

JAVNA OBJAVA
PARTNER BANKE d.d. Zagreb
NA 31.12.2019. GODINE

Zagreb, svibanj 2020. godine

1. UVOD

Partner banka d.d. Zagreb, u skladu za zahtjevima Zakona o kreditnim institucijama i dijelom osmim Uredbe (EU) 575/2013 javno objavljuje kvantitativne i kvalitativne informacije iz svog poslovanja na datum 31.12.2019. godine. Kod izrade javne objave primjenjene su Smjernice o zahtjevima za objavu na temelju dijela osmog Uredbe (EU) 575/2013 vezano uz organizaciju i upravljanje, sustav upravljanja rizicima i izloženosti rizicima, kapitalnim zahtjevima, omjeru financijske poluge i primitaka radnika u opsegu koji je određen za kreditne institucije koje nisu utvrđene kao globalno sisitemski važna institucija (GSV) od strane nadležnih tijela niti su utvrđene kao ostale sistemski važne institucije (OSV). Isto tako primjenjene su i Smjernice o objavi koeficijenta likvidnosne pokrivenosti (LCR) kao dopuna objavi upravljanja likvidnosnim rizikom na temelju članka 435. Uredbe (EU) 575/2013.

Zakonom o kreditnim institucijama odnosno Uredbom (EU) 575/2013 propisane su vrste i sadržaj informacija za potrebe javnog objavljivanja, te kriteriji i učestalost javnog objavljivanja. Partner banka d.d. Zagreb najmanje jedanput na godinu javno objavljuje propisane informacije iz svojeg poslovanja.

Partner banka d.d. objavljuje informacije koje se odnose na:

- ▶ Informacije o upravljanju
- ▶ Ciljeve i politike upravljanja rizikom
- ▶ Regulatorni kapital
- ▶ Kapitalne zahtjeve
- ▶ Zaštitni sloj kapitala
- ▶ Izloženost rizicima
- ▶ Neopterećenu imovinu
- ▶ Financijsku polugu
- ▶ Politiku primitaka

Informacije koje nisu obuhvaćene javnom objavom navedene su u Godišnjem izvješću sa stanjem na 31.12.2019. godine koje je objavljeno na web stranicama Banke.

Uprava Banke potvrđuje da je sustav upravljanja rizicima uspostavljen u Partner banci d.d. koji je opisan u Strategiji upravljanja rizicima primjeren obzirom na profil i rizičnost banke.

Nadzorni odbor Partner banke je održao 114 sjednica od kojih su 4 redovne, a preostale su bile telefonske sjednice. Nadzorni odbor svoj rad izvršava i kroz odbore pa je tako Revizorski odbor koji ujedno obavlja i funkciju odbora za rizike i reviziju održao 3 redovne sjednice u 2019. godini.

Strategijom upravljanja rizicima Banka je odredila i toleranciju prema ukupnom riziku odnosno pojedinim rizicima, pri čemu banka definira svoju sklonost preuzimanju rizika kroz ukupan limit za sve rizike u formi ukupnih internih kapitalnih zahtjeva i minimalne adekvatnosti regulatornog kapitala.

Banka je redovito održavala stopu ukupnog regulatornog kapitala iznad stope koja je Strategijom upravljanja rizicima određena kao minimalno prihvatljiva stopa i na 31.12.2019. je iznosila 17,01% čime su bili pokriveni svi regulatorni zahtjevi u pogledu izloženosti Banke rizicima.

Banka je godinu završila s aktivom u visini od 1.908 milijuna kuna što predstavlja rast od 49,3 milijuna kuna ili 3% u odnosu na prethodnu godinu. Unutar kreditnog portfelja krediti trgovačkim društvima rasli su za 120,5 milijuna kuna ili 16%, a rast je isključivo financiran iz vlastitih sredstava. Kreditni portfelj prema stanovništvu rastao je za 12,6 milijuna kuna odnosno za 6% te je time udio kredita stanovništvu pao sa 22% ukupnog kreditnog portfelja na 20%.

Banka je tijekom 2019. godine zbog pojačane kreditne aktivnosti smanjila ulaganja sredstava u vrijednosne papire te su isti pali za 134,8 milijun kuna, te je ujedno došlo i do promjene strukture ulaganja kupnjom obveznica stranih država najvišeg ratinga, prvenstveno zbog održavanja A/L koeficijenta i boljeg utjecaja na rizikom ponderiranu aktivu. S druge strane, Banka je značajno smanjila ulaganje u obveznice RH i trgovačkih društava u kunama i eurima, posebice dugih rokova zbog potencijalno većih oscilacija i jako niskih prinosa, a zadržala obveznice RH kraćih rokova u Usd koje ipak imaju više prinose, te obveznice trgovačkih društava s kraćim rokovima i primjerenim prinosima. Ovime je Banka realizirala značajnu dobit kao posljedicu prodaje vrijednosnih papira po višim tržišnim cijenama u odnosu na cijene po kojima je iste kupila u ranijim razdobljima. .

Banka aktivno provodi svoju politiku upravljanja rizicima, osobito kreditnim rizikom kao jednim od ključnih rizika koji se pojavljuju u poslovanju Banke. U 2019 godini Banka je smanjila ukupni iznos bruto NPL plasmana za 30 milijuna kuna, dok su ukupni neto NPL plasmani u apsolutnom iznosu smanjeni za 31,6 milijuna kuna. Banka je boljom naplatom značajnije smanjila starije NPL plasmane koji su bili visoko rezervirani te zbog dobrih kolaterala zabilježila značajno oslobađanje rezervacija. S druge strane, zabilježen je manji rast novih NPL plasmana kod klijenata koji su u otplati, a reklasificiranih zbog izmjene inicijalnih ugovorenih uvjeta ili kašnjenja preko 90 dana, a koji su dobro osigurani i naplaćuju se te se za iste ne očekuju ispravci vrijednosti.

Također, aktivna politika upravljanja kreditnim rizicima ogleda se i kroz značajno smanjenje iznosa novonastalog NPL portfelja kredita. Pokrivenost NPL kredita ispravcima vrijednosti (NPL cover ratio) je i dalje zadovoljavajuća i iznosi 64,82%, a udio bruto NPL kredita u ukupnom kreditnom portfelju (NPL ratio) iznosi 12,55%, dok udio neto NPL kredita u ukupnom kreditnom portfelju iznosi samo 4,41%.

Prema revidiranim godišnjim izvješćima Banka je u 2019. godini iskazala dobit iz poslovanja prije rezervacija u visini od 46,2 milijuna kuna. Banka je u protekloj godini izdvojila rezervacija za identificirane gubitke u visini 0,47 milijuna kuna, rezervacije za gubitke na skupnoj osnovi od 1,28 milijuna kuna te provela ispravke vrijednosti na preuzetoj imovini od 1,17 milijuna kuna. Ovime je Banka u protekloj godini iskazala dobit prije oporezivanja u visini od 43,2 milijuna kuna, odnosno neto dobit u iznosu od 35,3 milijuna kuna, uz veličinu aktive od 1,9 milijarde kuna iz čega proizlazi da povrat na imovinu (ROA) iznosi 1,86%.

Od posebne važnosti u izvješću treba naglasiti nastanak izvanrednih okolnosti u 2020. godini uzrokovanih pojavom pandemije virusa COVID-19. Uslijed iste došlo je do značajnih ograničenja u uvjetima poslovanja trgovačkih društava u Republici Hrvatskoj. Kako bi se suzbilo širenje zaraze uvedene su stroge mjere koje podrazumijevaju privremenu gotovo dvomjesečnu obustavu rada djelatnosti trgovine (djelomično), ugostiteljskih objekata, uslužnih djelatnosti, kulturnih događanja i sportskih natjecanja i treninga. Banka je promptno reagirala aktivirajući svoje planove kontinuiteta poslovanja i postupanja u kriznim situacijama, osiguravši tako nesmetano daljnje poslovanje Banke. Obzirom na visoku likvidnost i kapitaliziranost kako Banke, tako i cjelokupnog bankarskog sustava u Republici Hrvatskoj, te iznimno visok udio pokrića plasmana Banke kolateralima visoke vrijednosti na dobrim lokacijama, kao i mjere koje priprema država i HNB za pomoć građanima i gospodarstvu, u narednom razdoblju očekujemo da ćemo se na primjeren način prilagoditi novonastaloj situaciji bez značajnijih utjecaja na kontinuitet i stabilnost poslovanja banke.

Radi nastalih okolnosti Banka je u navedenom periodu donijela niz odluka i mjera koje su omogućile ostvarivanje i nastavak održanja kontinuitete poslovanja, smanjenje vjerojatnosti širenja zarezte te osigurala primjerenu zamjenjivost ključnih ljudi, omogućavajući rad na daljinu, informacijsku sigurnost, te niz odluka o mjerama pomoći građanima i poslovnim subjektima kako bi nesmetano mogli nastaviti sa svojim poslovanjem.

Ujedno nastavno na popuštanje donešenih mjera banka će omogućiti nastavak redovnog poslovanja prateći upute za poslodavce i radnike od Ministarstva rada i mirovinskog sustava kao i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, prvenstveno uložujući napore na sigurnost i zaštitu zdravlja kako u poslovnom okruženju tako i na privatnom.

Djelatnici banke jesu i bit će pravovremeno obaviještavani o konkretnim mjerama postupanja te će Banka aktivno provoditi mjere kontrole pridržavaju li se radnici propisanih mjera.

Informacije sadržane u javnoj objavi odobrila je Uprava Banke.

Luka Čulo
član Uprave

Petar Repušić
predsjednik Uprave

2. INFORMACIJE O UPRAVLJANJU

2.1. ORGANIZACIJSKI USTROJ

Partner banka d.d. Zagreb uspostavila je jasan organizacijski ustroj sa dobro definiranim i dosljednim linijama ovlasti i odgovornosti i to na način koji omogućuje učinkovitu komunikaciju i suradnju na svim organizacijskim razinama što podrazumijeva primjeren tijek informacija, sprečavanje sukoba interesa te jasan i dobro dokumentiran proces donošenja odluka.

Pridržavajući se odredbi Zakona o kreditnim institucijama i podzakonskih propisa Partner banka d.d. Zagreb uspostavila je primjeren i pouzdan sustav upravljanja rizicima u skladu sa vrstom, opsegom i složenošću poslova koje obavlja.

Sustav upravljanja rizicima obuhvaća upravljanje svim rizicima kojima je Partner banka d.d. Zagreb izložena u svom poslovanju. Ciljevi i načela sustava upravljanja rizicima obuhvaćeni su Strategijom upravljanja rizicima kojom je definirana sklonost preuzimanja rizika i koja je usklađena sa poslovnom strategijom.

Upravljanje rizicima Partner banke d.d. Zagreb detaljno je dalje razrađeno politikama i pratećim internim aktima za rizike kojima je banka izložena u svom poslovanju i koji se primjenjuju u procesu preuzimanja i upravljanja rizikom.

Banka je organizirala svoje poslovanje kroz 8 sektora, 5 ureda, 5 regija i 7 poslovnica, a prema vrsti poslova koje obavljaju sektori su podijeljeni na sljedeće dijelove:

Poslovno područje prodaje

- ▶ Sektor gospodarstava
- ▶ Sektor stanovništva i transakcijskog poslovanja
- ▶ Sektor riznice
- ▶ Sektor upravljanja regijama
- ▶ Regije

Poslovno područje kontrole

- ▶ Ured unutarnje revizije
- ▶ Sektor upravljanja i kontrole rizika
- ▶ Ured za praćenje usklađenosti
- ▶ Ured za sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma
- ▶ Ured za sigurnost informacijskog sustava

Poslovno područje podrške

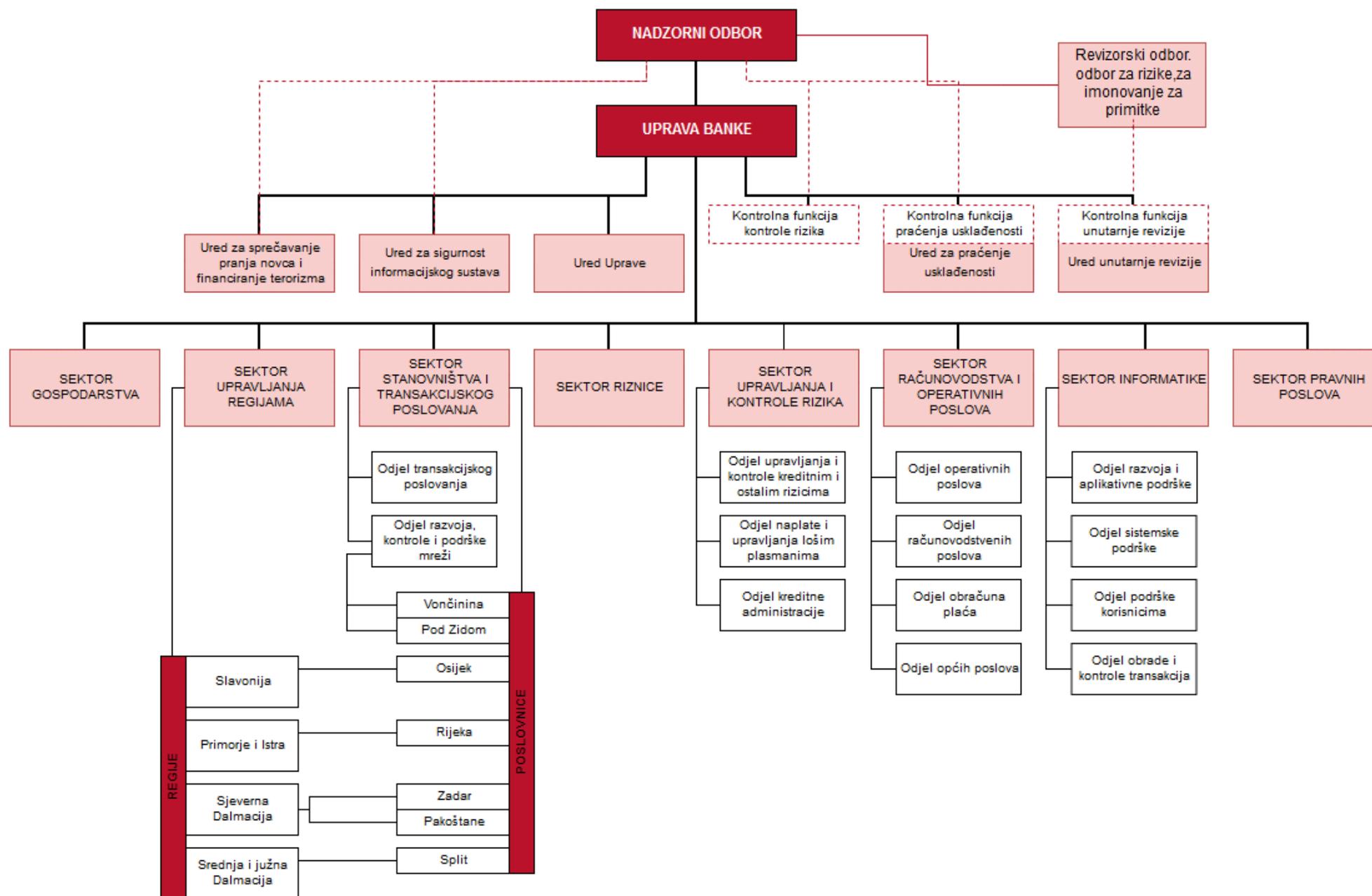
- ▶ Sektor informatike
- ▶ Sektor računovodstva i operativnih poslova
- ▶ Sektor pravnih poslova

Strateško–upravljačko poslovno područje:

- ▶ Uprava Banke
- ▶ Ured Uprave

Regije i poslovnice podijeljene su na:

- ▶ Regija Središnja Hrvatska – sjedište Zagreb – 2 poslovnice u Zagrebu
- ▶ Regija Slavonija – sjedište Osijek – 1 poslovnica u Osijeku
- ▶ Regija Primorje i Istra – sjedište Rijeka – 1 poslovnica u Rijeci
- ▶ Regija Sjeverna Dalmacija – sjedište Zadar – po 1 poslovnica u Zadru i Pakoštanima
- ▶ Regija Srednja i Južna Dalmacija – sjedište Splitu – 1 poslovnica u Splitu

2.2 UPRAVA I NADZORNI ODBOR

Nadzorni odbor Partner banke d.d. Zagreb sastoji se od tri člana od kojih je jedan neovisan te koji zajedno posjeduju iskustvo, stručna znanja i sposobnosti koji im omogućavaju samostalno i neovisno nadziranje poslovanja i upravljanja rizikom banke. Članovi nadzornog odbora posvećuju dovoljno vremena za ispunjavanje obveza iz svoje nadležnosti, a posebno se to odnosi na davanje suglasnosti na poslovnu politiku, strateške ciljeve, financijski plan, strategiju i politiku upravljanja i preuzimanja rizika, politike i postupke procjene adekvatnosti internog kapitala, plan rada svake kontrole. Nadzorni odbor donosi i sve odluke o svim pitanjima koje su Zakonom o kreditnim institucijama i podzakonskim propisima dužni donositi.

Obzirom na veličinu, unutarnju organizaciju, opseg i složenost poslovanja banke Nadzorni odbor izvršava i slijedeće:

- ▶ zadatke vezane uz imenovanja u funkciji Odbora za imenovanja
- ▶ zadatke vezane uz primitke radnika u funkciji Odbora za primitke
- ▶ zadatke vezane uz rad Odbora za rizike i Revizorskog odbora

u skladu s odredbama Poslovnika o radu Nadzornog odbora. **Uprava Partner banke d.d. Zagreb** sastoji se od dva člana od kojih je jedan imenovan za predsjednika Uprave. Članovi uprave posjeduju odgovarajuća stručna znanja, sposobnosti i iskustvo za vođenje poslova Banke. Uprava Banke kontinuirano osigurava poslovanje u skladu sa zakonima, propisima i standardima struke kojima se uređuje poslovanje banke. Djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja kojim je osigurano učinkovito i razborito upravljanje Uprava Banke je uspostavila donošenjem poslovne politike, strateških ciljeva, strategije i politike upravljanja rizicima, osiguranjem integriteta računovodstvenog sustava, kao i financijskog izvještavanja i financijske i operativne kontrole te utvrđivanjem jasnih i dosljednih unutarnjih odnosa, razgraničavanjem ovlasti i odgovornosti vodeći računa o sukobu interesa i djelotvornom nadzoru višeg rukovodstva. Uprava Banke je za godinu 2018. preispitala primjerenost postupaka i djelotvornost kontrolnih funkcija o čemu je izrađeno Izvješće koje je upućeno i Nadzornom odboru banke.

Politikom za izbor i procjenu primjerenosti predsjednika uprave, članova uprave, članova nadzornog odbora i nositelja ključnih funkcija, koja je objavljena u sklopu zapisnika sa Glavne skupštine Banke na Internet stranicama Banke, definirani su standardi vezani uz raznovrsnost odnosno zastupljenost slabije zastupljenog spola prilikom odabira članova upravljačkog tijela. Zapošljavanje i odabir članova upravljačkog tijela te procjenu njihovih znanja, sposobnosti i stručnost Banka obavlja temeljem zakonskih i podzakonskih propisa.

3. CILJEVI I POLITIKE UPRAVLJANJA RIZIKOM

Cilj Strategije upravljanja rizicima je određivanje namjere preuzimanja pojedinih rizika u svom poslovanju i određivanje prihvatljivih razina rizika odnosno Strategija upravljanja rizicima ima za cilj poboljšati učinkovitost upravljanja rizicima u Banci, integrirati upravljanje rizicima u kulturu organizacije, osigurati da upravljanje rizicima obuhvaća sva područja rizika, te da je upravljanje rizicima u Banci u skladu sa postojećom zakonskom regulativom na području upravljanja rizicima. Strategija opisuje jasne linije ovlasti i odgovornosti upravljanja rizicima u Banci.

Strategija upravljanja rizicima zasniva se na poslovnoj strategiji Banke i ciljevima koje postavljaju Uprava i Nadzorni odbor Banke kroz planirane poslovne rezultate i planirane povrate na dionički kapital. Banka Strategijom opisuje rizike koje preuzima u svom poslovanju i profil rizičnosti. Strategija upravljanja rizicima je aktivno razvijanje svijesti svih radnika Banke prema rizicima kojima su izloženi u svom poslovanju.

Osnova načela kojima se Banka vodi u upravljanju rizicima, koji prate planove i strategije za buduće poslovanje, a koji su implementirani u tekuće poslovanje su:

- ▶ Načelo sposobnosti preuzimanja rizika – iz čega proizlazi da svako preuzimanje rizika mora biti u granicama sposobnosti Banke da ih preuzme, odnosno određeno visinom kapitala Banke za pokriće istih;
- ▶ Načelo cjelovitosti sustava upravljanja rizicima – sustav je sveobuhvatan ako je obuhvatio sve rizike kojima je Banka u svom poslovanju izložena i sve organizacijske razine Banke;
- ▶ Načelo djelotvorne komunikacije i informiranja – podrazumijeva da sve rukovodeće osobe moraju imati pristup svim informacijama bitnim za donošenje poslovnih odluka i odluka u svezi upravljanja rizicima, a kod radnika Banke podrazumijeva potrebnu razinu znanja kako bi identificirali pojedini rizik;
- ▶ Načelo razgraničenja ovlasti i poslova - razgraničenje odgovornosti i zadataka;
- ▶ Načelo kvalificiranih radnika – podrazumijeva da radnici posjeduju potrebne vještine, znanja i iskustvo kako bi stručno obavljali svoje poslovne zadaće.

Banka je uspostavila i provodi sustav upravljanja rizicima koji je razmjerni i adekvatan vrsti, opsegu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima svojstvenim poslovnim modelu Banke. Postupci mjerenja odnosno procjenjivanja rizika postavljeni su tako da obuhvaćaju prikladne kvantitativne ili kvalitativne metode mjerenja kako bi se omogućilo uočavanje promjena u profilu rizičnosti Banke i eventualno pojavljivanje novih rizika.

Banka u procesu upravljanja rizicima uspostavlja odgovarajuće kontrolne mehanizme u procesima i koristi se tehnikama zaštite kojima ublažava preuzete rizike.

Banka je za različite vrste rizika odredila apetit za rizikom propisujući odgovarajuće limite, pri čemu se ukupna sklonost preuzimanju rizika kvantitativno definira u odnosu na visinu minimalno prihvatljive adekvatnosti regulatornog kapitala Banke odnosno u formi ukupnih internih kapitalnih zahtjeva.

Internim politikama i pravilnicima o upravljanju pojedinim vrstama rizika Banka je definirala sustav upravljanja rizicima, metodologiju utvrđivanja, mjerenja i procjenjivanja najznačajnijih rizika, te uloge i odgovornosti organizacijskih jedinica uključenih u proces upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Banka redovito revidira postojeće interne akte kojima je regulirano upravljanje rizicima kako bi udovoljila zakonskim promjenama, ali isto tako i u slučajevima kada se praćenjem ustanovi da postojeće strategije odnosno postupci nisu dovoljno učinkoviti, pa je potrebno mijenjati i unaprijediti postojeću metodologiju i prakse, a sve kako bi se postigla viša zaštita od rizika i smanjila izloženost Banke rizicima.

Proces upravljanja rizicima u Banci odvija se kroz redovite aktivnosti pravodobnog identificiranja, mjerenja, procjenjivanja, praćenja i izvještavanja o rizicima.

Metodologija upravljanja rizicima koja određuje načine i postupke upravljanja rizicima u Banci, kontinuirano utvrđivanje rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, kriteriji za odlučivanje, postupci za ovladavanje rizicima, te prikladno dokumentiranje sustava, uspostavljena je pojedinačnim internim aktima.

Banka u provođenju strategije upravljanja rizicima, pored praćenja i upravljanja rizicima na određenim razinama, razvija takvu organizacijsku kulturu i opću svjesnost svih radnika u Banci na svim organizacijskim razinama, a da bi se podigla svijest i znanje svih radnika Banke o rizicima koje preuzimaju u svakodnevnom poslovanju i kako bi se shvatila važnost upravljanja rizicima na svim razinama Banke.

Budući Nadzorni odbor obavlja funkciju Odbora za rizike sjednice Nadzornog odbora na kojima daje suglasnost Upravi Banke na pisane politike i metodologije za procjenu i upravljanje pojedinim rizicima smatraju se sjednicama odbora za rizike.

Obzirom na svoju poslovnu strategiju i usmjerenost na kreditno poslovanje Banka je u najznačajnijoj mjeri izložena kreditnim rizicima kao primarnom riziku u svojem poslovanju. Banka ne trguje složenim niti izvedenim financijskim instrumentima, robom, zlatom niti je izložena tržišnim rizicima s te osnove.

3.1. IDENTIFIKACIJA RIZIKA I UTVRĐIVANJE MATERIJALNO ZNAČAJNIH RIZIKA

Procjena profila rizika podrazumijeva procjenu ukupnog profila rizika Banke sukladno identificiranim rizicima kojima je ona izložena u svojem poslovanju.

Ocjena rizičnog profila provodi se sa svrhom kvantifikacije internih kapitalnih zahtjeva za određeni tip rizika kojem je Banka izložena u svom poslovanju, a koji je ocijenjen kao materijalno značajan za njeno poslovanje. Ocjena rizičnog profila uključuje i uzimanje rezultata stres testiranja za pojedini tip rizika za koji se radi stres testiranje.

Da bi se utvrdilo postojanje odnosno izloženost Banke pojedinom riziku Sektor upravljanja i kontrole rizika koji je zadužen za navedeni postupak razmatra različite činitelje obzirom na različite vrste rizika kojima Banka može biti izložena i različitost činitelja koji definiraju postojanje pojedinog rizika poput: veličine same Banke, rast i obujam poslovnih aktivnosti, tržišta na kojem posluje, karakteristikama proizvoda i usluga koje nudi i njihovu značajnost, makroekonomsko okruženje i ciklus u kojem se gospodarstvo nalazi, povijesne podatke o gubicima, nalaze unutarnje i vanjske revizije, rezultat stresnih testiranja i sl.

Utvrdjivanje značajnih rizika provodi se sa svrhom identifikacije najznačajnijih rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju ili bi mogla biti izložena. Materijalno značajnim rizikom može se smatrati svaki onaj identificirani tip rizika koji bi u određenim situacijama, mogao ugroziti nastavak njenog poslovanja odnosno za Banku prouzročiti značajniji gubitak prihoda, udjela na tržištu, klijenata ili otežati pristup izvorima financiranja.

Temeljem provedene identifikacije izrađuje se mapa rizika u kojoj se iskazuju svi prepoznati rizici uz navođenje ocjene značajnosti svakog pojedinog rizika. Postupak procjene izloženosti Banke pojedinim rizicima i ocjene značajnosti provodi Sektor upravljanja i kontrole rizika minimalno jednom godišnje ili češće, u slučaju značajnije promjene rizičnog profila Banke. Rezultati procjene izloženosti Banke rizicima prezentiraju se Upravi Banke.

Osnovni pokazatelji osnovnog i regulatornog kapitala

Stavka	Iznos
Stopa redovnog osnovnog kapitala	16,69%
Višak redovnog osnovnog kapitala (u tisućama HRK)	162.348
Stopa osnovnog kapitala	16,69%
Višak osnovnog kapitala (u tisućama HRK)	142.369
Stopa ukupnog kapitala	17,01%
Višak ukupnog kapitala (u tisućama HRK)	120.062

3.2. PROFIL RIZIČNOSTI

Temeljem provedene identifikacije izloženosti pojedinim rizicima u svojem poslovanju i ocjene njihove značajnosti za sadašnje i buduće poslovanje Banke, uvažavajući njenu veličinu, položaj na tržištu, kompleksnost i složenost proizvoda i usluga koje Banka ima u svojoj ponudi, vanjsko poslovno okruženje i financijski položaj Banke, ocijenili smo da su najznačajniji rizici (ocijenjeni kao materijalno značajni) kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena u budućem poslovanju slijedeći:

1. Kreditni rizik - kao najznačajniji rizik u poslovanju Banke
2. Valutno-inducirani rizik
3. Koncentracijski rizik
4. Pozicijski rizik
5. Kamatni rizik u knjizi Banke
6. Operativni rizik
7. Rizik likvidnosti
8. Reziđualni rizik
9. Poslovni rizik
10. Strateški rizik
11. Reputacijski rizik
12. Rizik profitabilnosti
13. Upravljački rizik
14. Rizik ulaganja u nekretnine
15. Rizik eksternalizacije
16. Rizik vanjskih činitelja
17. Rizik usklađenosti
18. Rizik informacijskog sustava

Za svaki od ovih prepoznatih materijalno-značajnih tipova rizika dodjeljuje se i ocjena materijalne značajnosti.

Za dio rizika Banka posebno za svaki tip rizika izračunava kapitalne zahtjeve (kreditni, valutno-inducirani, koncentracijski, kamatni rizik, operativni rizik, tržišni), za dio rizika izdvaja kapitalne zahtjeve u okviru kapitalnih zahtjeva za ostale značajne rizike (rezidualni, strateški, reputacijski, upravljački, rizik ulaganja u nekretnine, pozicijski), dok ostale rizike tretira kvalitativno odnosno putem upravljanja istim (rizik likvidnosti, poslovni, rizik profitabilnosti, rizik eksternalizacije, rizik usklađenosti, rizik informacijskog sustava), čime najveći dio rizika direktno kroz kapitalne zahtjeve utječe na toleranciju prema riziku koje je Banka usvojila u formi ukupnih internih kapitalnih zahtjeva uvećanih za propisane regulatorne zaštitne slojeve kapitala.

3.3. STRUKTURA I USTROJ UPRAVLJANJA RIZIKOM

Primjerenu organizacijsku strukturu Banka je uspostavila utvrđivanjem i jasnim razgraničenjem ovlasti i odgovornosti u upravljanju rizicima, kroz sustav unutarnjih kontrola i uspostavljanjem kontrolnih funkcija.

Banka uspostavlja sustav unutarnjih kontrola kojim obuhvaća sve poslovne linije i organizacijske jedinice, uključujući kontrolne funkcije, eksternalizirane aktivnosti i distribucijske kanale. U provođenju sustava unutarnjih kontrola na primjeren način sudjeluju svi radnici, osobito više rukovodstvo, Uprava, Nadzorni i drugi odgovarajući odbori.

U dijelu upravljanja rizicima više rukovodstvo dužno je:

1. provoditi strategije i politike za preuzimanje i upravljanje rizicima,
2. uspostaviti i održavati proces upravljanja rizicima,
3. uspostaviti procedure te izraditi upute i smjernice za obavljanje poslovnih aktivnosti iz kojih proizlaze izloženosti rizicima,
4. održavati učinkovitost unutarnjih kontrola ugrađenih u sustav upravljanja rizicima i
5. uspostaviti odgovarajuće postupke za procjenu učinka uvođenja novih proizvoda na izloženost riziku.

U sklopu organizacijske strukture Banke, formiran je **Sektor upravljanja i kontrole rizika** s primarnim odgovornostima za upravljanje i kontrolu rizika.

Sektor upravljanja i kontrole rizika operativno je odvojen od drugih organizacijskih dijelova i nije uključen u proces ugovaranja i/ili odobravanja transakcija. Obzirom na veličinu i opseg poslovanja Banke jedan član Uprave nadležan je za upravljanje rizicima.

Sektor za upravljanje i kontrolu rizika podijeljen je u tri Odjela. Sektorom rukovodi direktor Sektora, a svaki Odjel ima Voditelja. U okviru Sektora upravljanja i kontrole rizika Banka je osigurala obavljanje svih poslova zahtijevanih za funkciju kontrole rizika člankom 25. Stavkom 2. Odluke o sustavu upravljanja (Narodne novine broj 96/2018).

Sektor upravljanja i kontrole rizika zadužen je za identifikaciju, praćenje, mjerenje, kontrolu i upravljanje kao i izvještavanje svih relevantnih razina u Banci o svim rizicima kojima je Banka izložena u svojem poslovanju. Sektor upravljanja i kontrole rizika neovisan je o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje, odnosno koje nadzire i prati i nije direktno uključen u proces zauzimanja rizičnih pozicija koje kontrolira. U svom radu odgovoran je Upravi Banke. Direktor Sektora odgovoran je za rad funkcije kontrole rizika.

Uprava Banke osigurava dostatan broj djelatnika i resursa za obavljanje poslova kontrole rizika, kako bi se pokrili svi značajni rizici kojima jest ili kojima bi Banka mogla biti izložena, vodeći računa o potrebnim kvalifikacijama, iskustvu i profesionalnim kvalitetama djelatnika, a koje se stječe stalnom i kontinuiranom edukacijom i usavršavanjem djelatnika koji rade na području kontrole rizika.

Funkcija kontrole rizika ima nesmetan i slobodan pristup svim relevantnim podacima i informacijama potrebnim za obavljanje svojih aktivnosti uz obvezu svih djelatnika Banke na suradnju i pružanje potrebnih informacija.

Funkcija kontrole rizika ima pravo izravnog pristupa Upravi Banke, Nadzornom odboru Banke i ostalim relevantnim odborima Banke. Obzirom na plitku organizacijsku strukturu Banke i činjenicu da je jedan član Uprave Banke direktno nadležan za rad Sektora upravljanja i kontrole rizika uspostavljen je direktan tijek informacija o riziku do Uprave Banke, a dodatno je internim aktima definiran opseg i dinamika redovitih informacija o izloženosti rizicima koji se sastavljaju za potrebe Uprave Banke.

Banka je internim aktima uspostavila sustav praćenja i pravovremenog izvještavanja Uprave Banke, relevantnih razina i Odbora Banke o izloženostima rizicima, a koje provodi Sektor upravljanja i kontrole različitim dinamikom i sa različitim obuhvatom informacija. Informacije o izloženosti rizicima sadržavaju odgovarajuće informacije o izloženosti pojedinim rizicima, rizičnom profilu i promjenama u profilu, podatke o značajnim internim gubicima, o mjerama i aktivnostima koje se namjeravaju ili su već poduzete radi ovladavanja rizikom, o prekoračenjima limita i iznimkama od postupanja u skladu s internim aktima, eventualne iznimke od utvrđene sklonosti preuzimanja rizika, te informacije o promjenama u pokazateljima poslovanja koje upućuju ili bi mogle upućivati na promjenu izloženosti riziku.

Unutar Banke formiran je i **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom**, koji se sastaje minimalno jednom tromjesečno, ima funkciju strateškog upravljanja aktivom i pasivom Banke, a naročito radi kontinuiranog nadzora nad upravljanjem i kontrolom kreditnih i ne kreditnih rizika, analizira strukturu bilančnih odnosa, rizike povezane sa upravljanjem aktivom i pasivom, daje smjernice i predlaže mjere za smanjenje izloženosti rizicima, te obavlja ostale aktivnosti definirane Poslovníkom Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Na sjednicama Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke funkcija kontrole rizika izvještava Upravu i više rukovodstvo o svim izloženostima i promjenama u izloženosti na kontinuiranoj osnovi. Također izvještava se i o rezultatima provedenih stres testiranja posebno za kreditni, likvidnosni, kamatni te tržišne rizike.

Stres test likvidnosti ukazuje na veličinu i mjeru rizika likvidnosti zasnovanu na procjeni potencijalnih utjecaja na likvidnost Banke u izvanrednim okolnostima, a obuhvaća izradu:

- **Analize različitih scenarija odnosno kriza**, kroz procjenu utjecaja istodobne promjene više faktora rizika na financijsko stanje Banke u jasno definiranim stresnim okolnostima (nelikvidnost gospodarskog sustava, nelikvidnosti financijskog sustava, odlazak klijenata iz Banke, smanjena dubina tržišta, te dostupni samo skupi izvori za financiranje redovnih aktivnosti).
- **Analiza osjetljivosti**, procjena utjecaja jednog određenog faktora rizika na financijsko stanje Banke pri čemu uzrok stresa nije identificiran, primjerice odljev depozita, nemogućnost zaduženja Banke na tržištu novca i tome slično.

Stres test se provodi minimalno jedanput godišnje, a u slučajevima poremećaja likvidnosti na tržištu i/ili poremećaja u likvidnosti Banke i češće ako su takvi zaključci Odbora za likvidnost ili Odbora za upravljanje aktivom i pasivom Banke, pri čemu se provodi vrsta testa ovisno o proglašenoj krizi likvidnosti i pod različitim pretpostavkama.

Rezultati stres testiranja prezentiraju se na sjednici Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, a po potrebi češćih testiranja i na sjednicama Odbora za likvidnost.

Banka izrađuje stres testove likvidnosti za predviđena razdoblja trajanja krize do 3 mjeseca i do 12 mjeseci. Pri tome se izrađuju posebni stres testovi za slučaj krize banke, a posebno za slučaj krize tržišta. Ovisno o korištenim pretpostavkama o ponašanju pojedinih pozicija imovine i obveza, kao i pretpostavkama o ponašanju izvanbilančnih pozicija i preuzetih potencijalnih obveza računaju se GAP-ovi (razlika priljeva i odljeva) i kumulativni GAP-ovi likvidnosti koji se uspoređuju sa trenutnom razinom rezervi likvidnosti Banke i na taj način provjerava da li su rezerve likvidnosti dovoljne za premoštenje likvidnosti za cijelo vrijeme trajanja krize odnosno određuje se trenutak u kojem je ukupni negativni kumulativni gap likvidnosti veći od rezervi likvidnosti. U slučaju da potrebne rezerve nisu dovoljne za cijelo vrijeme trajanja pojedine krize razmatraju se različiti scenariji iznalaženja dodatnih sredstava (zaduživanje, veći postotak naplate odnosno manji postotak prolongata dospjelih potraživanja, obustava kreditiranja i sl) Rezerve likvidnosti za potrebe stres testa predstavlja imovina Banke koja se može unovčiti bez većih gubitaka u vremenu trajanja krize. Pri tome Banka koristi određene korektivne faktore i za pozicije likvidne imovine ako se radi o krizi tržišta.

Stres test kod kamatnog rizika provodi se pod pretpostavkom ekstremnih promjena kamatnih stopa, pokazuje potencijalni utjecaj na neto kamatni prihod Banke i ekonomsku vrijednost knjige Banke. Stres test izrađuje se na tromjesečnoj razini. Stres test provodi Sektor upravljanja i kontrole rizika i o rezultatima testa izvještava Upravu Banke, odnosno Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Za potrebe izrade stres testa koriste se različite pretpostavke kod promjene kamatnih stopa pojedinih dijelova kamatno osjetljive aktive i pasive, poput različitih neparalelnih promjena kamatnih stopa na različite dijelove aktive i pasive, te različita vremena promjene kamatnih stopa.

U svrhu praćenja rizika promjene kamatnih stopa simulira se utjecaj ekstremnih paralelnih promjena kamatnih stopa na promjene kamatnih prihoda (+/- 250 bp) i na promjene ekonomske vrijednosti knjige Banke.

Minimalno jednom godišnje Sektor upravljanja i kontrole rizika provodi stres testiranje cjelokupnog kreditnog portfelja Banke ili dijelova portfelja na način da se procjenjuje mogućnost pogoršanja naplativosti plasmana iz rizične skupine A primjenjujući različite pretpostavke na visinu B-C rizičnih skupina u ukupnom portfelju Banke, te utjecaj na dobit Banke, kapitalne zahtjeve odnosno adekvatnost regulatornog i internog kapitala Banke.

O rezultatima provedenog testa Sektor upravljanja i kontrole rizika izvještava Upravu Banke i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom.

Stres test kod tržišnog rizika predstavlja simulaciju 'equity' odnosno 'trading' pozicije Banke u izvanrednim okolnostima. Stres test ukazuje na veličinu i mjeru tržišnog rizika zasnovanu na procjeni potencijalnih utjecaja različitih faktora rizika na financijsko stanje Banke u izvanrednim okolnostima, a obuhvaća procjenu utjecaja jednog određenog faktora rizika na financijsko stanje Banke pri čemu uzrok stresa nije identificiran. Stres test se zasniva na ekstremnoj dnevnoj promjeni vrijednosti svih financijskih instrumenata/udjela u portfelju Banke u iznosu od +/- 20% i utjecaj na financijsku poziciju i kapital Banke odnosno +/- 10% za portfelj državnih vrijednosnih papira.

Stres test izrađuje Sektor upravljanja i kontrole rizika minimalno jedanput godišnje, a po potrebi i češće i o rezultatima stres testa izvještava u okviru materijala za potrebe Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Pored funkcije kontrole rizika, Banka je uspostavila i druge dvije kontrolne funkcije: funkciju praćenja usklađenosti Banke i funkciju unutarnje revizije. Funkcija unutarnje revizije ocjenjuje primjerenost uspostavljenog procesa upravljanja i kontrole rizika. Banka je također osnovala dvije posebne funkcije odnosno ureda u odnosu na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma te informacijske sigurnosti.

Nadzorni odbor Banke daje suglasnost Upravi Banke na Strategiju, sve Politike i Pravilnike, predložene interne limite i iznose izloženosti veće od iznosa utvrđenog Odlukom Nadzornog odbora Banke, te organizacijsku strukturu Banke. Jednom godišnje revidiraju se svi akti vezani uz proces upravljanja rizicima čime se osigurava redovita provjera strategija i politikama upravljanja rizicima.

Uprava Banke osigurava uspostavljanje jasnih i dosljednih unutarnjih odnosa u vezi s odgovornošću za preuzimanje i upravljanje rizicima uključujući razgraničenja ovlasti i odgovornosti između Nadzornog odbora, Uprave, od nje imenovanih odbora i višeg rukovodstva, osiguranje odgovarajućeg broja kvalificiranih radnika sa stručnim znanjem i iskustvom u upravljanju svim značajnim rizicima kao i poslovima vrednovanja imovine, odobravanje i periodično (najmanje jednom godišnje) provjeravanje i usklađenje Strategije i politika preuzimanja i upravljanja rizicima, te uspostavu kulture rizika.

Više rukovodstvo Banke odgovorno je izravno Upravi Banke, osobito za provođenje Strategija, Politika, Pravilnika i ostalih internih akata Banke, za uspostavljanje i održavanje procesa upravljanja rizicima, za izradu uputa i smjernica za kvalitetnije obavljanje poslovnih aktivnosti iz kojih proizlaze izloženosti rizicima, za održavanje učinkovitosti unutarnjih kontrola ugrađenih u sustav upravljanja rizicima, te uspostavljanje odgovarajućih postupaka za procjenu utjecaja uvođenja novih proizvoda na izloženost Banke rizicima.

Temeljem poslovnih planova Banke, usvojenih od strane Uprave i Nadzornog odbora, Banka definira sklonost preuzimanja rizika i određivanje razine rizika kojeg smatra prihvatljivim.

Banka definira svoju sklonost preuzimanju rizika kroz ukupan limit za sve rizike u formi ukupnih internih kapitalnih zahtjeva, minimalne adekvatnosti regulatornog kapitala i propisane limite za određene rizike.

Za kreditni rizik sklonost preuzimanju rizika Banka definira u kategorijama maksimalne izloženosti prema jednoj odnosno grupi povezanih osoba i udjelu kreditnog portfelja Banke u ukupnim plasmanima Banke, a propisuje se Kreditnom politikom.

Za koncentracijski rizik sklonost preuzimanju rizika Banka definira u kategoriji maksimalne izloženosti Banke prema jednoj grani djelatnosti i udjelu hipotekarnih kredita u ukupnim kreditima, a propisuje se Kreditnom politikom.

Za tržišne rizike sklonost preuzimanju rizika Banka definira na slijedeći način:

- za valutni rizik, limitiranjem odnosa ukupne otvorene devizne pozicije Banke u odnosu na regulatorni kapital Banke, posebno za svaku značajniju valutu, a propisuje se Politikom upravljanja tržišnim rizikom :
- Limit ulaganja u vlasničke vrijednosne papire u oba portfelja (za prodaju i za trgovanje) utvrđuje se u određenom postotnom iznosu regulatornog kapitala Banke, a propisuje se Pravilnikom o ulaganju u financijske instrumente
- Limit ulaganja u novčane fondove utvrđuje se u određenom postotnom iznosu regulatornog kapitala Banke, a propisuje se Pravilnikom o ulaganjima Banke u investicijske fondove,

Detaljnije strukturiranje limita za rizike ulaganja u financijske instrumente i investicijske fondove definira se posebnim aktima Banke i Pravilnikom o knjizi trgovanja.

Za rizik likvidnosti sklonost preuzimanja rizika definira se indikatorima likvidnosti kojima se postavljaju omjeri kako bi se ostvarila ciljana usklađenost strukture bilance i održavale određene rezerve likvidnosti, te visinom koeficijenta likvidnosne pokrivenosti (LCR).

Za operativni rizik sklonost preuzimanja rizika definiran je u visini gubitka kojeg bi Banka pretrpjela uslijed događaja operativnog rizika uključujući i rezerviranja za sporove koji se vode protiv Banke, a koji se računa u visini 15% od ukupnih kapitalnih zahtjeva izračunatih jednostavnim pristupom izračuna kapitalnih zahtjeva.

Za kamatni rizik sklonost preuzimanja rizika definira se utvrđivanjem limita izloženosti riziku promjene kamatne stope u obliku kumulativnog GAP-a do jedne godine u odnosu na ukupnu aktivu i u odnosu na kamatonosnu aktivu. Navedeni limiti određeni su Pravilnikom o upravljanju kamatnim rizikom u knjizi banke.

Za rizik ulaganja u nekretnine sklonost preuzimanja rizika definiran je kao omjer ukupnih ulaganja u materijalnu imovinu i regulatornog kapitala. Politikom ulaganja u kvalificirane udjele izvan financijskog sektora i materijalnu imovinu definiran je navedeni omjer.

Banka određuje namjeru prihvaćanja svih rizika na način da minimalna razina adekvatnosti regulatornog kapitala bude 0,50 postotnih bodova viša od zahtijevane stope koju odredi supervizor u postupku procjene rizičnosti poslovanja Banke (SREP stopa sa zaštitnim slojevima) odnosno da je iznos raspoloživog internog kapitala uvijek viši ili jednak potrebnim internim kapitalnim zahtjevima.

3.4. KONTROLNE FUNKCIJE

3.4.1. FUNKCIJA KONTROLE RIZIKA

CIJL FUNKCIJE KONTROLE RIZIKA

Funkcija kontrole rizika, uz funkciju praćenja usklađenosti i funkciju unutarnje revizije, sastavni je dio sustava unutarnjih kontrola Banke i ista ima za cilj osigurati usklađenost Banke sa Strategijom, Politikama i ostalim internim aktima o upravljanju rizicima, osigurava da Banka posluje u skladu s pravilima o upravljanju rizicima uključujući i rizike koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja. Tijekom godine nije bilo promjena u osobi zaduženoj za rad funkcije kontrole rizika.

ORGANIZACIJA – NEOVISNOST FUNKCIJE I RESURSI

Funkcija kontrole rizika organizirana je u Sektoru upravljanja i kontrole rizika. Sektor upravljanja i kontrole rizika zadužen je za identifikaciju, praćenje, mjerenje, kontrolu i upravljanje kao i izvještavanje svih relevantnih razina u Banci o svim rizicima kojima je Banka izložena u svojem poslovanju. Sektor upravljanja i kontrole rizika neovisan je o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje, odnosno koje nadzire i prati i nije direktno uključen u proces zauzimanja rizičnih pozicija koje kontrolira. U svom radu odgovoran je Upravi Banke. Direktor Sektora odgovoran je za rad funkcije kontrole rizika.

Tako ustrojena funkcija kontrole rizika ne smije biti dovedena u položaj sukoba interesa između svoje odgovornosti za poslove kontrole rizika i drugih odgovornosti.

Uprava Banke dužna je osigurati dostatan broj djelatnika i resursa za obavljanje poslova kontrole rizika, kako bi se pokrili svi značajni rizici kojima jest ili kojima bi Banka mogla biti izložena, vodeći računa o potrebnim kvalifikacijama, iskustvu i profesionalnim kvalitetama djelatnika, a koje se stječe stalnom i kontinuiranom edukacijom i usavršavanjem djelatnika koji rade na području kontrole rizika.

OVLASTI I DJELOKRUG FUNKCIJE KONTROLE RIZIKA

Funkcija kontrole rizika mora imati nesmetan i slobodan pristup svim relevantnim podacima i informacijama potrebnim za obavljanje svojih aktivnosti uz obvezu svih djelatnika Banke na suradnju i pružanje potrebnih informacija.

Funkcija kontrole rizika ima pravo izravnog obavještanja Nadzornog odbora Banke i drugih odgovarajućih odbora Banke.

ODNOS FUNKCIJE KONTROLE RIZIKA I OSTALIH KONTROLNIH FUNKCIJA

Funkcija kontrole rizika usko surađuje s ostalim kontrolnim funkcijama na način da zajednički sudjeluju kod izrade godišnjeg plana rada funkcije kontrole kako bi se obuhvatila sva značajna područja i kako bi se izbjegla mogućnost preklapanja pojedinih poslovnih aktivnosti ovih kontrolnih funkcija. Također, kontrolne funkcije se međusobno obavještavaju o nalazima relevantnim za praćenje rizika iz njihove nadležnosti.

ODNOS FUNKCIJE KONTROLE RIZIKA, VANJSKIH REVIZORA I SUPERVIZORA

Funkcija kontrole rizika surađuje i sa vanjskim revizorima odnosno supervizorima na način da na njihovo traženje ima ovlaštenje za dostavu traženih informacija i podataka uz istovremenu obvezu obavještanja Uprave Banke.

POSLOVI FUNKCIJE KONTROLE RIZIKA

Funkcija kontrole rizika dužna je osigurati neovisne informacije, analize i stručne prosudbe o izloženostima rizicima, savjetovati o prijedlozima i odlukama o rizicima koje donose poslovne linije ili organizacijske jedinice te izvještavati Upravu, Nadzorni ili drugi odgovarajući odbor o tome jesu li izloženosti rizicima i odluke o preuzimanju rizika u skladu sa sklonošću preuzimanju rizika i strategijom upravljanja rizicima koje je Banka usvojila.

U okviru funkcije kontrole rizika obavljaju se slijedeći poslovi:

- ▶ sudjelovanje u izradi i preispitivanju strategija i politika za upravljanje rizicima,
- ▶ sudjelovanje u donošenju svih značajnijih odluka povezanih s upravljanjem rizicima,
- ▶ analiza rizika prisutnih kod novih proizvoda ili usluga, provođenja značajnih promjena u postojećim proizvodima ili uslugama uključujući značajne promjene povezanih postupaka (npr. nove eksternalizacije) i sustava (npr. promjene u informacijskom sustavu), izvanredne transakcije, kao i ulazak na nova tržišta i trgovanje novim instrumentima.

Značajne promjene ili izvanredne transakcije su:

- spajanje, pripajanje, uključujući moguće posljedice provedbe nedovoljno temeljite dubinske analize kojom se nisu utvrdili svi rizici i obveze koji su nastali nakon spajanja ili pripajanja,
- osnivanje novih društava kćeri ili društava za posebne namjene,
- nove proizvode,
- promjene sustava i postupaka upravljanja rizicima i
- promjene u organizaciji kreditne institucije.

- ▶ analiza rizika koja uključuje utvrđivanje i mjerenje odnosno procjenjivanje rizika kojima jest ili kojima bi mogla biti izložena Banka u svojem poslovanju,
- ▶ sudjelovanje u izradi, primjeni i nadzoru nad metodama i modelima za upravljanje rizicima,
- ▶ davanje prijedloga i preporuka o poboljšanju sustava upravljanja rizicima,
- ▶ praćenje profila rizičnosti i analiza profila rizičnosti u odnosu na strateške ciljeve i sklonost preuzimanju rizika,
- ▶ provođenje testiranja otpornosti na stres,
- ▶ procjenjivanje mogućih načina smanjenja rizika,
- ▶ analiza kršenja sklonosti preuzimanju rizika uključujući prekoračenje limita, predlaganje mjera za njihovo ispravljanje te obavješćavanje predmetne poslovne jedinice, Uprave, Nadzornog odbora o kršenjima i mjerama,
- ▶ utvrđivanje i procjena rizika prisutnih u transakcijama s povezanim subjektima,
- ▶ analiza, praćenje i izvješćivanje o adekvatnosti internoga kapitala i interne likvidnosti te provjera strategija i postupaka ocjenjivanja potrebnoga internoga kapitala i interne likvidnosti,
- ▶ izvješćivanje Uprave, Nadzornog odbora i drugog odgovarajućeg odbora, te ostalih relevantnih osoba o upravljanju rizicima i
- ▶ provođenje ostalih provjera koje su potrebne za adekvatnu kontrolu rizika.

Na temelju procjene rizika odnosno procijenjenog profila rizičnosti Banke, nalaza iz prethodnih kontrola odnosno nalaza unutarnje i/ili vanjske revizije funkcija kontrole rizika izrađuje godišnji plan rada koji minimalno obuhvaća:

1. popis svih planiranih poslova kontrolne funkcije,
2. popis rizika i područja poslovanja koji će biti predmetom kontrole,
3. razdoblje u kojem će se planirani poslovi i kontrole obavljati.
4. Uprava banke, uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora prihvaća plan rada Funkcije kontrole rizika.

IZVJEŠTAVANJE UPRAVE I NADZORNOG ODBORA BANKE

Funkcija kontrole rizika dužna je sastavljati izvješće o radu. Izvješće o radu funkcije kontrole rizika dostavlja se polugodišnje Upravi, Nadzornom odboru i drugom odgovarajućem odboru Banke, te jednom godišnje Hrvatskoj narodnoj banci. Izvješća o radu dostavljaju se Hrvatskoj narodnoj banci do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Izvješće o radu funkcije kontrole rizika sadržava najmanje:

1. izvješće o ostvarivanju godišnjeg plana rada,
2. popis svih obavljenih planiranih poslova,
3. popis svih obavljenih izvanrednih poslova,
4. popis planiranih, a neizvršenih poslova i razloge neizvršenja plana,
5. sažetak najvažnijih činjenica utvrđenih u obavljenim kontrolama, revizijama odnosno obavljenim ostalim poslovima,
6. opću ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola u područjima koja su bila predmetom kontrole,
7. opću ocjenu adekvatnosti i učinkovitosti sustava upravljanja pojedinim rizikom odnosno rizicima u kreditnoj instituciji
8. izvješće o izvršenju prijedloga, preporuka i mjera za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti te nedostataka i slabosti utvrđenih tijekom obavljenih kontrola i razloge njihova neizvršenja.

Funkcija kontrole rizika dužna je informirati Upravu, Nadzorni odbor ili drugi odgovarajući odbor o korištenim pretpostavkama u modelima i analizi rizika te o mogućim nedostacima modela i analize rizika. Funkcija kontrole rizika dužna je izvješćivati Upravu Banke o rezultatima planiranih stres testiranja na godišnjoj razini.

Uprava Banke periodično, a najmanje jedanput godišnje preispituje primjerenost postupaka, te djelotvornosti funkcije kontrole rizika, svoje zaključke dokumentira i o tome obavještava Nadzorni odbor Banke.

U postupku preispitivanja primjerenosti postupaka i djelotvornosti Uprava Banke dužna je uzeti u obzir najmanje sljedeće:

- metodologiju rada,
- izvršenje plana rada,
- broj zaposlenika uključenih u obavljanje poslova,
- strukturu i sadržaj izvješća,
- nalaze do kojih je došla funkcija kontrole rizika u razdoblju za koje se obavlja preispitivanje primjerenosti postupaka i djelotvornosti,
- profil rizičnosti Banke,
- strategiju poslovanja i upravljanja rizicima, te

- druge kriterije i dokumentaciju za koje procijeni da imaju utjecaja na primjerenost postupaka i djelotvornost kontrolne funkcije.

3.4.2. FUNKCIJA PRAĆENJA USKLAĐENOSTI

Banka osigurava neovisnost kontrolne funkcije praćenja usklađenosti te je organizacijski stavlja u zaseban Ured za praćenje usklađenosti. Tijekom 2019. godine Funkcija praćenja usklađenosti unutar Ureda za praćenja usklađenosti i dalje zapošljavala jednog radnika (Voditelja Ureda za praćenje usklađenosti).

Poslovi i metodologija rada funkcije praćenja usklađenosti Banke propisani su Pravilnikom o upravljanju rizikom usklađenosti od 28. studenog 2018. i Metodologijom provođenja kontrole i procjene rizika usklađenosti od 28. studenog 2018. godine.

Voditelj ima pristup svim poslovnim linijama i organizacijskim dijelovima koje nadgleda i neovisan je od njih, aktivno surađuje s drugim kontrolnim i ostalim posebnim funkcijama Banke.

1. Voditelj Ureda za praćenje usklađenosti ima sljedeće ovlasti i funkcije:
2. nadzire i koordinira provođenje kontrolne funkcije praćenja usklađenosti Banke,
3. nadzire rad zaposlenika Banke u pogledu rizika usklađenosti,
4. posredno nadzire rad pružatelja usluga koje direktno sudjeluju u aktivnostima i procesima Banke, odnosno isporučuju proizvode ili sustave koje Banka koristi, putem osoba odgovornih za poslovne odnose s takvim pružateljima usluga,
5. odgovornost za ažurnu pripremu pologodišnjih izvještaja te za procjenu primjerenosti upravljanja rizikom usklađenosti,
6. obavljanje drugih poslova predviđenih Pravilnikom o upravljanju rizikom usklađenosti Banke.

Među poslove Voditelja Ureda za praćenje usklađenosti ubrajaju se, između ostalih, i:

1. procjena adekvatnosti i učinkovitosti mjera i aktivnosti za identifikaciju i procjenu rizika usklađenosti kojem je banka (ili bi mogla biti) izložena,
2. upravljanje i odgovaranje za provedbu inetrnih akata za praćenje rizika usklađenosti,
3. provjera provoe li se ispravno politike, procesi i postupci koje je Banka utvrdila,
4. savjetovanje Uprave i drugih odgovornih osoba sa svrhom postizanja usklađenosti,
5. procjenu učinaka koje će na poslovanje Banke imati izmjene relevantnih propisa,
6. provjeru usklađenosti novih usluga ili proizvoda s pravnim izvorima,
7. suradnja i razmjena informacija s funkcijom kontrole rizika vezano uz rizik usklađenosti,
8. izvještavanje i preporučivanje Upravi i/ili Nadzornom odboru,
9. edukacija sebe i zaposlenika,
10. drugi poslovi koji su uređeni zasebnim aktima.

Plan rada funkcije praćenja usklađenosti

Voditelj Ureda praćenja usklađenosti provodi program usklađenosti izvršenjem Godišnjeg plana rada. Godišnji plan rada za 2019. godinu izrađen je na temelju dokumentirane procjene rizika, a Uprava Banke usvojila ga je 27. veljače 2019. godine.

Godišnji plan rada obuhvaća:

1. cilj Plana;
2. odnos s drugim kontrolnim odnosno posebnim funkcijama Banke;
3. popis svih planiranih poslova,
4. popis rizika koji će se kontrolirati;
5. popis poslovnih područja koja će se kontrolirati;
6. kalkulaciju kapaciteta Funkcije praćenja usklađenosti;
7. identifikaciju rizika;
8. razdoblje u kojem će se planirani poslovi i kontrole obavljati.
9. ostalo.

Prilog Planu je operativni plan rada s popisima područja s aktivnostima, poslovnim područjima i rokovima izvršenja.

Planom rada Funkcije praćenja usklađenosti, od značajnih regulatornih tema, su izdvojeni:

- Odluka o sustavu upravljanja,
- Odluka o politikama i praksama primitaka,
- Odluka o procjeni primjerenosti predsjednika i člana uprave, člana nadzornih odbora i nositelja ključne funkcije u kreditnoj instituciji,
- Regulatorna vezana uz Zakon o usporedivost naknada, prebacivanju računa za plaćanje i stambenom potrošačkom kreditiranju i prateće odluke,

- Provedbena uredba komisije (EU) 2018/34 od 28. rujna 2017. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardiziranim formatom informativnog dokumenta o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom u skladu s Direktivom 2014/92/EU,
- Provedbena uredba komisije (EU) 2018/33 od 28. rujna 2017. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardiziranim formatom izvješća o naknadama i njegovim zajedničkim simbolom u skladu s Direktivom 2014/92/EU
- EBA-regulativa
- PS2 regulativa vezano uz razmjenu podataka, profesionalno osiguranje odgovornosti, autorizaciju i registraciju, usklađenost, izvješćivanje o incidentima i izvješćivanje o prijevarama,
- Regulativa vezana uz proedbu ovrhe nad novčanim sredstvima,
- Nastavak regulative vezane uz sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma,
- Uvođenje IFRS 9 i Odluka o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka,
- Zakon o potrošačkom kreditiranju, Zakon o zaštiti potrošača.

Izveštaji funkcije praćenja usklađenosti

Voditelj Ureda praćenja usklađenosti sastavlja polugodišnja izvješća o radu te ih dostavlja Upravi i Nadzornom odboru koji se istima koriste za preispitivanje primjerenosti postupaka i djelotvornost Funkcije praćenja usklađenosti odnosno nadziru upravljanje rizikom usklađenosti.

Izvjeshće o radu minimalno sadrži:

1. predmet i obuhvat obavljene kontrole;
2. izvješće o ostvarivanju Plana; a što uključuje popis svih obavljenih planiranih poslova, popis svih obavljenih izvanrednih poslova te popis planiranih, a neizvršenih poslova i razloge neizvršenja plana; sažetak najvažnijih činjenica utvrđenih tijekom obavljanja poslova praćenja usklađenosti;
3. nezakonitosti i nepravilnosti te nedostatke i slabosti utvrđene tijekom obavljanja poslova praćenja usklađenosti;
4. izvješće o izvršenju prijedloga i preporuka za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti te nedostataka i slabosti utvrđenih tijekom obavljanja poslova praćenja usklađenosti;
5. informacije o provedenoj provjeri usklađenosti novih usluga i novih proizvoda ako do njih dođe;
6. pregled najavljenih i analiziranih pravnih izvora za predmetnu godinu;
7. opću ocjenu adekvatnosti i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola u područjima koja su bila predmetom kontrole i revizije,
8. opću ocjenu adekvatnosti i učinkovitosti sustava upravljanja pojedinim rizikom odnosno svim rizicima u kreditnoj instituciji i
9. ocjenu usklađenosti Banke.

Na temelju izvješća Uprava je dužna, najmanje jedanput godišnje, preispitati politike, procedure, pravila i postupanja Banke koja se odnosi na usklađenost i njezino kontinuirano provođenje kako bi procijenila opseg u kojemu Banka djelotvorno upravlja svojim rizikom usklađenosti. Funkcija praćenja usklađenosti dužna je svoja izvješća dostaviti Upravi i Nadzornom odboru polugodišnje te jednom godišnje Hrvatskoj narodnoj banci. Izvješća potpisuje Voditelj Ureda praćenja usklađenosti. Banka je dužna izvješća dostaviti jednom godišnje Hrvatskoj narodnoj banci do 31.03. tekuće godine za prethodnu godinu.

Operativna izvješća

Voditelj Ureda praćenja usklađenosti izrađuje i operativna izvješća u pogledu područja čiju usklađenost temeljem Godišnjeg plana analizira.

Operativno izvješće sadrži:

1. predmet i obuhvat kontrole,
2. nezakonitosti i nepoštivanje politika i postupaka Banke ako su utvrđene,
3. ocjenu usklađenosti s pravnim izvorima,
4. prijedloge, preporuke i rokove za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti te
5. osobe zadužene za izvršenje istih,
6. provedenu provjeru usklađenosti novih proizvoda i novih postupaka s propisima, internim
7. aktima, standardima i kodeksima te procjenu da navedeno utječe na izloženosti Banke rizicima, ako je to pitanje predmet procjene,
8. drugo.

U 2019.godini je izrađeno 8 (osam) operativnih izvješća.

3.4.3. FUNKCIJA UNUTARNJE REVIZIJE

Unutarnja revizija je neovisna i objektivna kontrolna funkcija Banke koja obavlja nadzor nad cjelokupnim poslovanjem te svojim preporukama i sugestijama pridonosi sigurnosti i unaprjeđenju poslovanja Banke u cjelini. Sustavnim pristupom u procjenjivanju i povećanju učinkovitosti procesa upravljanja rizicima, unutarnjih kontrola i procesa korporativnog upravljanja, pomaže Banci u ostvarenju njezinih ciljeva.

Ured unutarnje revizije je prema Pravilniku o organizaciji smješten kao samostalna organizacijska jedinica Banke, koja je funkcionalno i organizacijski neovisna o aktivnostima koje revidira, kao i o ostalim organizacijskim dijelovima Banke. Osobe koje obavljaju poslove unutarnje revizije ne smiju obavljati druge poslove u Banci.

Kontrolna funkcija unutarnje revizije funkcionalno je odgovorna Revizorskom odnosno Nadzornom odboru, a operativno Upravi Banke.

Poslovanje funkcije unutarnje revizije uređeno je Pravilnikom o radu unutarnjoj reviziji te Metodologijom rada unutarnje revizije.

Tijekom 2019. godine poslove unutarnje revizije obavljali su voditelj Ureda unutarnje revizije, revizor (koji posjeduju certifikat ovlaštenog internog revizora) te je tijekom druge polovice godine zaposlen revizor pripravnik.

Za obavljanje revizija informacijskog sustava Banka je eksternalizirala usluge revizije informacijskog sustava te je za 2019. godinu odabran novi pružatelj.

Unutarnja revizija tijekom 2019. godine obavljala je aktivnosti prema usvojenom Godišnjem planu rada unutarnje revizije izrađenom temeljem procjene rizika pojedinog područja poslovanja. Temeljem Godišnjeg plana rada Unutarnja revizija izrađuje kvartalne operativne planove rada te za svako planirano poslovno područje izrađuje revizijski program po kojem se provodi unutarnja revizija poslovnog područja.

Ured unutarnje revizije sastavlja izvješće o svakoj obavljenoj reviziji koje dostavlja Revizorskom odnosno Nadzornom odboru, Upravi Banke i odgovornim osobama organizacijskog djela u čijoj su nadležnosti područja poslovanja koja su bila predmet revizije. Izvješća potpisuje unutarnji revizor odnosno revizor koji obavlja eksternalizirane poslove unutarnje revizije informacijskog sustava i voditelj Ureda unutarnje revizije kao odgovorna osoba za rad Ureda unutarnje revizije.

Ured unutarnje revizije sastavlja tromjesečno izvješće o svome radu te ga dostavlja Upravi, Nadzornom odboru i Revizorskom odboru te godišnje izvješće Hrvatskoj narodnoj banci. Izvješće o radu potpisuje voditelj Ureda unutarnje revizije kao odgovorna osoba za rad unutarnje revizije.

U sklopu izvješća o obavljenoj reviziji ocjenjuju se adekvatnost i djelotvornost sustava unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima, pri čemu se ocjene donose na osnovu provjera provedenih tijekom revizije i ustanovljenih rizika u revidiranom području. U procjeni rizičnosti svakog područja definirani su osnovni kriteriji koji su razmatrani po područjima, a kod svakog kriterija je procjenjivano postojanje sustava unutarnjih kontrola i upravljanje rizicima davanjem opisnih ocjena: zadovoljavajuće, uglavnom zadovoljavajuće, djelomično zadovoljavajuće i nezadovoljavajuće.

Izvješća o radu dostavljaju se tromjesečno Upravi, Revizorskom i Nadzornom odboru te jednom godišnje Hrvatskoj narodnoj banci. Izvješća o radu Funkcije unutarnje revizije za prethodnu godinu dostavljaju se Hrvatskoj narodnoj banci najkasnije do 31.03. tekuće godine.

Voditelj Ureda unutarnje revizije tijekom 2019. godine podnio je 13 pojedinačnih operativnih izvješća o svakoj obavljenoj reviziji i 4 kvartalna izvješća o radu koja su se odnosila na 4Q 2018. te 3 kvartalna izvješća o radu u 2019. godini.

3.5. KREDITNI RIZIK I RAZRJEĐIVAČKI RIZIK

Kreditni rizik je rizik gubitka zbog neispunjavanja dužnikove novčane obveze prema Banci. Kreditni rizik je opasnost da se uložena sredstva neće vratiti, da se neće vratiti u cijelosti, odnosno da se neće vratiti planiranom dinamikom. U okviru kreditnog rizika Banka promatra valutno-inducirani kreditni rizik, kreditni rizik druge ugovorne strane, rezidualni rizik, razrjeđivački rizik, rizik države i rizik koncentracije. Kreditni rizik je primarno i najznačajniji rizik u poslovanju Banke.

Banka primjenjuje standardizirani pristup mjerenju kreditnog rizika u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 575/2013.

Kako bi preuzeti kreditni rizik koji proizlazi iz kreditnog poslovanja bio optimiziran, odnosno prihvatljiv i u skladu sa sklonošću Banke preuzimanju kreditnih rizika, uspostavljen je sustav upravljanja kreditnim rizikom, utvrđivanjem i definiranjem mjera upravljanja kreditnim rizikom kroz:

- ▶ uspostavu i izgradnju organizacijske strukture Banke na način da je funkcija ugovaranja razdvojena operativno i organizacijski od funkcije podrške i funkcije kontrole rizika,
- ▶ uspostavu jedinstvenog sustava za utvrđivanje kreditne sposobnosti korisnika plasmana,
- ▶ uspostavu pravila i nadležnosti u procesu odobravanja plasmana,
- ▶ uspostavu sustava evidentiranja i praćenja instrumenata osiguranja,
- ▶ uspostavu sustava klasifikacije izloženosti u odgovarajuće rizične skupine za koje se formiraju adekvatne rezerve koje proizlaze iz kreditnog rizika,

- ▶ uspostavu sustava praćenja poslovanja dužnika, kreditne sposobnosti i praćenje kvalitete i vrijednosti instrumenata osiguranja tijekom cijelog trajanja ugovornog odnosa s klijentom,
- ▶ uspostavu sustava ranog praćenja povećanog kreditnog rizika temeljem „znakova ranog upozorenja“.

Kontrolu kreditnog rizika obavlja Sektor upravljanja i kontrole rizika kroz:

- ▶ Sudjelovanje u kreditnom procesu prilikom izrade analiza i davanja mišljenja o prihvatljivosti i ocjeni plasmana Banke,
- ▶ Praćenje povećanog kreditnog rizika u tijeku otplate plasmana i izvještavanje o istom u svrhu ranog otkrivanja povećanog kreditnog rizika, a sve u skladu s Pravilnikom o ranom praćenju kreditnog rizika,
- ▶ Praćenje kretanja vrijednosti kolaterala po plasmanima,
- ▶ Izradu godišnjeg rejtinga za sve klijente Banke i nadležnost nad verifikacijom modela za procjenu,
- ▶ Nadležnost za naplatu loših plasmana u suradnji sa Sektorom pravnih poslova,
- ▶ Proces procjene kvalitete izloženosti odnosno klasifikacije izloženosti u rizične skupine u skladu s Pravilnikom o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka,
- ▶ Redovito praćenje i procjenjivanje kreditnog rizika na nivou kreditnog portfelja Banke,
- ▶ Uspostavu i praćenje limita koncentracije ukupnog portfelja Banke prema pojedinim gospodarskim sektorima,
- ▶ Kontrolu velikih izloženosti i praćenje grupa povezanih osoba,
- ▶ Izradu stres testova za kreditni rizik,
- ▶ Upravljačko izvještavanje (praćenje distribucije plasmana po rizičnim skupinama, internim rejting klasama i sl.)
- ▶ Izradu metodologije za izračun ECL za izloženosti rizične skupine A1 (stage 1) i A2 (stage 2)

Uloge i odgovornosti u ključnim procesima sustava za upravljanje kreditnim rizikom dodijeljene su organizacijskim jedinicama Banke na način opisan u nastavku.

Kroz funkciju ugovaranja plasmana:

1. Sektor gospodarstva
2. Sektor stanovništva i transakcijskog poslovanja
3. Sektor upravljanja regijama / regije
4. Sektor riznice

Kroz funkciju praćenja:

1. Sektor gospodarstva
2. Sektor stanovništva i transakcijskog poslovanja
3. Sektor upravljanja regijama / regije
4. Sektor riznice
5. Sektor upravljanja i kontrole rizika

Kroz funkciju kontrole:

1. Sektor upravljanja i kontrole rizika
2. Sektor pravnih poslova – po potrebi

Kroz funkciju evidentiranja:

1. Sektor računovodstva i operativnih poslova

Kroz funkciju izvješćivanja:

1. Sektor upravljanja i kontrole rizika – izvješćivanje Nadzornog odbora, Uprave Banke i drugih relevantnih osoba u Banci o izloženosti Banke kreditnim rizicima, te ad hoc izvješća za potrebe Hrvatske narodne banke
2. Sektor računovodstva i operativnih poslova – izrada Nadzornih i drugih izvješća za potrebe regulative

Odluke o odobrenju plasmana donose Ovlaštene osobe, Kreditni odbor Banke i Uprava Banke temeljem ovlasti propisanih internim aktima Banke, a koja pored visine plasmana uvažavaju i rizičnost klijenta.

Mjerenje odnosno procjena izloženosti kreditnom riziku provodi se od strane Sektora upravljanja i kontrole rizika na način da se provodi analiza kreditnog portfelja koja obuhvaća analizu strukture i kvalitete cjelokupnog kreditnog portfelja Banke i provodi se tromjesečno, a po potrebi i češće. Analiza cjelokupnog kreditnog portfelja Banke i njegove kvalitete analizira se kroz praćenje kretanja udjela ukupnih kredita u ukupnoj imovini Banke, indikatora kvalitete kreditnog portfelja, analizu koncentracijskog rizika sadržanog u kreditnom portfelju, kao i ocjenu kretanja kvalitete kreditnog portfelja u budućnosti.

Koncentracijski rizik prati se na način da se promatra sektorska i geografska diverzifikacija portfelja Banke, te kretanje Velikih izloženosti Banke. Minimalno jednom godišnje provodi se stres test kreditnog rizika.

Kvaliteta kreditnog portfelja provodi se analizom i praćenjem temeljnih indikatora:

- ▶ Udio ukupnih plasmana raspoređenih u rizične skupine B i C u odnosu na ukupni iznos plasmana,
- ▶ Udio ispravaka vrijednosti i formiranih rezervi za problematične plasmane u odnosu na iznos plasmana raspoređenih u rizične skupine B i C,
- ▶ Udio ispravaka vrijednosti i formiranih rezervi za problematične plasmane i izdvojene opće rezerve u odnosu na ukupan iznos plasmana,
- ▶ Udio izdvojenih i općih rezervi uvećanih za vrijednosti prvorazrednih i primjerenih kolaterala po plasmanima u rizičnoj skupini B i C u odnosu na ukupan iznos plasmana raspoređenih u te skupine,
- ▶ Pokrivenost ukupnih plasmana instrumentima osiguranja,
- ▶ Kretanje promjene rizikom ponderirane aktive i ukupne aktive,
- ▶ Udio i kretanje izloženosti klasificiranih u A2 rizičnu podskupinu

Obzirom da je Banka uspostavila i sustav procjene godišnjeg rejtinga klijenata, praćenje kvalitete kreditnog portfelja prati se i kroz kretanje distribucije klijenata po rejting klasama i rasporedu kreditnog portfelja Banke po rejting klasama klijenata, ali i prema kvaliteti kolaterala.

Analiza cjelokupnog portfelja podrazumijeva i analizu urednosti u podmirivanju obveza u Banci i pregled blokada računa pravnih osoba koje se prate na dnevnoj osnovi.

Primarna kontrola kreditnog rizika neovisna su mišljenja Sektora upravljanja i kontrole rizika na pojedinačne kreditne zahtjeve i proizvode Banke u fazi odobravanja plasmana. Kod odobravanja plasmana Sektor upravljanja i kontrole rizika provodi postupak utvrđivanja godišnjeg rejtinga klijenta, postupak procjene kreditne sposobnosti klijenta, ocjenu primjerenosti kolaterala, postupak ocjene plasmana s mišljenjem o prihvatljivosti plasmana.

U cilju ovladavanja kreditnim rizikom dodatno je uspostavljena kontrola kroz sustav indikatora ranog upozorenja kako bi se na vrijeme otkrili elementi povećanog kreditnog rizika. Cilj je, kroz pravovremenu identifikaciju potencijalno rizičnih klijenata (W klijenti) temeljem „znakova ranog upozorenja“, poduzimanje pravovremenih akcija i radnji kako bi se smanjili potencijalni dodatni troškovi za Banku temeljem ispravaka vrijednosti po takvim klijentima i plasmanima, a istovremeno spriječilo pogoršanje kvalitete kreditnog portfelja Banke.

Temeljem rezultata dobivenih analizom cjelokupnog kreditnog portfelja Banke, Sektor upravljanja i kontrole rizika radi izvještaj za Upravu Banke i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, te predlaže odgovarajuće mjere za pravovremeno smanjenje kreditnog rizika na prihvatljivu razinu definiranu Strategijom upravljanja rizicima ili Kreditnom politikom Banke ako postoje uočena odstupanja. Za sve iznimke od propisanih uvjeta odobravanja plasmana potrebna je suglasnost Uprave Banke. Za odobrenje izloženosti iznad određenog iznosa utvrđenog Statutom Banke potrebna je suglasnost Nadzornog odbora Banke.

Banka odobrava plasmane uzimajući u obzir bonitet klijenta i kreditnu sposobnost u odnosu na uvjete traženog plasmana, te kvalitetu, utrživost, raspoloživost i vrijednost instrumenata osiguranja odnosno prihvatljivost ponuđenih instrumenata osiguranja u odnosu na bonitet klijenta i uvjete traženog plasmana.

U cilju smanjenja izloženosti rizicima koji proizlaze iz kreditnog poslovanja Banka kod odobrenja plasmana koristi različite tehnike zaštite koje su opisane u odjeljku o tehnikama smanjenja kreditnog rizika. Banka je Kreditnom politikom propisala i odgovarajuće limite u kreditnom poslovanju koji se odnose na maksimalnu visinu kreditnog portfelja u ukupnim plasmanima Banke, odnosno maksimalnim izloženostima prema istoj grani djelatnosti.

Tijekom korištenja i otplate plasmana Banka prati poslovanje klijenta, kreditnu sposobnost, urednost u podmirivanju obveza prema Banci i ostalim vjerovnicima, te kakvoću, odnosno eventualnu promjenu vrijednosti i utrživosti instrumenata osiguranja. Internim aktima Banke određeni su i konverzijski faktori za pojedinu vrstu kolaterala kojim se konvertira tržišna vrijednost istog kako bi se došlo do vrijednosti koju Banka priznaje u svrhu određivanja pokrivenosti plasmana.

Kod odobrenih namjenskih plasmana Banka prati namjensko korištenje plasiranih sredstava.

U svrhu procjenjivanja kreditnog rizika i s njime povezanim očekivanim gubicima, uspostavljen je proces klasifikacije izloženosti u skupine prema nadoknadivosti. Proces se temelji na kvantitativnim i kvalitativnim kriterijima uzimajući u obzir karakteristike izloženosti, dužnika i kreditne zaštite.

Temeljem klasifikacije izloženosti i procjene očekivanih gubitaka, provode se umanjenja vrijednosti za bilančne stavke i rezerviranja za rizične vanbilančne stavke sukladno MSFI 9 – od 01.01.2018., te relevantnim odlukama Hrvatske narodne banke.

Ured unutarnje revizije kroz svoje operativne poslove revidira i prati funkcioniranje kreditnog procesa i uspostavljenih kontrolnih mehanizama, a funkcija usklađenosti provodi kontrolu usklađenosti kreditnog procesa sa internim i regulatornim zahtjevima.

3.6. TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik predstavlja potencijalni učinak koji vanjski utjecaji imaju na vrijednost aktive, pasive i izvanbilančne pozicije Banke, a uzrokuju ga promjene cijena odnosno kretanja na financijskim tržištima.

U okviru tržišnog rizika Banka promatra i:

- ▶ Valutni rizik - rizik potencijalnog gubitka koji Banka može pretrpjeti na pozicijama iskazanim u stranoj valuti (uključujući i pozicije u kunama kod kojih je ugovorena valutna klauzula) i derivatima vezanim uz kupnju ili prodaju financijske imovine iskazane u stranoj valuti uslijed promjene međualutnih tečajeva.
- ▶ Robni rizik - rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe
- ▶ Pozicijski rizik - jest rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta ili kod izvedenoga financijskog instrumenta, promjena cijene odnosno varijable.

Sektor upravljanja i kontrole rizika odgovoran je za upravljanje i kontrolu tržišnih rizika.

Vrednovanje pozicija financijskih instrumenata u nadležnosti je Sektora upravljanja i kontrole rizika odnosno Sektora računovodstva i operativnih poslova.

Uspostavom sustava internih limita Banka je odredila svoju sklonost preuzimanju tržišnih rizika, posebno za izloženost valutnom riziku, a posebno za pozicijske rizike koji proizlaze s osnove ulaganja u financijske instrumente. Limite ograničenja na prijedlog Sektora upravljanja i kontrole rizika donosi Uprava Banke uz suglasnost Nadzornog odbora.

Banka je internim aktima definirala metodologiju mjerenja odnosno procjenjivanja tržišnih rizika, te je donijela i usvojila i druge interne akte kojima je propisala uspostavu sustava limita. Sektor upravljanja i kontrole rizika na dnevnoj osnovi provodi kontrolu postavljenih limita, te minimalno tromjesečno priprema podatke o izloženosti tržišnom riziku, provedenim stres testiranjima i podatke o poštivanju limita za potrebe Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. U slučaju prekoračenja postavljenih internih limita, Sektor upravljanja i kontrole rizika bez odlaganja obavještava Sektor riznice i Upravu Banke. Sektor riznice dužan je pismeno se očitovati o prekoračenju u kojem navodi iznose prekoračenja, razloge iz kojih je nastalo prekoračenje i prijedlog mjera odnosno aktivnosti za svođenje pozicije u dozvoljene limite. Očitovanje se dostavlja Upravi Banke i Sektoru upravljanja i kontrole rizika isti dan kad je utvrđeno prekoračenje. Svako odstupanje od postavljenih limita moguće je jedino uz suglasnost Uprave Banke.

Sektor riznice na dnevnoj bazi izvještava Upravu Banke o vrijednosti svih financijskih instrumenata u portfelju Banke, kao i rezultatima ostvarenih s osnove trgovanja financijskim instrumentima. Banka je postavila pravila kod upravljanja tržišnim rizicima na način da je kod organizacijskih zahtjeva, a koji se odnose na ugovaranje transakcija osigurala jasnu operativnu razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije pozadinskih poslova. Kod ugovaranja transakcija, a prije samog zaključenja pojedine transakcije, osigurava se usuglašenost svih bitnih elemenata transakcije između ugovornih strana. Odlukom o ovlastima i limitima u poslovanju Sektora riznice Banka definira radnike ovlaštene za ugovaranje pojedinih transakcija, vrstu i veličinu transakcije koju pojedini radnik može ugovoriti, način ugovaranja transakcija i izvještavanje o tako ugovorenim transakcijama. Kod ugovaranja transakcija, a prije samog zaključenja pojedine transakcije, osigurava se usuglašenost svih bitnih elemenata transakcije između ugovornih strana. Za sve značajnije transakcije koje nisu ugovorene prema tržišnim uvjetima i važećim internim aktima Banke, koji se odnose na predmetno poslovanje, radnici Banke koji ugovaraju takvu transakciju dužni su prethodno ishoditi Odluku ili odobrenje Uprave Banke za odstupanje uvjeta transakcija od tržišnih uvjeta i važećih internih akata.

Banka je svojim internim aktima ograničila maksimalnu visinu Knjige trgovanja koja u svakom trenutku mora biti manja od 5% ukupnih poslova Banke. Banka tijekom 2019. godine nije imala aktivnih stavki u Knjizi trgovanja, kao niti dulji niz godina, niti izražava namjeru iskazivanja značajnijih pozicija za trgovanje.

Sektor upravljanja i kontrole rizika dnevno prati postavljene limite na otvorenu poziciju Banke. Banka ne trguje složenim ni izvedenim financijskim instrumentima za vlastiti račun. U slučaju da Banka namjerava uvesti neki novi proizvod potrebno je proći sve korake za procjenu rizika kod uvođenja takvog proizvoda.

Strateška odrednica Banke jest da se ne izlaže u većim iznosima ulaganjima u korporativne obveznice, već se provodi politika ulaganja primarno u državne vrijednosne papire za koji postoji aktivno i razvijeno visokolikvidno tržište bez značajnijih fluktuacija u cijenama, a kako bi iste mogle koristiti kao prvoklasne rezerve likvidnosti.

3.7. OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Obzirom da operativni rizik, prema svojoj definiciji, nije centraliziran na jednoj organizacijskoj ili hijerarhijskoj razini, nego je distribuiran kroz cijelu Banku, sustav za njegovo upravljanje također obuhvaća sveukupno poslovanje Banke. Upravljanje operativnim rizikom dio je odgovornosti svih rukovoditelja Banke unutar njihove poslovne domene.

Posebna odgovornost rukovoditelja svih organizacijskih dijelova Banke odnosi se na predlaganje mjera Upravi Banke koje je potrebno poduzeti u cilju izbjegavanja, smanjenja, prijenosa ili prihvaćanja operativnih rizika identificiranih u organizacijskim dijelovima koji su u njihovoj nadležnosti, a za koje se ustanovi da nose visok rizik za Banku.

Uprava Banke kontinuirano donosi odluke kojima se izbjegava i/ili umanjuje operativni rizik. Izloženost pojedinog procesa i Banke u cjelini operativnom riziku procjenjuje se pomoću Mape operativnog rizika, a u domeni je Sektora upravljanja i kontrole rizika. Mapa operativnog rizika postupak je ocjenjivanja rizičnosti različitih uzroka operativnog rizika vezanih uz poslovne funkcije/procese u odnosu na vrste događaja operativnog rizika. Obvezu sudjelovanja u izradi Mape operativnog rizika imaju svi organizacijski dijelovi Banke. Nakon provedene radionice izrade Mape operativnih rizika Sektor upravljanja i kontrole rizika predlaže Upravi Banke radnje i mjere za otklanjanje uočenih slabosti.

U cilju primjerenog upravljanja operativnim rizikom Banka osigurava sljedeće:

- ▶ primjereno upravljanje informacijskim sustavom i rizikom informacijskog sustava kroz funkciju Specijalista za sigurnost informacijskog sustava i kroz Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i kontinuitetom poslovanja,
- ▶ primjereno upravljanje rizicima povezanim s eksternalizacijom,
- ▶ primjereno upravljanje rizikom usklađenosti kroz funkciju za usklađenost i primjereno upravljanje pravnim rizikom koji je uključen u definiciju operativnog rizika,
- ▶ primjereno upravljanje kontinuitetom poslovanja kroz Odbor za upravljanje informacijskim sustavom i kontinuitetom poslovanja i Planove kontinuiteta poslovanja za definirane poslovno kritične aktivnosti
- ▶ uspostavu primjerenog sustava za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma,
- ▶ primjereno upravljanje rizikom poslovnih promjena- novih proizvoda, aktivnosti, procesa, sustava, primjereno upravljanje rizikom novih projekata.

Banka je uspostavila i implementirala aplikativnu podršku u procesu evidentiranja događaja operativnog rizika, koja je osnova za stvaranje baze evidentiranih događaja operativnog rizika.

Banka upravlja operativnim rizikom putem kontrole, prihvaćanja, prenošenja na treće osobe ili izbjegavanjem operativnog rizika.

Odluka o načinu upravljanja pojedinim identificiranim operativnim rizikom donosi se na temelju podataka o stvarnoj i/ili potencijalnoj šteti koju identificirani operativni rizik uzrokuje (može uzrokovati), troškovima implementacije kontrola ili prijenosa na treće osobe, te gubitka potencijalnih prihoda u slučaju izbjegavanja operativnog rizika prestankom obavljanja aktivnosti.

Za operativni rizik kojem je izložena u svom poslovanju, odnosno za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik, Banka koristi Jednostavni pristup mjerenja-metodologija relevantnog pokazatelja u skladu s člancima 315. odnosno 316. Uredbe (EU) 575/2013.

3.8. RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti kreditne institucije da podmiri svoje novčane obveze o dospjeću.

Banka Politikom upravljanja likvidnošću i rizikom likvidnosti definira preuzimanje i upravljanje likvidnošću i rizikom likvidnosti, sklonost preuzimanju određene razine rizika likvidnosti, uključujući izvještavanje o istom. Politika definira kvalitativne i kvantitativne metode upravljanja rizikom likvidnosti koje obuhvaćaju i korporativno upravljanje, postupke unutarnjih kontrola, sustav upravljanja informacijama i ostale komponente bitne za upravljanje rizikom likvidnosti, kao i mehanizam raspodjele za sve značajne poslovne aktivnosti u skladu s vrstom, opsegom i složenošću svojeg poslovanja.

Upravljanje rizikom likvidnosti primjenjuje se na poslovanje organizacijskih jedinica Banke koje u svom poslovanju utječu na razinu sredstava likvidnosti, te specifično na Sektor riznice koji sredstvima likvidnosti upravlja, kao i na Sektor upravljanja i kontrole rizika u funkciji kontrole rizika. Odgovorno tijelo za dnevno upravljanje likvidnošću Banke u cjelini je Odbor za likvidnost. Odbor za likvidnost zadužen je za održavanje optimalne likvidnosti kroz upravljanje rizikom likvidnosti.

Odbor za likvidnost čine sljedeći članovi:

1. Predsjednik Uprave - predsjednik Odbora,
2. Član Uprave – zamjenik predsjednika Odbora,
3. Direktor Sektora riznice– član Odbora,
4. Direktor Sektora gospodarstva - član Odbora,
5. Direktor Sektora stanovništva i transakcijskog poslovanja - član Odbora,

Zaduženja Odbora:

1. Provedba Politike upravljanja likvidnošću i rizikom likvidnosti,
2. Provođenje strategije prihvatljive izloženosti riziku likvidnosti,

3. Upravljanje rizikom likvidnosti po pojedinim valutama,
4. Održavanje rezervi devizne i kunske likvidnosti,
5. Određivanje i kontinuirano revidiranje limita za upravljanje rizikom likvidnosti Banke u skladu sa prihvatljivom razinom izloženosti riziku likvidnosti, te opsegom i složenosti poslovnih aktivnosti Banke,
6. Praćenje i nadziranje zaštitnog sloja likvidnosti, te nadziranje opterećene imovine,
7. Određivanje i provođenje strategije potencijalnog opterećenja imovine u slučajevima raznih stresnih situacija.

Operativni zadaci Odbora podrazumijevaju:

1. donošenje planova likvidnosti i praćenje ostvarenja planova,
2. prognoze budućih događaja i scenariji rješavanja nepovoljnih situacija za Banku,
3. dnevne kontrole likvidnosti i poduzimanje mjera za održavanje optimalne likvidnosti,
4. praćenje stanja, promjene i kretanje tečajeva stranih valuta i upravljanje deviznom likvidnošću i deviznim (valutnim) rizikom,
5. procjena utjecaja izmjene postojećih kvota određenih proizvoda Banke na izloženost Banke riziku likvidnosti,

Na dnevnim sastancima Odbora za likvidnost razmatra se dnevna likvidnost koja se sastoji od pregleda gotovinskih tijekom novčanih sredstava, valutne pozicije pojedinačno i ukupno, ispunjenja obvezne pričuve, minimalne devizne pokrivenosti, podaci o dnevnom kretanju koeficijenta likvidnosne pokrivenosti, kretanja na tržištu novca i kapitala, praćenje i poštivanje indikatora likvidnosti i propisanih limita, te dnevne potrebe sredstava likvidnosti.

Odbor zasjeda početkom svakog radnog dana, dok u slučaju izvanrednih okolnosti predsjednik Odbora može sazvati sastanak i tijekom dana. Zaključci Odbora sumirani su u Zapisniku i Izvještaju o dnevnoj likvidnosti. Dijelovi Izvještaja o dnevnoj likvidnosti dostavljaju se, osim članovima Odbora, direktoru Sektora upravljanja i kontrole rizika, direktoru Sektora računovodstva i operativnih poslova, članovima ALCO odbora.

Sektor riznice i funkcija Direktora Sektora riznice, kao odgovorna funkcija višeg rukovodstva, u skladu sa zakonskim i internim propisima, u cilju operativnog upravljanja rizikom likvidnosti obavlja sljedeće zadatke:

1. Izrađuje dnevne, tjedne i mjesečne planove likvidnosti, te prati njihovo ostvarenje.
2. Sudjeluje u izradi godišnjeg financijskog plana Banke,
3. Usklađuje kunsku i deviznu likvidnost u svrhu postizanja boljih poslovnih rezultata,
4. Dnevno prati stanje na međubankarskom tržištu novca, deviza i tržištu kapitala,
5. Analizira, prati i izvještava Odbor za likvidnost o utvrđenim parametrima likvidnosti.
6. Inicira, u suradnji sa Sektorom kontrole i upravljanja rizicima, korištenje rezervi likvidnosti i ostalih instrumenata za saniranje likvidnosti.
7. Izvještava Odbor za likvidnost o sastavu i visini zaštitnog sloja likvidnosti Banke,
8. Izvještava Odbor za likvidnost o iznosu i tipu opterećene imovine, izvorima opterećenja, iznosu i kvaliteti neopterećene imovine ali koja je podložna opterećenju, posebno navodeći volumene imovine koja je raspoloživa za opterećenje i tipu opterećenja u slučajevima stresnih situacija,
9. Izvještava Odbor za likvidnost o dnevnom kretanju koeficijenta likvidnosne pokrivenosti

Sektor riznice nadležan je za upravljanje likvidnom imovinom Banke i ista se nalazi pod kontrolom Sektora riznice s isključivom namjerom da se upotrebljava kao izvor sredstava za nepredviđene izdatke, uključujući i tijekom razdoblja stresa.

U okviru uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola u Banci, stalni je zadatak Sektor kontrole i upravljanja rizicima, uz ostale, kontrolirati rizik likvidnosti neovisno o poslovnim procesima i aktivnostima u kojima rizik nastaje.

Sektor upravljanja i kontrole rizika u svrhu kontrole rizika likvidnosti obavlja sljedeće zadatke:

1. Izrađuje, analizira i izvještava o indikatorima likvidnosti temeljem Izvještaja o pokazateljima likvidnosti, koncentraciji depozita, te stanja rezervi likvidnosti – dekadno,
2. Identificira i izvještava Upravu Banke u slučajevima narušavanja pozicije likvidnosti Banke temeljem postavljenih strukturalnih parametara likvidnosti,
3. Prati, kontrolira i upozorava Upravu i Odbor za likvidnost u slučajevima nepridržavanja potrebnog stanja rezervi likvidnosti,
4. Dnevno kontrolira visinu koeficijenta likvidnosne pokrivenosti u smislu odstupanja od interno i regulatorno propisanih veličina,
5. Sudjeluje u izradi, primjeni i nadzoru nad funkcioniranjem metoda i modela za upravljanje rizikom likvidnosti, a naročito u izradi stres testa,

6. Predlaže izmjenu Upravi Banke politika, procedura, postavljenih limita i praksi za upravljanje likvidnošću čija se načela preispituju, revidiraju i usvajaju barem jednom godišnje,
7. Provjerava, kontrolira i izrađuje analizu likvidnosti financijskih instrumenata koje Banka smatra rezervama likvidnosti i zaštitnim slojem likvidnosti, a i ostalih pozicija Banke u financijskim instrumentima bez obzira na portfelj
8. Izrađuje i provodi analizu stabilnosti depozita,
9. Provodi stres testove rizika likvidnosti,
10. Provodi kontrolu i praćenje rada mehanizma raspodjele.

Sektor upravljanja i kontrole rizika izrađuje dekadni Izvještaj o indikatorima likvidnosti koji uključuje podatke o stanju i kretanju ciljanih omjera u strukturi bilance Banke i stanju i kretanju rezervi likvidnosti Banke. Dekadni izračun pokazatelja likvidnosti Sektor kontrole i upravljanja rizicima dostavlja Sektoru riznice.

Za rizik likvidnosti sklonost preuzimanja rizika definira se postavljenim indikatorima likvidnosti kojima se postavljaju omjeri kako bi se ostvarila ciljana usklađenost strukture bilance i održavale određene rezerve likvidnosti.

Sustav upravljanja rizikom likvidnosti definira način upravljanja likvidnošću Banke u uobičajenim i stresnim okolnostima pomoću kvalitativnih i kvantitativnih kriterija. Kvalitativno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijevaju obuhvat bitnih činitelja koji utječu na likvidnost Banke, način njihova mjerenja, procjene i upravljanja.

Komponente kvalitativnog upravljanja rizikom likvidnosti odnose se na:

- ▶ adekvatno korporativno upravljanje, što podrazumijeva jasno razgraničenje odgovornosti u procesu upravljanja rizikom,
- ▶ ciljanu usklađenost strukture bilance (imovine i obveza),
- ▶ diverzificiranost i stabilnost izvora financiranja, pretpostavke o likvidnosti i utrživosti imovine,
- ▶ sustav unutarnjih kontrola u Banci,
- ▶ sustav izvještavanja o riziku likvidnosti unutar Banke,
- ▶ postupke sa stranim valutama (upravljanje likvidnošću valutne podbilance),
- ▶ mjerenje i praćenje neto novčanih tokova i unutardnevno upravljanje likvidnošću,
- ▶ diverzificiranost i stabilnost izvora financiranja i dostupnost tržišta,
- ▶ provođenje testiranja otpornosti na stres i analiza scenarija,
- ▶ planove postupanja u kriznim situacijama

Kvantitativni kriteriji definirani su u vidu Indikatora likvidnosti (sukladno veličini Banke, vrsti, opsegu i složenosti poslovanja), te interni limiti određeni na prihvatljive vrijednosti LCR. Također, minimalno jednom godišnje provode se stres testovi sa različitim vrstama scenarija. Praćenjem ročne strukture Banka sprječava poteškoće koje bi mogle nastati zbog neusklađenosti dospjeća imovine i obveza. Prati se diverzifikacija i koncentracija izvora sredstava po pojedinom klijentu i s njim povezanim osobama.

Za slučajeve otežane ili ugrožene likvidnosti Banke, odnosno upravljanja likvidnošću u izmijenjenim tržišnim uvjetima Banka postupa u skladu sa Planom postupanja u kriznim situacijama. U tako izmijenjenim tržišnim uvjetima definiraju se:

1. Indikatori nastanka krize likvidnosti, te osobe odgovorne za praćenje i izvještavanje o navedenim indikatorima,
2. Dužnosti i odgovornosti pojedinih osoba u slučajevima nedostatka likvidnosti,
3. Procedure za pravodobno i relevantno informiranje višeg rukovodstva i uprave za potrebe odlučivanja o postupanju u kriznim situacijama,
4. Procedure i postupci pribavljanja manjkova tekućih sredstava i vremenski okvir u kojem se trebaju poduzeti pojedine aktivnosti,
5. Strategija potencijalnog opterećenja imovine koja proizlazi iz raznih stresnih situacija,
6. Upravljanje krizom likvidnosti i mjere poboljšanja likvidnosti Banke,
7. Okolnosti provođenja kriznog plana.

Sektor riznice, kao odgovorna funkcija višeg rukovodstva, u skladu sa zakonskim i internim propisima, u cilju operativnog upravljanja rizikom likvidnosti izrađuje dnevne, dekadne i mjesečne planove likvidnosti, te prati njihovo ostvarenje.

Sektor upravljanja i kontrole rizika izrađuje dekadni Izvještaj o pokazateljima likvidnosti koji uključuje podatke o stanju i kretanju rezervi likvidnosti Banke koji se dostavlja Upravi Banke i članovima Odbora za likvidnost. Sektor upravljanja i kontrole rizika na tromjesečnoj osnovi izvještava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom o izloženosti Banke riziku likvidnosti. Sektor upravljanja i kontrole rizika provodi stres testove uz različite scenarije i o istima izvještava Upravu i više rukovodstvo na sjednicama Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Rizikom likvidnosti se kvantitativno i kvalitativno upravlja, ali se za njega ne izvjavaju kapitalni zahtjevi u okviru ICAAP i ILAAP procesa.

Sustav upravljanja likvidnosnim rizikom u Banci je primjeren odnosno postojeći sustavi upravljanja likvidnosnim rizikom u Banci su zadovoljavajući na što ukazuju i visoke rezerve likvidnosti koje Banka kontinuirano održava, a i koeficijent likvidnosne pokrivenosti kojeg Banka iskazuje.

Banka je Politikom likvidnosti definirala prihvatljivu ciljanu visinu koeficijenta likvidnosne pokrivenosti za Banku čija je vrijednost viša ili jednaka 120%. Sektor upravljanja i kontrole rizika zadužen je za praćenje i izvještavanje o kretanju visine koeficijenta likvidnosne pokrivenosti na sjednicama Odbora za upravljanje aktivom i pasivom u normalnim okolnostima.

U slučajevima da koeficijent ukupne likvidnosne pokrivenosti iskaže vrijednost manju od 120%, a višu od 110% Sektor upravljanja i kontrole rizika po saznanju pisanim putem obavještava Odbor za likvidnost koji razmatra likvidnosnu poziciju Banke i predlaže Upravi Banke aktivnosti za poboljšanje omjera uz dnevno izvještavanje od strane Sektora riznice na poduzetim aktivnostima i postignutim rezultatima.

U slučajevima da koeficijent likvidnosne pokrivenosti iskaže vrijednost ispod 110%, a višu od 100% Sektor upravljanja i kontrole rizika odmah po saznanju obavještava Upravu Banke koja Odboru za likvidnost, Sektoru riznice i drugim organizacijskim dijelovima Banke nalaže mjere za hitno poboljšanje omjera uz dnevno izvještavanje od strane Sektora riznice na poduzetim aktivnostima i postignutim rezultatima.

U slučaju kada LCR Banke padne ili se opravdano očekuje njegov pad ispod razine od 100 %, Banka bez odgode o tome izvještava Hrvatsku narodnu banku, te joj dostavlja plan za ponovnu usklađenost s propisima. Do ponovnog uspostavljanja navedene usklađenosti, Banka, prema potrebi, svakodnevno do kraja radnog dana izvještuje o stavkama propisanim Uredbom (EU) br. 575/2013. Uprava Banke u takvim uvjetima obavještava Nadzorni odbor o stanju likvidnosti u Banci i usvojenim mjerama.

Banka kontinuirano održava zaštitni sloj likvidnosti u vidu visoko likvidne, neopterećene imovine u obliku vrijednosnih papira središnjih država.

Pozicija likvidnosne pokrivenosti	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
Zaštitni sloj likvidnosti	261.861	251.938	401.913	394.171
Neto likvidnosni odljevi	154.453	169.833	218.893	236.816
Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (%)	169,54%	148,34%	183,61%	166,45%

3.9. KAMATNI RIZIK

Kamatni rizik - rizik koji proizlazi iz poslova koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje, proizlazi iz mogućih promjena kamatnih stopa, a koje utječu na stavke u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

Mjerenje i upravljanje izloženosti kamatnom riziku provodi se na slijedeće načine:

- ▶ Mjerenjem utjecaja promjene kamatnih stopa na visinu neto kamatnih prihoda.
- ▶ Mjerenjem utjecaja promjene kamatnih stopa na promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke (Banka koristi pojednostavljeni izračun procjene propisan od strane regulatora).
- ▶ Postavljanjem limita za najveće dopuštene kamatne GAP-ove.
- ▶ Mjerenjem izloženosti pri stresnim tržišnim uvjetima.
- ▶ Analizom kamatnih prihoda i rashoda Banke, analizom i projekcijama mogućih kretanja kamatnih stopa u budućim razdobljima, analizom kamatnih stopa konkurencije.
- ▶ Promjenom kamatnih stopa temeljem provedenih analiza, a u skladu sa željenom strategijom i položajem Banke u narednom razdoblju.

Kod mjerenja potencijalne izloženosti kamatnom riziku kroz njegov utjecaj na prihode, Banka koristi standardni kamatni šok od 200 b.p., kao osnovnu tehniku mjerenja rizika promjene kamatnih stopa. Cilj ovakvog načina mjerenja je utvrditi za koliko će se promijeniti neto kamatni prihod Banke u određenom vremenskom periodu (godinu dana) ako dođe do promjene kamatnih stopa na kamatno osjetljive pozicije u određenom iznosu.

Da bi Banka mogla preuzeti rizik gubitka koji proizlazi iz promjene kamatnih stopa u knjizi banke u skladu sa svojim apetitom za rizikom, određeni su limiti izloženosti riziku promjene kamatne stope i to u obliku kumulativnog GAP-a do 1 (jedne) godine u odnosu na ukupnu aktivu i u odnosu na kamatno osjetljivu aktivu, kao i limit promjene ekonomske vrijednosti knjige Banke koja proizlazi iz promjena pozicija u knjizi Banke kao rezultat posljedica standardnog kamatnog šoka i to u odnosu na visinu regulatornog kapitala Banke.

Za kontrolu kamatnog rizika zadužen je Sektor upravljanja i kontrole rizika:

- ▶ Prilikom kontrole pokazatelja u odnosu na postavljene limite,
- ▶ Prilikom pregleda kamatnih GAP-ova,
- ▶ Prilikom izrade stres testova.

Posebno dodatno izvještavanje potrebno je u slučaju izvanrednih događanja, odnosno promjene tržišnih uvjeta (tržišne kamatne stope), kada Sektor upravljanja i kontrole rizika izrađuje simulaciju GAP analize rizika i predlaže Upravi Banke mjere.

Kamatne stope na plasmane odnosno na depozite uglavnom su ugovorene kao fiksne ili administrativne koje su promjenjive posebnom odlukom Uprave Banke, dok je značajno manje onih koje su indeksirane uz neki od tržišnih indeksa uglavnom NRS.

3.10. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Rizik druge ugovorne strane je rizik da bi druga ugovorna strana u transakciji mogla doći u status neispunavanja obveza prije konačne namire novčanih tokova transakcije. Rizik druge ugovorne strane uglavnom proizlaze iz transakcija rizničnim proizvodima (kupoprodaja deviza, depoziti i plasmani na međubankarskom tržištu, transakcije financiranja vrijednosnim papirima – REPO i obrnute REPO transakcije). Rizik druge ugovorne strane za Banku proizlaze iz uglavnom iz financijskog odnosa sa drugim kreditnim institucijama.

Banka ne provodi transakcije izvedenim financijskim instrumentima.

Posebним internim aktima Banka je propisala i provodi dodjelu limita izloženosti prema domaćim i stranim bankama, te dnevno praćenje tako određenih limita. Sektor upravljanja i kontrole rizika zadužen je za praćenje limita.

Kod ugovaranja obrnutih REPO transakcija ugovaraju se određeni korektivni faktori (hair cut) ovisno o kvaliteti financijskog instrumenta temeljem kojeg se provodi transakcija, a same REPO transakcije odražuju se temeljem državnih obveznica ili drugih visokokvalitetnih vrijednosnih papira.

Za kreditni rizik, rizik namire i rizik druge ugovorne strane, odnosno za izračun iznosa izloženosti ponderiranoga kreditnim rizikom, Banka koristi Standardizirani pristup mjerenja izloženosti kreditnom riziku.

Obzirom na jednostavnost financijskih transakcija kod kojih se evidentira rizik druge ugovorne strane Banka nije propisala Politike koje se bave izloženošću općem i specifičnom korelacijskom riziku, te iz istih razloga nije razmatrala utjecaj pada kreditnog rejtinga na iznos instrumenta osiguranja zbog kojeg bi trebalo povećati iznos postojećeg instrumenta osiguranja.

U smislu raspoređivanja internog kapitala za rizik druge ugovorne strane Banka nije alocirala interni kapital obzirom na materijalnu neznačajnost ovog rizika.

Izloženost riziku druge ugovorne strane

Izloženost riziku druge ugovorne strane	Bruto pozitivna fer vrijednost ugovora	Pozitivni učinci netiranja	Netirana tekuća izloženost riziku druge ugovorne strane	Iznosi instrumenata osiguranja	Neto izloženost riziku druge ugovorne strane proizašla iz REPO ugovora
					u tisućama HRK
Ugovori koji se odnose na kamatnu stopu					
Ugovori koji se odnose na valute i zlato					
Ugovori koji se odnose na vlasničke instr.					
Ugovori koji se odnose na robu					
Kreditne izvedenice					
REPO ugovori	52.098			55.931	3.832
UKUPNO	52.098			55.931	3.832

4. REGULATORNI KAPITAL

Partner banka d.d. utvrđuje visinu regulatornog kapitala sukladno Uredbi (EU) br. 575/2013, Direktivi 2013/36/EU, Provedbenim tehničkim standardima i ostalim relevantnim propisima Europskog nadzornog tijela za bankarstvo ("EBA") i Hrvatske narodne banke.

Regulatorni kapital Banke čini zbroj Osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu budući Banka ne raspolaže stavkama dodatnog osnovnog kapitala) uključuje:

- ▶ kapital nastao izdavanjem običnih dionica,
- ▶ pripadajuću premiju na dionice,
- ▶ zadržanu dobit
- ▶ rezerve.

Zadržana dobit, akumulirana sveobuhvatna dobit i rezerve priznaju se u skladu s Člankom 26. Uredbe (EU) 575/2013 samo ako su dostupne za neograničenu i trenutnu uporabu kako bi se pokrili rizici ili gubici čim nastanu. Banka je u regulatorni kapital uračunala i dobit tekuće godine ostvarenu tijekom poslovne godine.

Regulatorni kapital Banka može umanjiti samo uz prethodnu suglasnost Hrvatske narodne banke. Prilikom smanjenja nekih stavaka regulatornog kapitala (zadržana dobit, rezerve), a prije isplate planiranog iznosa dioničarima, Banka je dužna deponentu koji to u određenom roku zatraži isplatiti depozit i kamate do dana isplate, a sve u skladu sa Zakonom o kreditnim institucijama dijelom XXIII a) koji regulira zaštitu deponenata.

Stavke koje umanjuju redovni osnovni kapital na kraju 2019. godine, prikazane su u skladu s Člankom 36. Uredbe (EU) 575/2013, a čine ih:

- ▶ odbici za nematerijalnu imovinu
- ▶ usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara
- ▶ akumulirana ostala sveobuhvatna dobit

Dopunski kapital koji se uključuje u regulatorni kapital Banke predstavljaju stavke koje su regulirane Člancima 62. i 63. Uredbe (EU) 575/2013 kojima se propisuju stavke i instrumenti dopunskog kapitala, kao i uvjeti koje takvi instrumenti moraju ispuniti. U okviru svojeg dopunskog kapitala Banka koristi podređene instrumente u vidu depozita.

Dospijeće depozita kojeg je Banka uključila u dopunski kapital i koji zadovoljava sve uvjete za stavke dopunskog kapitala je unaprijed određeno i iznosi 6 godina. Iznos dopunskog kapitala ne smije prelaziti 1/3 osnovnog kapitala.

Za stavke dopunskog kapitala tijekom posljednjih pet godina do dospelja, Banka provjerava opseg u kojem takve stavke dopunskog kapitala ispunjavaju uvjete za stavke dopunskog kapitala na način da provodi amortizaciju takvih instrumenata.

Prema Provedbenoj Uredbi komisije (EU) br. 1423/2013 o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda s obzirom na zahtjeve za objavljivanje vlastitog kapitala u skladu s Uredbom (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, u nastavku je prikazan Obrazac glavnih značajki instrumenata kapitala prema Prilogu II Uredbe:

Obrazac glavnih značajki instrumenata kapitala	Instrument 1	Instrument 2
1. Izdavatelj	Partner banka d.d.	Partner banka d.d.
2. Jedinstvena oznaka	HRPABARA0001	-
3. Mjerodavno pravo (ili prava) instrumenata	hrvatsko	hrvatsko
Regulatorni tretman		
4. Prijelazna pravila CRR-a	redovni osnovni kapital	dopunski kapital
5. Pravila CRR-a nakon prijelaznog razdoblja	redovni osnovni kapital	dopunski kapital
6. Priznat na pojedinačnoj / (pot)konsolidiranoj/pojedinačnoj i (pot)konsolidiranoj osnovi	pojedinačnoj	pojedinačnoj
7. Vrsta instrumenata (vrste utvrđuje svaka država)	redovne dionice	depozit
8. Iznos priznat u regulatornom kapitalu (valuta u tisućama HRK, na zadnji datum izvještavanja)	Plaćeni instrumenti kapitala: 89.100 Premija na dionice : 628 Ukupno priznato u regulatornom kapitalu : 89.728	4.333

Obrazac glavnih značajki instrumenata kapitala -nastavak		Instrument 1	Instrument 2
9	Nominalni iznos instrumenta (valuta HRK)	100	15.904
9a	Cijena izdanja	N/P	N/P
9b	Otkupna cijena	N/P	N/P
10	Računovodstvena klasifikacija	dionički kapital	Obveza - amortizirani trošak
11	Izvorni datum izdavanja	21.05.1991. temeljem Odluke o izdavanju dionica I emisije 28.06.1995. povećanje temeljem Odluke o izdavanju dionica II emisije 27.05.1997. povećanje temeljem Odluke o izdavanju dionica III emisije	27.12.2012 - 10.000 tis. HRK; 24.04.2015 - 132 tis. VEUR; 29.04.2015 132 tis. VEUR; 30.04.2015 - 230 tis. HRK; 30.06.2015 - 100 tis. EUR; 20.08.2015 - 120 tis. EUR; 31.08.2015. - 50 tis. EUR
12	Bez dospijeća ili s dospijećem	bez dospijeća	s dospijećem
13	Izvorni rok dospijeća	bez dospijeća	72 mjeseca
14	Opcija kupnje izdavatelja uz prethodno odobrenje nadzornog tijela	N/P	N/P
15	Neobvezni datum izvršenja opcije kupnje, uvjetni datumi izvršenja opcije kupnje i otkupna vrijednost	N/P	N/P
16	Naknadni datumi izvršenja opcije kupnje, prema potrebi	N/P	N/P
Kuponi / dividende			
17	Fiksna ili promijenjiva dividenda / kupon	promjenjivi	fiksna kamata
18	Kuponska stopa i povezani indeksi	N/P	3,00% - 5,00%
19	Postojanje mehanizama obveznog otkazivanja dividende	N/P	N/P
20a	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u vremenskom pogledu)	puno diskrecijsko pravo	obvezno
20b	Puno diskrecijsko pravo, djelomično diskrecijsko pravo ili obvezno (u pogledu iznosa)	puno diskrecijsko pravo	obvezno
21	Postojanje ugovorne odredbe o povećanju prinosa ili drugih poticaja za otkup	ne	ne
22	Nekumulativni ili kumulativni	nekumulativni	nekumulativni
23	Konvertibilni ili nekonvertibilni	nekonvertibilni	nekonvertibilni
24	Ako su konvertibilni, pokretač(i) konverzije	N/P	N/P
25	Ako su konvertibilni, potpuno ili djelomično	N/P	N/P
26	Ako su konvertibilni, stopa konverzije	N/P	N/P
27	Ako su konvertibilni, je li konverzija obvezna ili neobvezna	N/P	N/P
28	Ako su konvertibilni, navesti vrstu instrumenta u koji se mogu konvertirati	N/P	N/P
29	Ako su konvertibilni, navesti izdavatelja instrumenta u koji se konvertita	N/P	N/P
30	Značajke smanjenja vrijednosti	ne	ne
31	U slučaju smanjenja vrijednosti, pokretač(i) smanjenja vrijednosti	N/P	N/P
32	U slučaju smanjenja vrijednosti, potpuno ili djelomično	N/P	N/P
33	U slučaju smanjenja vrijednosti, trajno ili privremeno	N/P	N/P
34	U slučaju privremenog smanjenja vrijednosti, opis mehanizama povećanja vrijednosti	N/P	N/P
35	Mjesto u hijerarhiji u slučaju likvidacije (navesti vrstu instrumenta koja mu je neposredno nadređena)	instrument je podređen dopunskom kapitalu	sve obveze Banke
36	Nesukladne značajke konvertiranih instrumenata	ne	ne
37	Ako postoje, navesti nesukladne značajke	N/P	N/P

Prijelazni obrazac za objavljivanje vlastitog kapitala prema Prilogu VI, a u skladu s Uputama iz Priloga VII Uredbe:

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve		(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
1.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	89.728	članak 26. stavak 1., članci 27., 28. i 29., popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	
	od čega: redovne dionice	89.100	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	f
	od čega: premije na dionice	628	popis EBA-e iz članka 26. stavka 3.	h
2.	Zadržana dobit	35.685	članak 26. stavak 1. točka (c)	j
3.	Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (i ostale rezerve, uključujući nerealizirane dobitke i gubitke u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima)	63.775	članak 26. stavak 1.	h,k
3.a	Rezerve za opće bankovne rizike	-	članak 26. stavak 1. točka (f)	
4.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 3. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz redovnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 2.	g
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	članak 483. stavak 2.	
5.	Manjinski udjeli (dopušteni iznos u konsolidiranom redovnom osnovnom kapitalu)	-	članak 84., 479., 480.	
5.a	Neovisno revidirana dobit tekuće godine ostvarena tijekom poslovne godine bez predvidivih troškova ili dividendi	35.340	članak 26. stavak 2.	
6.	Redovni osnovni kapital (CET 1) prije regulatornih usklađenja	224.527		
Redovni osnovni kapital (CET1): regulatorna usklađenja				
7.	Dodatna vrijednosna usklađenja (negativan iznos)	(427)	članci 34., 105.	a,b
8.	Nematerijalna imovina (bez povezanih poreznih obveza) (negativan iznos)	(1.812)	članak 36. stavak 1. točka (b), članak 37., članak 472. stavak 4.	d
9.	Prazno polje u EU-u			
10.	Odgodena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti, isključujući onu koja proizlazi iz privremenih razlika (bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 472. stavak 5.	e
11.	Rezerve iz fer vrednovanja u vezi s dobitima ili gubicima na osnovi zaštite novčanog toka	-	članak 33. točka (a)	
12.	Negativni iznosi koji proizlaze iz izračuna iznosa očekivanih gubitaka	-	članak 36. stavak 1. točka (d), članci 40. i 159. članak 472. stavak 6.	
13.	Sva povećanja kapitala koja proizlaze iz sekuritizirane imovine (negativan iznos)	-	članak 32. stavak 1.	
14.	Dobici ili gubici po obvezama vrednovanima po fer vrijednosti nastali kao posljedica promjena vlastite kreditne sposobnosti	-	članak 33. točka (b)	
15.	Imovina mirovinskog fonda pod pokroviteljstvom poslodavca (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (e), članak 41., članak 472. stavak 7.	
16.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (f), članak 42., članak 472. stavak 8.	
17.	Ulaganja u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povedati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (g), članak 44., članak 472. stavak 9.	
18.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (h), članci 43., 45. i 46., članak 49. stavci 2. i 3., članak 79., članak 472. stavak 10.	
19.	Izravna, neizravna i sintetska ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (i), članci 43., 45. i 47., članak 48. stavak 1. točka (b), članak 49. stavci 1. do 3., članci 79. i 470., članak 472. stavak 11.	

	Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve nastavak	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/ 2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
20.	Prazno polje u EU-u	-		
20.a	Iznos izloženosti sljedećih stavki kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250 %, ako institucija odabere alternativu odbitka	-	članak 36. stavak 1. točka (k)	
20.b	od čega: kvalificirani udjeli izvan financijskog sektora (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka i., članci 89. do 91.	
20.c	od čega: sekuritizacijske pozicije (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka 11. članak 243. stavak 1. točka (b) članak 244. stavak 1. točka (b) članak 258.	
20.d	od čega: slobodne isporuke (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (k) podtočka iii., članak 379. stavak 3.	
21.	Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos iznad praga od 10 %, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.) (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	
22.	Iznos iznad praga od 15 % (negativan iznos)	-	članak 48. stavak 1.	
23.	od čega: izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje	-	članak 36. stavak 1. točka (i), članak 48. stavak 1. točka (b), članak 470., članak 472. stavak 11.	
24.	Prazno polje u EU-u	-		
25.	od čega: odgođena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članak 38., članak 48. stavak 1. točka (a), članak 470., članak 472. stavak 5.	
25.a	Gubici tekuće financijske godine (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (a), članak 472. stavak 3.	i
25.b	Predvidivi porezni troškovi povezani sa stavkama redovnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 36. stavak 1. točka (l)	
26.	Regulatorna uskladenja koja se primjenjuju na redovni osnovni kapital s obzirom na iznose koji se tretiraju u skladu s pravilima prije CRR-a.	-		
26.a	Regulatorna uskladenja u vezi s nerealiziranim dobicima i gubicima na temelju članka 467. i 468.			c
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak za vlasničke instrumente		članak 467.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak za dužničke instrumente		članak 467.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak 1		članak 468.	
	od čega: ... filter za nerealizirani dobitak 2		članak 468.	
26.b	Iznos koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a		članak 481.	
	od čega: ...		članak 481.	
27.	Kvalificirani odbici dodatnog osnovnog kapitala koji prelaze dodatni osnovni kapital institucije (negativan iznos)		članak 36. stavak 1. točka (j)	
28.	Ukupna regulatorna uskladenja redovnog osnovnog kapitala (CET1)	(2.239)		
29.	Redovni osnovni kapital (CET1)	222.288		
Dodatni osnovni kapital (AT1): instrumenti				
30.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	-	članci 51., 52.	
31.	od čega: raspoređeno kao kapital na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		

	Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve nastavak	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
32.	od čega: raspoređeno kao obveze na temelju primjenjivih računovodstvenih standarda	-		
33.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 4. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dodatnog osnovnog kapitala	-	članak 486. stavak 3.	
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	članak 483. stavak 3.	
34.	Kvalificirani osnovni kapital uključen u konsolidirani dodatni osnovni kapital (uključujući manjinske udjele koji nisu uključeni u redak 5.) koji su izdala društva kćeri i koji drže treće osobe	-	članci 85., 86., 480.	
35.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju		članak 486. stavak 3.	
36.	Dodatni osnovni kapital (AT1) prije regulatornih usklađenja	-		
Dodatni osnovni kapital (AT1): regulatorna usklađenja				
37.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dodatnog osnovnog kapitala (negativan iznos)	-	članak 52. stavak 1. točka (b), članak 56. točka (a), članak 475. stavak 2.	
38.	Ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povedati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (b), članak 58., članak 475. stavak 3.	
39.	Izravna i neizravna ulaganja u instrum. dodatnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema znatno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (c), članci 59., 60. i 79., članak 475. stavak 4.	
40.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dodatnog osnovnog kapitala subjekata financ. sektora, ako institucija u tim subjektima ima znatno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 56. točka (d), članci 59. i 79. članak 475. stavak 4.	
41.a	Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s otklonom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)	
	od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. Neto materijalni gubici tekude godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za otekivane gubitke itd.	-		
41.b	Preostali iznosi koji se odbijaju od dodatnog osnovnog kapitala s obzirom na odbitak od dopunskog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 477., članak 477. stavak 3., članak 477. stavak 4. točka (a)	
	od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu znatna ulaganja itd.	-		
41.c	Iznos koji se odbija od dodatnog osnovnog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR-a.	-	članci 467., 468., 481.	
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 467.	
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane dobitke	-	članak 468.	
	od čega: ...	-	članak 481.	
42.	Kvalificirani odbici dopunskog kapitala koji prelaze dopunski kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 56. točka (e)	
43.	Ukupna regulatorna usklađenja dodatnog osnovnog kapitala (AT1)	-		
44.	Dodatni osnovni kapital (AT1)	-		
45.	Osnovni kapital (T1 = CET1 + AT1)	222.288		

	Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve nastavak	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
Dopunski kapital (T2): instrumenti i rezervacije				
46.	Instrumenti kapitala i povezani računi premija na dionice	4.333	članci 62., 63.	
47.	Iznos kvalificirajućih stavki iz članka 484. stavka 5. i povezanih računa premija na dionice koji se postupno isključuju iz dopunskog kapitala	-	članak 486. stavak 4.	
	Dokapitalizacije javnog sektora priznate do 1. siječnja 2018.	-	članak 483. stavak 4.	
48.	Kvalificirani instrumenti vlastitog kapitala uključeni u konsolidirani dopunski kapital (uključujući manjinske udjele i instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji nisu uključeni u redak 5. ili 34.) koje su izdala društva kćeri i koje drže treće osobe	-	članci 87., 88., 480.	
49.	od čega: instrumenti koje su izdala društva kćeri koji se postupno isključuju	-	članak 486. stavak 4.	
50.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik		članak 62. točke (c) i (d)	
51.	Dopunski kapital (T2) prije regulatornih usklađenja	4.333		
Dopunski kapital (T2): regulatorna usklađenja				
52.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u vlastite instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite (negativan iznos)	-	članak 63. točka (b) podtočka i., članak 66. točka (a), članak 67., članak 477. stavak 2.	
53.	Ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako ti subjekti imaju s institucijom recipročna međusobna ulaganja kojima je cilj umjetno povećati vlastiti kapital institucije (negativan iznos)	-	članak 66. točka (b), članak 68., članak 477. stavak 3.	
54.	Izravna i neizravna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos iznad praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točka (c), članci 69., 70. i 79., članak 477. stavak 4.	
54.a	od čega: nova ulaganja koja ne podliježu prijelaznim odredbama	-		
54.b	od čega: ulaganja prije 1. siječnja 2013. koja podliježu prijelaznim odredbama	-		
55.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente dopunskog kapitala i podređene kredite subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (bez priznatih kratkih pozicija) (negativan iznos)	-	članak 66. točaka (d), članci 69. i 79., članak 477. stavak 4.	
56.	Regulatorna usklađenja koja se primjenjuju na dopunski kapital s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. preostali iznosi iz CRR-a)	-		
56.a	Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od redovnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 472. Uredbe (EU) br. 575/2013.	-	članak 472., članak 472. stavak 3. točka (a), članak 472. stavak 4., članak 472. stavak 6., članak 472. stavak 8. točka (a), članak 472. stavak 9., članak 472. stavak 10. točka (a), članak 472. stavak 11. točka (a)	
	od čega stavke koje je potrebno detaljno razčlaniti, npr. Neto materijalni gubici tekuće godine ostvareni tijekom poslovne godine, nematerijalna imovina, manjak rezervacija za očekivane gubitke itd.	-		
56.b	Preostali iznosi koji se odbijaju od dopunskog kapitala s obzirom na odbitak od dodatnog osnovnog kapitala tijekom prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 475. Uredbe (EU) br. 575/2013	-	članak 475., članak 475. stavak 2. točka (a), članak 475. stavak 3., članak 475. stavak 4. točka (a)	
	od čega stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. recipročna međusobna ulaganja u instrumente dodatnog osnovnog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.	-		

	Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve nastavak	(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
56.c	Iznos koji se odbija od dopunskog kapitala ili mu se dodaje s obzirom na dodatne filtere i odbitke koji su se primjenjivali prije CRR- a.	-	članci 467., 468., 481.	
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 467.	
	od čega: ... mogući filter za nerealizirane gubitke	-	članak 468.	
	od čega: ...	-	članak 481.	
57.	Ukupna regulatorna usklađenja dopunskog kapitala (T2)	-		
58.	Dopunski kapital (T2)	4.333		
59.	Ukupni kapital (TC = T1 + T2)	226.621		
59.a	Rizikom ponderirana imovina s obzirom na iznose koji podliježu pravilima prije CRR-a i prijelaznim pravilima, a koji se postupno isključuju kako je propisano u Uredbi (EU) br. 575/2013 (tj. Preostali iznosi iz CRR-a)	-		
	od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od redovnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti bez povezanih poreznih obveza, neizravna ulaganja u vlastiti redovni osnovni kapital itd.)	-	članak 472., članak 472. stavak 5., članak 472. stavak 8. točka (b), članak 472. stavak 10. točka (b), članak 472. stavak 11. točka (b)	
	od čega: ... stavke koje se ne odbijaju od stavki dodatnog osnovnog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. Recipročna međusobna ulaganja u instrumente dopunskog kapitala, izravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja itd.)	-	članak 475., članak 475. stavak 2. točke (b) i (c), članak 475. stavak 4. točka (b)	
	Stavke koje se ne odbijaju od stavki dopunskog kapitala (preostali iznosi iz Uredbe (EU) br. 575/2013) (stavke koje je potrebno detaljno raščlaniti, npr. neizravna ulaganja u vlastite instrumente dopunskog kapitala, neizravna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora koja nisu značajna ulaganja, neizravna značajna ulaganja u kapital drugih subjekata financijskog sektora itd.)	-	članak 477., članak 477. stavak 2. točke (b) i (c), članak 477. stavak 4. točka (b)	
60.	Ukupna rizikom ponderirana imovina	1.331.984		
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
61.	Redovni osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	16,69%	članak 92. stavak 2. točka (a), članak 465.	
62.	Osnovni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	16,69%	članak 92. stavak 2. točka (b), članak 465.	
63.	Ukupni kapital (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	17,01%	članak 92. stavak 2. točka (c)	
64.	Posebni zahtjev zaštitnog sloja institucije (zahtjev redovnog osnovnog kapitala u skladu s člankom 92. stavkom 1. točkom (a) plus zahtjevi zaštitnog sloja za očuvanje kapitala i protucikličkog zaštitnog sloja plus zaštitni sloj za sistemski rizik plus zaštitni sloj sistemski važne institucije (zaštitni sloj G-SII ili 0-SII), izraženo kao postotak iznosa izloženosti riziku)	8,5%	CRD, članci 128., 129., 130.	
65.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za očuvanje kapitala	2,50%		
66.	od čega: zahtjev protucikličkog zaštitnog sloja	-		
67.	od čega: zahtjev zaštitnog sloja za sistemski rizik	1,50%		
67.a	od čega: zaštitni sloj globalne sistemski važne institucije (G-SII) ili druge sistemski vane institucije (0-SII)	-	CRD, članak 131.	
68.	Redovni osnovni kapital raspoloživ za pokriće zaštitnih slojeva (kao postotak iznosa izloženosti riziku)	-	CRD, članak 128.	
69.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
70.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		
71.	[nije relevantno u propisima EU-a]	-		

Redovni osnovni kapital: instrumenti i rezerve nastavak		(A) Iznos na datum objavljivanja	(B) Upućivanje na članke uredbe (EU) br. 575/2013	(C) Iznosi koji se tretiraju prema pravilima prije Uredbe (EU) br. 575/2013 ili propisani preostali iznos iz Uredbe (EU) br. 575/2013
Stope kapitala i zaštitni slojevi kapitala				
72.	Izravna i neizravna ulaganja u kapital subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima nema značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija)		članak 36. stavak 1. točka (h), članci 45. i 46., članak 472. stavak 10., članak 56. točka (c), članci 59. i 60., članak 475. stavak 4., članak 66. točka (c), članci 69. i 70., članak 477. stavak 4.,	
73.	Izravna i neizravna ulaganja institucije u instrumente redovnog osnovnog kapitala subjekata financijskog sektora, ako institucija u tim subjektima ima značajno ulaganje (iznos ispod praga od 10 %, bez priznatih kratkih pozicija)	-	članak 36. stavak 1. točka (i), eland 45., 48. i 470., članak 472. stavak 11.	
74.	Prazno polje u EU-u			
75.	Odgodena porezna imovina koja proizlazi iz privremenih razlika (iznos ispod praga od 10 %, bez povezanih poreznih obveza ako su ispunjeni uvjeti iz članka 38. stavka 3.)	-	članak 36. stavak 1. točka (c), članci 38., 48. i 470., članak 472. stavak 5.	
Primjenjive gornje granice za uključene rezervacija u dopunski kapital				
76.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje standardizirani pristup (prije primjene gornje granice)	-	članak 62.	
77.	Gornja granica za uključene ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju standardiziranog pristupa	-	članak 62.	
78.	Ispravci vrijednosti za kreditni rizik uključeni u dopunski kapital s obzirom na izloženosti na koje se primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (prije primjene gornje granice)		članak 62.	
79.	Gornja granica za uključene ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u dopunski kapital na temelju pristupa zasnovanog na internim rejting- sustavima		članak 62.	
Instrumenti kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju (primjenjuju se samo između 1. siječnja 2013. i 11. siječnja 2022.)				
80.	Trenutačna gornja granica za instrumente redovnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
81.	Iznos isključen iz redovnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijea)	-	članak 484. stavak 3., članak 486. stavci 2. i 5.	
82.	Trenutačna gornja granica za instrumente dodatnog osnovnog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
83.	Iznos isključen iz dodatnog osnovnog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijea)	-	članak 484. stavak 4., članak 486. stavci 3. i 5.	
84.	Trenutačna gornja granica za instrumente dopunskog kapitala koji podliježu propisima o postupnom isključenju	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	
85.	Iznos isključen iz dopunskog kapitala zbog gornje granice (iznos iznad gornje granice nakon otkupa i dospijea)	-	članak 484. stavak 5., članak 486. stavci 4. i 5.	

Tablični prikaz Strukture regulatornog kapitala i odbitnih stavki

STAVKA	Iznos (u tis. HRK)
REGULATORNI KAPITAL	226.621
OSNOVNI KAPITAL	222.288
REDOVNI OSNOVNI KAPITAL	222.288
Instrumenti kapitala koji se priznaju kao redovni osnovni kapital	89.728
Plaćeni instrumenti kapitala	89.100
Premija na dionice	628
Zadržana dobit	35.685
Dobit ili gubitak koji pripada vlasnicima matičnog društva	35.340
(-) Dio dobiti tekuće godine ostvarene tijekom poslovne godine ili dobiti tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine koji nije priznat	-
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit	(1.839)
Ostale rezerve	65.613
(-) Ostala nematerijalna imovina	(1.812)
(-) Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane porezne obveze	-
Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara	(427)
DOPUNSKI KAPITAL	4.333
Instrumenti kapitala i podređeni krediti koji se priznaju kao dopunski kapital	4.333
Plaćeni instrumenti kapitala i podređeni krediti	4.333

REVIDIRANA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA	Iznos (u tis. HRK)
VLASNIČKA GLAVNICA	
Dionički kapital	89.100
Kapitalni dobitak	628
Zadržana dobit	35.685
Pričuva	65.613
Nerealizirani gubitak od imovine raspoložive za prodaju	(1.839)
Dobit/(gubitak) tekuće godine	35.340
Dopunski kapital	4.333
UKUPNO	228.860

POTPUNO USKLAĐENJE REGULATORNOG KAPITALA	Iznos (u tis. HRK)
Dio dobiti ostvarene na kraju poslovne godine koji nije priznat	-
Akumulirana ostala sveobuhvatna dobit (uključujući i dio koji se evidentira u pričuvi)	-
Bruto iznos ostale nematerijalne imovine	(1.812)
Usklađenja redovnog osnovnog kapitala zbog bonitetnih filtara	(427)
Odgođena porezna imovina koja ovisi o budućoj profitabilnosti i ne proizlazi iz privremenih razlika umanjениh za povezane porezne obveze	-
Amortizacija dopunskog kapitala	-
REGULATORNI KAPITAL	226.621

5. KAPITALNI ZAHTJEVI

Za izračun izloženosti ponderirane kreditnim rizikom Banka se koristi primjenom standardiziranog pristupa.

Kreditna institucija dužna je osigurati da u svakom trenutku ima iznos kapitala adekvatan vrstama, opsegu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u pružanju tih usluga. Stopa kapitala računa se kao odnos između određene vrste kapitala i ukupnog iznosa izloženosti Banke slijedećim vrstama rizika:

- ▶ Kreditni rizik, rizik druge ugovorne strane
- ▶ Valutni rizik
- ▶ Operativni rizik

Propisane minimalne stope kapitala sukladno čl. 92. Uredbe (EU) br. 575/2013 koje Banka mora u svakom trenutku ispunjavati su sljedeće:

- ▶ Stopa redovnog osnovnog kapitala 4,5% ukupne izloženosti rizicima
- ▶ Stopa osnovnog kapitala 6% ukupne izloženosti rizicima
- ▶ Stopa ukupnog kapitala 8% ukupne izloženosti rizicima

Stavke regulatornog kapitala ne mogu se istodobno koristiti za pokriće različitih kapitalnih zahtjeva izračunatih u skladu s Uredbom (EU) 575/2013.

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti, te sukladno čl. 117. i 130. Zakona o kreditnim institucijama, te čl. 129. i 133. Direktive 2013/36/EU, Banka je također dužna osigurati sljedeće zaštitne slojeve kapitala:

- ▶ Zaštitni sloj za očuvanje kapitala od 2,5% ukupne izloženosti rizicima
- ▶ Zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik od 1,5% ukupne izloženosti rizicima.

Banka je na 31.12.2019. u potpunosti udovoljavala zahtjevima vezanim uz održavanje minimalnih propisanih stopa kapitala, odnosno ostvareni pokazatelji kapitala na 31.12.2019. godine ukazuju da je Banka raspolagala dovoljnim iznosom kapitala za pokriće svih postojećih i potencijalnih rizika.

Banka koristi kreditne procjene VIPKR za kategoriju izloženosti prema središnjim državama. Obzirom na odredbe Članka 128. Uredbe 575/2013 po kojem se kod izračuna ponderirane izloženosti primjenjuje ponder 150% i na izloženosti koje se odnose na tzv. špekulativno financiranje nekretnina i obzirom na određena tumačenja EBA, Banka je na 31.12.2019. svim izloženostima koje proizlaze s osnove financiranja izgradnje nekretnina namijenjenih za daljnju prodaju kod izračuna ponderirane izloženosti dodijelila rizični ponder 150%. Stoga su takve izloženosti u tablici Izloženost kreditnom riziku prikazane kao visokorizične stavke, a neiskorišteni iznosi po takvim kreditima u tablici Kategorije izloženosti - Klasične izvanbilančne stavke također kao visokorizične stavke.

Kapitalni zahtjevi (CA2)

Oznaka	Iznos ponderirane izloženosti	Kapitalni zahtjevi (8%) (u tisućama HRK)
Ukupan iznos izloženosti riziku	1.331.984	106.559
Iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik, kreditni rizik druge ugovorne strane i razrjeđivački rizik te slobodne isporuke	1.229.943	98.395
Standardizirani pristup	1.229.943	98.395
Kategorije izloženosti u skladu sa standardiziranim pristupom isključujući sekuritizacijske pozicije	1.229.943	98.395
Središnje države ili središnje banke	75.129	6.010
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	3.025	242
Institucije	12.279	982
Trgovačka društva	706.375	56.510
Stanovništvo	1.061	85
Osigurane nekretninama	35.120	2.810
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	63.553	5.084
Visokorizične stavke	191.577	15.326
Subjekti za zajednička ulaganja (CIU)	60.514	4.841
Vlasnička ulaganja	7.024	562
Ostale stavke	74.286	5.943
Ukupan iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik	0	0
Iznos izloženosti riziku za pozicijski, valutni i robni rizik u skladu sa standardiziranim pristupima	0	0
Devizni instrument	0	0
Ukupan iznos izloženosti riziku za operativni rizik	102.041	8.163
Jednostavni pristup operativnom riziku	102.041	8.163

Izloženost kreditnom riziku

Kategorije izloženosti - Bilančne izloženosti	Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	Izloženosti sa statusom neispunjanja obveza	Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	Izloženosti jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave LU	Izloženosti osigurane nekretninama	Izloženosti prema institucijama	Izloženosti prema trgovačkim društvima	Izloženosti prema stanovništvu	Izloženosti u obliku CIU-a (udjela u investicijskim fondovima)	Visokorizične stavke	Ostale izloženosti	Ukupno
Zagrebačka županija i grad Zagreb	239.778	49.275	4.942	2.569	34.848	86.295	365.174	4.110	0	69.824	80.318	937.133
Krapinsko-zagorska županija	0	179	0	0	0	0	12.895	0	0	0	0	13.074
Sisačko-moslavačka županija	0	1.089	0	4.522	0	0	901	0	0	0	0	6.512
Karlovačka županija	0	24	0	0	0	0	136	0	0	0	0	160
Varaždinska županija	0	13.466	0	0	592	0	1.465	8	0	703	0	16.234
Koprivničko-križevačka županija	0	16	0	0	0	0	319	0	0	0	0	335
Bjelovarsko-bilogorska županija	0	3	0	0	0	0	3.295	0	0	0	0	3.298
Primorsko-goranska županija	0	6.444	2.055	0	12.253	13.713	57.097	1.662	0	20.433	0	113.657
Ličko-senjska županija	0	306	0	0	1.938	0	11.218	0	0	0	0	13.462
Virovitičko-podravska županija	0	7.162	0	0	2.404	0	0	0	0	0	0	9.566
Požeško-slavonska županija	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Brodsko-posavska županija	0	10.219	0	0	0	0	45	5	0	0	0	10.269
Zadarska županija	0	7.779	0	4.613	27.528	0	103.114	264	0	25.655	0	168.953
Osječko-baranjska županija	0	25.584	66	0	110	0	1.826	42	0	0	0	27.628
Šibensko-kninska županija	0	5.260	0	1	955	0	7.064	0	0	0	0	13.280
Vukovarsko-srojemaska županija	0	1.924	0	0	0	0	23.519	7	0	0	0	25.450
Splitsko-dalmatinska županija	0	30.080	0	1	10.668	0	149.389	129	0	10.089	0	200.356
Istarska županija	0	4.582	0	0	1.371	0	24.685	0	0	5.543	0	36.181
Dubrovačko-neretvanska županija	0	23	0	0	0	0	10.872	0	0	0	0	10.895
Međimurska županija	0	17	0	0	0	0	1.275	0	0	0	0	1.292
Italija	0	0	0	0	2.014	6.015	950	0	0	0	0	8.979
Austrija	0	98	0	0	0	599	1.405	0	0	0	0	2.102
Slovenija	0	0	0	0	0	0	379	0	0	0	0	379
Bosna i Hercegovina	0	0	0	0	0	0	1.980	0	0	0	0	1.980
Njemačka	0	0	0	0	0	0	1.734	0				1.734
Nizozemska	0	0	0	0	467	0	2.343	0	0	0	0	2.810
Ostale države	0	1	6	0	0	0	0	1	0	0	0	8
Ukupno	239.778	163.543	7.069	11.706	95.148	106.622	783.080	6.228	0	132.247	80.318	1.625.739

Kategorije izloženosti - Klasične izvanbilančne stavke	Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	Izloženosti sa statusom neispunjanja obveza	Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	Izloženosti jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave_LU	Izloženosti osigurane nekretninama	Izloženosti prema institucijama	Izloženosti prema trgovačkim društvima	Izloženosti prema stanovništvu	Izloženosti u obliku CIU-a (udjela u investicijskim fondovima)	Visokorizične stavke	Ostale izloženosti	Ukupno
Zagrebačka županija i grad Zagreb	0	171	0	0	481	0	97.132	1.884	0	17.211	0	116.879
Karlovačka županija	0	0	0	0	0	0	413	0	0	0	0	413
Varaždinska županija	0	51	0	0	0	0	125	18	0	0	0	194
Šibensko-kninska županija	0	0	0	0	0	0	590	0	0	0	0	590
Primorsko-goranska županija	0	0	0	0	2.832	0	4.692	181	0	24.091	0	31.796
Zadarska županija	0	0	0	1.500	507	0	13.662	201	0	7.744	0	23.614
Osječko-baranjska županija	0	0	0	0	0	0	11.325	48	0	0	0	11.373
Istarska županija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	0	3	0	0	598	0	17.022	117	0	9.468	0	27.208
Ličko-senjska županija	0	0	0	0	0	0	1.331	0	0	7.448	0	8.779
Vukovarsko-srijemska županija	0	0	0	0	0	0	4.000	4	0	0	0	4.004
Ostale Županije RH	0	1	0	0	0	0	54	55	0	0	0	110
Nerezidenti	0	0	0	0	0	0	615	0	0	0	0	615
Ukupno	0	226	0	1.500	4.418	0	150.961	2.508	0	65.962	0	225.575

Izloženost po dužničkim vrijednosnim papirima raspoloživim za prodaju po regijama

Kategorije izloženosti - Dužnički vrijednosni papiri	Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	Izloženosti sa statusom neispunavanja obveza	Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	Izloženosti jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave_LU	Izloženosti osigurane nekretninama	Izloženosti prema institucijama	Izloženosti prema trgovačkim društvima	Izloženosti prema stanovništvu	Izloženosti u obliku CIU-a (udjela u investicijskim fondovima)	Visokorizične stavke	Ostale izloženosti	Ukupno
Zagrebačka županija i grad Zagreb	155.751	0	0	0	0	0	35.064	0	127.157	0	0	317.972
Primorsko-goranska županija	0	0	0	0	0	3.082	262	0	0	0	0	3.344
Zadarska županija	0	0	0	3.243	1.458	0	6.439	0	0	0	0	11.140
Splitsko-dalmatinska županija	0	0	0	0	0	0	5.014	0	0	0	0	5.014
Istarska županija	0	0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	100
Dubrovačko-neretvanska županija	0	0	0	0	0	0	982	0	0	0	0	982
Ostale županije	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
Njemačka	45.382	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	45.382
Finska	40.304	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40.304
Nizozemska	31.664	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	31.664
Ukupno	273.101	0	0	3.243	1.458	3.082	47.863	0	127.157	0	0	455.904

Izloženosti po različitim kategorijama izloženosti

Bruto iznos izloženosti kreditnom riziku po kategorijama izloženosti	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja		Dužnički vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju		Klasične izvanbilančne stavke	
	ukupno u tis. HRK	prosječno u tis. HRK	ukupno u tis. HRK	prosječno u tis. HRK	ukupno u tis. HRK	prosječno u tis. HRK
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	239.778	283.647	273.102	431.318	0	0
Jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave	11.706	8.085	3.242	811	1.500	1.038
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	163.543	176.279		0	226	987
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	7.069	6.804	0	0		0
Izloženosti osigurane nekretninama	95.148	99.083		0	4.418	8.125
Izloženosti prema institucijama	106.622	184.953	3.082	3.058		0
Izloženosti prema trgovačkim društvima	783.080	794.820	49.320	56.401	150.960	158.107
Izloženosti prema stanovništvu	6.228	5.150		0	2.508	2.527
Visokorizične stavke	132.247	81.822		0	65.962	38.014
Izloženosti u obliku CIU-a (udjela u investicijskim fondovima)	0	0	127.157	88.283		0
Ostale izloženosti	80.318	76.301	0	0	0	0
UKUPNO	1.625.739	1.716.944	455.904	579.872	225.575	208.798

Izloženost prema preostalom dospjeću

Izloženost prema preostalom dospjeću	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju	Klasične izvanbilančne stavke
	iznos u tis. HRK	iznos u tis. HRK	iznos u tis. HRK
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama			
do 90 dana	235.995	39.996	
od 91 do 180 dana		50.000	
od 181 dana do 1 godine	3.783		
> 1 godine		183.107	
Ukupno	239.778	273.103	
Izloženost sa statusom neispunjavanja obveza			
do 90 dana	137.785		28
od 91 do 180 dana	1.250		
od 181 dana do 1 godine	3.111		198
> 1 godine	21.397		
Ukupno	163.543		226

(nastavak na sljedećoj stranici)

Izloženost prema preostalom dospjeću (nastavak)	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju	Klasične izvanbilančne stavke
	iznos u tis. HRK	iznos u tis. HRK	iznos u tis. HRK
Izloženosti jedinice područne (regionalne) ili lokalne samouprave			
do 90 dana	6.008	780	1.500
od 91 do 180 dana	1.399	1.375	
od 181 dana do 1 godine	4.299	1.087	
> 1 godine			
Ukupno	11.706	3.242	1.500
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima			
do 90 dana			
od 91 do 180 dana			
od 181 dana do 1 godine			
> 1 godine	7.069		
Ukupno	7.069		
Izloženosti osigurane (stambenim) nekretninama			
do 90 dana	9.540		3.342
od 91 do 180 dana	7.913		
od 181 dana do 1 godine	18.081		528
> 1 godine	59.614		548
Ukupno	95.148		4.418
Izloženosti prema institucijama			
do 90 dana	104.570	82	
od 91 do 180 dana	2.052		
od 181 dana do 1 godine			
> 1 godine		3.000	
Ukupno	106.622	3.082	
Izloženosti u obliku CIU-a (udjela u investicijskim fondovima)			
do 90 dana			
od 91 do 180 dana			
od 181 dana do 1 godine			
> 1 godine		127.157	
Ukupno		127.157	

(nastavak na sljedećoj stranici)

Izloženost prema preostalom dospijeću (nastavak)	Kredit, depoziti, potraživanja po kamatama i ostala potraživanja	Dužnički vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju	Klasične izvanbilančne stavke
	iznos u tis. HRK	iznos u tis. HRK	iznos u tis. HRK
Ostale izloženosti			
do 90 dana	19.365		
od 91 do 180 dana			
od 181 dana do 1 godine			
> 1 godine	60.953		
Ukupno	80.318		
Izloženosti prema trgovačkim društvima			
do 90 dana	89.304	15.444	53.357
od 91 do 180 dana	60.548	2.058	16.215
od 181 dana do 1 godine	131.782	4.092	36.474
> 1 godine	501.446	27.726	44.914
Ukupno	783.080	49.320	150.960
Izloženosti prema stanovništvu			
do 90 dana	6.228		2.509
od 91 do 180 dana			
od 181 dana do 1 godine			
> 1 godine			
Ukupno	6.228		2.509
Izloženosti za visokorizične stavke			
do 90 dana	20.223		65.963
od 91 do 180 dana	17.533		
od 181 dana do 1 godine	34.366		
> 1 godine	60.126		
Ukupno	132.248		65.963
UKUPNO	1.625.739	455.904	225.575

Izloženost prema djelatnostima

Kategorije izloženosti - Bilančne izloženosti	Financijsko posredovanje	Industrija	Trgovina	Stanovništvo	Građevinarstvo	Prijevoz, skladištenje, veze	Država	Poljoprivreda	Nerezidenti	Ostale usluge	Ukupno
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0	0	0	0	0	239.778	0	0	0	239.778
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	3	29.869	16.566	73.835	23.624	157	0	2.749	99	16.641	163.543
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	0	0	0	0	0	0	0	0	6	7.063	7.069
Izloženosti jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave	0	0	0	0	0	0	10.794	0	0	911	11.705
Izloženosti osigurane nekretninama	0	5.712	11.046	37.334	6.996	0	1.085	2.404	2.481	25.197	92.255
- od čega izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima	0	5.712	8.545	12.510	6.996	0	0	2.404	0	20.542	56.709
Izloženosti prema institucijama	44.077	0	0	0	0	0	0	0	6.615	55.931	106.623
Izloženosti prema trgovačkim društvima	1.117	46.332	120.986	138.011	68.825	27.144	0	27.534	8.791	347.504	786.244
- od čega izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima	1.116	45.385	49.476	19.269	35.993	17.811	0	2.280	0	188.126	359.456
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	6.226	0	0	0	0	1	0	6.227
- od čega izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima	0	0	0	478	0	0	0	0	0	0	478
Izloženosti u obliku CIU-a (udjela u investicijskim fondovima)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Visokorizične stavke	0	875	27.867	3.900	57.561	703	0	0	0	41.071	131.977
Ostale izloženosti	60.179	0	0	20.139	0	0	0	0	0	0	80.318
Ukupno	105.376	82.788	176.465	279.445	157.006	28.004	251.657	32.687	17.993	494.318	1.625.739

Kategorije izloženosti - Klasične izvanbilančne stavke	Financijsko posredovanje	Industrija	Trgovina	Stanovništvo	Građevinarstvo	Prijevoz, skladištenje, veze	Država	Poljoprivreda	Nerezidenti	Ostale usluge	Ukupno
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	0	199	22	0	2	0	0	0	0	3	226
Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave					0	0	1.500		0		1.500
Izloženosti osigurane nekretninama	0	0	544	0	2.733	250	0	0	0	891	4.418
- od čega izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima	0	0	544	0	2.733	250	0	0	0	890	4.417
Izloženosti prema trgovačkim društvima	200	21.830	26.452	7.931	54.729	15.175	0	766	615	23.262	150.960
- od čega izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima	200	11.934	26.434	817	21.785	15.175	0	766	0	13.990	91.101
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	2.508	0	0	0	0	0	0	2.508
- od čega izloženosti prema malim i srednjim poduzetnicima	0	0	0	42	0	0	0	0	0	0	42
Visokorizične izloženosti	0	0	796	862	33.627	0	0	0	0	30.678	65.963
Ostale izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	200	22.029	27.814	11.301	91.091	15.425	1.500	766	615	54.834	225.575

Izloženost po dužničkim vrijednosnim papirima raspoloživim za prodaju prema djelatnostima

Kategorije izloženosti - Dužnički vrijednosni papiri	Financijsko posredovanje	Industrija	Trgovina	Stanovništvo	Građevinarstvo	Prijevoz, skladištenje, veze	Država	Nerezidenti	Ostale usluge	Ukupno
Izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0	0	0	0	0	273.101	0	0	273.101
Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti jedinica područne (regionalne) ili lokalne samouprave	0	0	0	0	0	0	3.243	0	0	3.243
Izloženosti po vlasničkim ulaganjima	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti osigurane nekretninama	0	0	0	0	0	0	0	0	1.458	1.458
Izloženosti prema institucijama	3.082	0	0	0	0	0	0	0	0	3.082
Izloženosti prema trgovačkim društvima	0	0	2.962	0	4.628	0	0	0	40.273	47.863
Izloženosti prema stanovništvu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti u obliku CIU-a (udjela u investicijskim fondovima)	127.157	0	0	0	0	0	0	0	0	127.157
Ostale izloženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	130.239	0	2.962	0	4.628	0	276.344	0	41.731	455.904

5.1. PROCJENJIVANJE ADEKVATNOSTI INTERNOG KAPITALA I INTERNE LIKVIDNOSTI

Cilj uspostave procesa procjene adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti jest da Banka tim postupkom osigura uspostavu sustava upravljanja rizicima kojima je ili kojima bi mogla biti izložena u svojem poslovanju, te da osigura i održava odgovarajuću visinu kapitala za pokriće svih rizika koje Banka preuzima ili kojima može biti izložena u svom poslovanju i da osigura primjerenu likvidnost. Procjenom adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti Banka ima za cilj osigurati primjerenu razinu kapitala koja može podržati očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovo korištenje, politiku dividendi, kao i svaku promjenu minimalnog iznosa regulatornog kapitala.

Proces procjene adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti (ICAAP i ILAAP) kontinuirani je proces koji se sastoji od sljedećih faza, pri čemu se pojedine faze provode različitom učestalošću tijekom godine:

- ▶ Identifikacija rizika,
- ▶ Mjerenje i procjena pojedinih rizika i utvrđivanje materijalno značajnih rizika,
- ▶ Određivanje načina uključivanja rizika u proces procjene – kvantitativno ili kvalitativno,
- ▶ Određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva,
- ▶ Izračun iznosa potrebnog internog kapitala
- ▶ Utvrđivanje raspoloživog internog kapitala,
- ▶ Uspoređivanje potrebnog regulatornog i potrebnog internog kapitala,
- ▶ Integracija u upravljanje,
- ▶ Izvještavanje o izračunu i procjeni adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti.

Postupak procjene izloženosti Banke pojedinom riziku i utvrđivanje materijalne značajnosti rizika provodi se minimalno jednom godišnje, a u slučajevima značajnije promjene rizičnog profila Banke i češće. Integracija u upravljanje predstavlja kontinuiranu fazu procesa procjene. Utvrđivanje potrebnih internih kapitalnih zahtjeva provodi se polugodišnje, dok se uspoređivanje regulatornog i potrebnog internog kapitala provodi tromjesečno kroz izvještavanje Odbora za upravljanje aktivom i pasivom. Izvješće o adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti dostavlja se osim Hrvatskoj narodnoj banci, Nadzornom odboru Banke, Upravi Banke, članovima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, dok se izvješće o značajnim rizicima, o internim kapitalnim zahtjevima i ukupno potrebnom internom kapitalu, dostavljaju Upravi Banke i članovima Odbora za upravljanje aktivom i pasivom.

Analiza, praćenje i izvještavanje o procesu procjene adekvatnosti internog kapitala i interne likvidnosti provodi se u sklopu funkcije kontrole rizika, dok prikladnost procesa ocjenjivanja adekvatnosti internoga kapitala jednom godišnje procjenjuje Unutarnja revizija.

Banka kod procjene internih kapitalnih zahtjeva za kreditni, tržišni i operativni rizik primjenjuje metodologiju koju koristi pri izračunu regulatornih kapitalnih zahtjeva za navedene rizike u skladu s Uredbom (EU) 575/2013, dok za ostale prepoznate materijalno značajne rizike koje u okviru ICAAP-a promatra kvantitativno i za koje izdvaja kapitalne zahtjeve Banka primjenjuje vlastitu metodologiju ili izdvaja interne kapitalne zahtjeve u određenom postotku od ukupnih regulatornih kapitalnih zahtjeva.

Potrebni interni kapital Banke (ukupni interni kapitalni zahtjevi) Banka utvrđuje kao zbroj kapitalnih zahtjeva izračunatih za rizike za koje je prema Uredbi (EU) br. 575/2013 izračunavaju kapitalni zahtjevi i kapitalnih zahtjeva za ostale prepoznate materijalno značajne rizike za koje Banka izračunava kapitalne zahtjeve.

Iznos raspoloživog internog kapitala Banka definira u visini regulatornog kapitala uvećanog za dobit tekuće godine, ukoliko postoji namjera Banke da istu zadrži odnosno da ista nije predmet isplate kroz dividendu. U protivnom, raspoloživi interni kapital definira se u visini regulatornog kapitala Banke. Banka je kao i niz prethodnih godina, u svrhu jačanja svoje kapitalne osnove, cjelokupnu dobit ostvarenu za 2019. godinu ostavila kao zadržanu dobit.

U okviru procesa procjene adekvatnosti internog kapitala provodi se planiranje kapitala kako bi Banka osigurala primjerenu razinu kapitala i provodi se za razdoblje od tri godine.

6. PROTUCIKLIČKI ZAŠTITNI SLOJ KAPITALA

U skladu s Odlukom o stopi protucikličkog zaštitnog sloja kapitala Hrvatske narodne banke (NN 9/2015) stopa protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala za područje Republike Hrvatske je određena u visini 0% ukupnog iznosa izloženosti riziku utvrđenog u skladu s člankom 92. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 i budući se ta stopa i nadalje koristi, Banka nema obvezu održavanja ovog zaštitnog sloja kapitala.

Kapitalni zahtjevi propisani člankom 92. Uredbe

Naziv	Stopa	Iznos zahtjeva	Pokrivenost redovnim osnovnim kapitalom	Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom	Pokrivenost regulatornim kapitalom
Kapitalni zahtjevi propisani člankom 92. Uredbe						
Kapitalni zahtjevi za stopu redovnoga osnovnoga kapitala	4,50%	59.939	59.939	59.939	0	47.497
Kapitalni zahtjevi za stopu osnovnoga kapitala	6,00%	79.919	79.919	79.919	0	63.329
Kapitalni zahtjevi za stopu ukupnoga kapitala	8,00%	106.559	102.226	102.226	4.333	106.559
Kapitalni zahtjevi za stopu ukupnoga kapitala (SREP)	2,86%	38.095	38.095	38.095	0	21.743
Zaštitni sloj za očuvanje kapitala	2,50%	33.300	33.300	33.300	0	26.387
Zaštitni sloj za strukturni sistemski rizik	1,50%	19.980	19.980	19.980	0	15.832
Neiskorišteni kapital		0	28.688	28.688	0	56.100
UKUPNI IZNOS KAPITALA		0	222.288	222.288	4.333	226.621

7. UMANJENJE VRIJEDNOSTI ZA KREDITNI RIZIK

U svrhu procjenjivanja kreditnog rizika i s njime povezanim očekivanim gubicima, uspostavljen je proces klasifikacije izloženosti u rizične skupine i utvrđivanje potrebnih umanjivanja vrijednosti i rezerviranja. Sektor upravljanja i kontrole rizika zadužen je za klasifikaciju izloženosti u rizične skupine.

7.1. STATUS NEISPUNJENJA OBEVA

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjivanje vrijednosti su sve izloženosti koje imaju utvrđen status neispunjenja obveza, sukladno odredbama "Odluke o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka i Smjernicama o primjeni statusa neispunjavanja obveza na temelju članka 178. Uredbe br 575/2013" odnosno odredbama bančinog internog pravilnika ("Pravilnik o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka").

Pravilnikom o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka Banka utvrđuje:

1. kriterije klasifikacije izloženosti u rizične skupine,
2. način utvrđivanja očekivanih gubitaka proizašlih iz kreditnog rizika,
3. načine provođenja umanjivanja vrijednosti bilančnih stavki i rezerviranja za izvanbilančne stavke,
4. rangiranje instrumenata osiguranja izloženosti za potrebe utvrđivanja očekivanih budućih novčanih tokova.

Smatra se da je status neispunjavanja obveza pojedinog dužnika (default) nastao kada je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta ili oba sljedeća uvjeta:

(a) Banka smatra vjerojatnim da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze prema Banci ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala;

(b) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema Banci.

Kada bilo koji iznos glavnice, kamata ili naknada nije plaćen na datum dospijeca, Banka te iznose smatra dospjelom nepodmirenom kreditnom obvezom. Značajnom kreditnom obvezom smatra se dospjeli nepodmireni iznos od 1.750,00 kuna i više. Banka za izloženosti iz kategorije izloženosti prema stanovništvu status neispunjavanja obveza procjenjuje na razini pojedinog proizvoda.

Banka za izloženosti u ostalim kategorijama status neispunjavanja obveza procjenjuje u odnosu na ukupne obveze dužnika.

U slučaju izloženosti iz kategorije izloženosti prema stanovništvu, ako Banka ima bilančne izloženosti prema dužniku koje su u statusu neispunjenja obveza i bruto knjigovodstvena vrijednost izloženosti u statusu neispunjenja izloženosti čini više od 20% bruto knjigovodstvene vrijednosti svih bilančnih izloženosti prema tom dužniku, smatra se da je nastupio status neispunjavanja obveza za sve bilančne i izvanbilančne izloženosti po svim proizvodima tog dužnika.

Kod izloženosti prema drugim kategorijama izloženosti, nakon što na strani dužnika nastupi kriterij zakašnjenja, smatra se da se sve izloženosti prema tom dužniku nalaze u statusu neispunjavanja obveza.

U slučaju u kojem postoje i neke druge naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze, za sve izloženosti prema dužniku treba smatrati da su u statusu neispunjavanja obveza neovisno o razini primjene definicije statusa neispunjavanja obveza.

Za potrebe procjenjivanja statusa neispunjavanja obveza, moguće naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze (ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala), a koje bi se mogle uzeti u obzir na temelju raspoloživih informacija uključuju sljedeće:

1. evidentne znatne financijske teškoće dužnika poput značajnijih gubitaka iz poslovanja,
2. dugotrajne blokade računa dužnika,
3. izvori stalnih prihoda dužnika nisu više dostupni za podmirivanje rata,
4. postoje opravdane zabrinutosti u vezi s budućom sposobnosti dužnika za stvaranje stabilnih i dostatnih tokova novca,
5. ukupna razina financijske poluge dužnika znatno se povećala ili postoje opravdana očekivanja oko takvih promjena u vezi s financijskom polugom,
6. Banka je aktivirala naplatu iz kolaterala ne uključujući aktiviranje zadužnice,
7. kod izloženosti prema pojedincu: nastanak statusa neispunjavanja obveza za trgovačko društvo u potpunom vlasništvu pojedinca pri čemu taj pojedinac osobno jamči za sve obveze trgovačkog društva
8. u odgovarajućim kreditnim registrima zabilježena su znatna kašnjenja s plaćanjima ostalim vjerovnicima,
9. kriza u sektoru u kojem druga ugovorna strana djeluje u kombinaciji sa slabim položajem druge ugovorne strane u tom sektoru,
10. nestanak aktivnog tržišta za financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća dužnika,
11. kršenje ugovora, kao što je neispunjavanje obveza ili kašnjenje pri plaćanju kamata i/ili glavnice ili neispunjavanje drugih odredaba ugovora i
12. postojanje realne vjerojatnosti pokretanja stečajnog/predstečajnog postupka ili poduzimanje druge pravne radnje (financijske reorganizacije) koja je uzrokovana lošim financijskim položajem dužnika.
13. pokretanje pravnih sporova protiv dužnika koji bi mogli ugroziti njegovo poslovanje.

7.2. STATUS NEISPUNJAVANJA OBVEZA ZA RESTRUKTURIRANE IZLOŽENOSTI

Restrukturirane izloženosti jesu izloženosti kod kojih je došlo do promjene prvobitno ugovorenih uvjeta kreditiranja zbog pogoršanja bilo kojeg od općih kriterija klasifikacije. Pritom se smatra da je izloženost restrukturirana ako se smanji kamatna stopa, smanji ili otpiše potraživanje po kamatama, promijeni visina glavnice, značajnije promijene rokovi otplate, izravno ili neizravno odobri nova u zamjenu za postojeću izloženost i/ili promijene drugi prvobitno ugovoreni uvjeti kreditiranja.

Smatra se da je nastao status neispunjavanja obveza u slučaju restrukturiranih izloženosti samo ako će takvo restrukturiranje rezultirati umanjivanjem financijske obveze dužnika zbog značajnog otpusta ili odgode plaćanja glavnice, kamata ili, ako je primjenjivo, naknada.

Umanjenje financijske obveze uslijed provedenog restrukturiranja smatra se značajnim ukoliko premašuje iznos od 1%, a računa se na slijedeći način:

$$DO = \frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

pri čemu je:

DO – umanjena financijska obveza,

NPV0 - neto sadašnja vrijednost novčanih tokova (uključujući neplaćene iznose kamata i naknada) očekivanih na temelju ugovornih obveza prije izmjena odredaba i uvjeta ugovora diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope dužnika,

NPV1 - neto sadašnja vrijednost novčanih tokova očekivanih na temelju novog aranžmana diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope dužnika.

U slučajevima u kojima je umanjena financijska obveza viša od ovog praga od 1%, za te izloženosti treba smatrati da su u statusu neispunjavanja obveza.

Međutim, ako je umanjena financijska obveza ispod određenog praga, te posebice u slučaju u kojem je neto sadašnja vrijednost očekivanih tokova novca temeljenih na aranžmanu restrukturiranja viša od neto sadašnje vrijednosti očekivanih tokova novca prije izmjena odredaba i uvjeta, potrebno je procijeniti postoje li kod takvih izloženosti druge naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze. U slučajevima u kojima se opravdano sumnja u vjerojatnost da će dužnik svoje obveze pravodobno podmiriti u cijelosti u skladu s novim aranžmanom, treba smatrati da se dužnik nalazi u statusu neispunjavanja obveza.

Pokazatelji koji mogu upućivati na vjerojatnost da dužnik čija je izloženost restrukturirana neće u cijelosti podmiriti svoje obveze uključuju sljedeće:

- a) veliko jednokratno plaćanje predviđeno za kraj plana otplate (osim u slučajevima kada je takva otplate rezultat usklađenja sa vrlo izglednim novčanim tijekovima klijenta u tom periodu),
- b) nepravilan plan otplate u kojemu su na početku plana otplate predviđeni znatno niži iznosi plaćanja,
- c) veliko razdoblje počeka na početku plana otplate,
- d) izloženosti prema dužniku više su puta bile restrukturirane

7.3. UČINAK ŠIRENJA STATUSA NEISPUNJENJA OBVEZA UNUTAR GRUPE POVEZANIH OSOBA

U slučajevima postojanja izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza kod jednog dužnika koji ima grupu povezanih osoba, pri čemu neki od subjekata iz grupe povezanih osoba također ima evidentiranu izloženost u Banci, potrebno je uzeti u obzir odnose unutar grupe povezanih osoba odnosno provjeriti da li status neispunjavanja obveza kod jednog dužnika dovodi do učinka širenja statusa neispunjavanja obveza na druge subjekte unutar te grupe.

7.4. RIZIČNE SKUPINE

Ovisno o općim kriterijima klasifikacije izloženosti, sve izloženosti dijele se u tri kategorije odnosno rizične skupine, bez obzira na to da li se radi o pojedinačno značajnim izloženostima ili portfelju malih kredita.

Banka tijekom cijelog razdoblja trajanja ugovornog odnosa procjenjuje kreditnu kvalitetu izloženosti i provodi klasifikaciju tih izloženosti u odgovarajuće rizične skupine na temelju sljedećih općih kriterija:

1. kreditne sposobnosti dužnika,
2. urednosti dužnika u podmirivanju obveza prema Banci i drugim vjerovnicima,
3. kvalitete instrumenata osiguranja po pojedinoj izloženosti.

Banka pri klasifikaciji izloženosti uzima u obzir sva tri navedena kriterija.

Kategorije rizičnosti odnosno rizične skupine su:

1. Rizična skupina A – koja se sastoji od rizičnih podskupina A-1 i A-2,
2. Rizična skupina B – koja se sastoji od rizičnih podskupina B-1, B-2 i B-3,
3. Rizična skupina C.

1.1.1. KRITERIJ ZA KLASIFIKACIJU IZLOŽENOSTI U RIZIČNU SKUPINU A

U rizičnu skupinu A mogu se rasporediti samo izloženosti prema dužniku koji nije u statusu neispunjavanja obveza.

Izloženosti se raspoređuju u rizičnu podskupinu:

- 1) A-1 ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik pojedine dužnikove izloženosti nije znatno povećao,
- 2) A-2 ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik pojedine dužnikove izloženosti znatno povećao.

U skladu s odredbama MSFI-ja 9 za takve izloženosti provodi se odgovarajuće umanjenje vrijednosti i rezerviranje izloženosti u iznosu jednakom:

- 1) očekivanim kreditnim gubicima u dvanaestomjesečnom razdoblju za rizičnu podskupinu A-1,
- 2) očekivanim kreditnim gubicima tijekom vijeka trajanja za rizičnu podskupinu A-2.

Ukupno umanjenje po izloženostima klasificiranim u rizične podskupine A-1 i A-2 u razdoblju do 31. prosinca 2019. nije moglo iznositi manje od 0,8% iznosa bruto knjigovodstvene vrijednosti izloženosti u tim rizičnim podskupinama, osim na financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

1.1.2. INDIKATORI ZA UTVRĐIVANJE ZNATNOG POVEĆANJA KREDITNOG RIZIKA

Indikatori za utvrđivanje uvjeta za prijelaz izloženosti iz rizične podskupine A-1 u rizičnu podskupinu A-2 su slijedeći:

- a) Urednost dužnika u podmirivanju obveza – obvezni indikator za prijelaz iz rizične skupine A1 u skupinu A2. Ako dužnik na izvještajni datum ili u posljednja tri mjeseca kasni s plaćanjima svojih dospjelih izloženosti prema Banci koje su u obuhvatu ovog Pravilnika duže od 30 dana, ali još uvijek u rokovima koji ne prelaze 90 dana, potrebno ga je rasporediti u rizičnu podskupinu A-2. Ova se odredba ne odnosi na izloženosti prema središnjoj državi i druge izloženosti za koje Banka može dokazati da kašnjenje od 30 dana nije relevantan indikator.
- b) Učestale ovrhe/blokade računa dužnika (u 5 i više navrata u zadnja tri mjeseca neovisno o trajanju) ili neprekidna jednokratna blokada računa dužnika dulja od 10 dana u zadnja tri mjeseca,
- c) Pad internog godišnjeg rejtinga dužnika za dvije ocjene,
- d) Pogoršanje u poslovanju dužnika temeljem uvida u financijske izvještaje i analize istih (gubitak u poslovanju, značajan pad prihoda iz redovitog poslovanja, trend pada EBIT i EBITDA, znatnije povećanje kreditne zaduženosti (osim ako nije riječ o kreditima za investicije koje nose novu dodanu vrijednost) i obveza prema dobavljačima uz pad prihoda, neplaćanje poreznih obveza – ako nešto od nabrojanog svojim intenzitetom ili visinom promjene ukazuje na mogućnost poteškoća za dužnika u servisiranju svojih obveza prema Banci)
- e) Poteškoće u poslovanju povezanih osoba (blokade, stečajevi, pravni sporovi, znatniji gubici iz poslovanja...)
- f) Kašnjenje u isplati plaća djelatnicima, podmirivanju doprinosa, obveza prema dobavljačima i sl. (ako ona značajnije odstupaju u odnosu na uobičajene rokove)
- g) Informacije o gubicima ključnih kupaca/ugovora, tržišta i sl.
- h) Negativni napisi u medijima o dužniku, vlasnicima,
- i) Pad vrijednosti ili kvalitete/utrživosti instrumenata osiguranja
- j) Ostali znakovi upozorenja - Identificiranjem tržišnih, političkih, pravnih, reputacijskih i ostalih rizika odnosno vanjskih čimbenika za koje se može pretpostaviti da mogu bitno ugroziti poslovanje dužnika.

1.1.3. KRITERIJ ZA KLASIFIKACIJU IZLOŽENOSTI U RIZIČNU SKUPINU B I C

Izloženosti prema dužniku koji je u statusu neispunjavanja obveza klasificiraju se u rizičnu podskupinu B-1 ili lošiju i provodi se odgovarajuće umanjenje vrijednosti i rezerviranje. Umanjenje vrijednosti u rizičnoj podskupini B-1 mora biti minimalno 2 %.

Za izloženosti klasificirane u rizične skupine B i C smatra se da postoji neizvjesnost naplate kamatnih prihoda, te se odgađa priznavanje tih prihoda u računu dobiti i gubitka do njihove naplate. Potraživanja s osnove kamatnih prihoda za takve izloženosti evidentiraju se u bančnim poslovnim knjigama na računima izvanbilančne evidencije, te se provodi stopostotno umanjenje vrijednosti potraživanja na osnovi obračunatih kamatnih prihoda.

Ovisno o razini umanjenja vrijednosti i rezerviranja izloženosti se raspoređuju u odgovarajuću rizičnu podskupinu, i to:

1. ako razina umanjenja vrijednosti i rezerviranja ne prelazi 30% iznosa izloženosti, izloženost se raspoređuje u rizičnu podskupinu B-1,

2. ako razina umanjenja vrijednosti i rezerviranja iznosi više od 30%, a ne više od 70% iznosa izloženosti, izloženost se raspoređuje u rizičnu podskupinu B-2,
3. ako razina umanjenja vrijednosti i rezerviranja iznosi više od 70%, a manje od 100% iznosa izloženosti, izloženost se raspoređuje u rizičnu podskupinu B-3 i
4. ako razina umanjenja vrijednosti i rezerviranja iznosi 100% iznosa izloženosti, a još uvijek se nisu stekli uvjeti za otpis potraživanja po takvim izloženostima, izloženost se raspoređuje u rizičnu skupinu C.

1.1.4. UMANJENJE IZLOŽENOSTI RIZIČNE SKUPINE B i C OSIGURANE ADEKVATNIM INSTRUMENTIMA OSIGURANJA

Umanjenje vrijednosti po pojedinim izloženostima klasificiranih u rizične skupine B i C utvrđuje se kao pozitivna razlika između bruto knjigovodstvenog iznosa pojedine izloženosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih dužnikovih budućih novčanih tokova (uz primjenu utvrđenih faktora umanjenja i rokova naplate), diskontiranih uz primjenu efektivne kamatne stope.

Bez obzira na pravne radnje poduzete radi naplate potraživanja aktiviranjem instrumenata osiguranja, ako naplata nije obavljena u roku od dvije godine, računajući od dana kada je nastupio status neispunjavanja obveza dužnika, takve nenaplaćene izloženosti do dana njihove naplate raspoređuju se u rizičnu podskupinu B-1 ili lošiju te, uzimajući u obzir preostale izgleda za naplatu, provodi stopostotno umanjenje vrijednosti potraživanja na osnovi potraživanja po kamatama te umanjenje vrijednosti u visini od najmanje **30% potraživanja po glavnici** te se svakih daljnjih **180 dana** povećava za još **5% potraživanja po glavnici**.

Povećavanje umanjenja vrijednosti izloženosti za po 5% svakih 180 dana Banka nije dužna provoditi iznad iznosa od 80% potraživanja po glavnici izloženosti isključivo ako može dokazati da je nadoknadivost izloženosti iz procjene budućih novčanih tokova svedenih na sadašnju vrijednost veća od 20% potraživanja po glavnici izloženosti.

1.1.5. UMANJENJE IZLOŽENOSTI RIZIČNE SKUPINE B i C KOJE NISU OSIGURANE ADEKVATNIM INSTRUMENTIMA OSIGURANJA

Gubitak po izloženostima koje nisu osigurane adekvatnim instrumentima osiguranja utvrđuje se kao pozitivna razlika između bruto knjigovodstvenog iznosa pojedine izloženosti i sadašnje vrijednosti procijenjenih dužnikovih budućih novčanih tokova, diskontiranih uz primjenu efektivne kamatne stope.

Ako nastupi status neispunjenja obveza kod izloženosti koja nije osigurana adekvatnim instrumentima osiguranja, a novčani tokovi po određenoj izloženosti se ne mogu pouzdano procijeniti, kod takvih izloženosti potrebno je provesti odgovarajuće umanjenje vrijednosti izloženosti i klasificirati te izloženosti u odgovarajuću rizičnu skupinu, i to:

1. ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 90 do 180 dana, potrebno je provesti umanjenje vrijednosti od minimalno 2%,
2. ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 180 do 270 dana, potrebno je provesti umanjenje vrijednosti veće od 30% izloženosti,
3. ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 270 do 365 dana, potrebno je provesti umanjenje vrijednosti veće od 70% izloženosti
4. ako dužnik kasni s podmirivanjem obveza dulje od 365 dana, potrebno je provesti umanjenje vrijednosti u visini od 100% izloženosti.

Za potrebe utvrđivanja budućih novčanih tokova koji proizlaze iz prodaje kolaterala Banka je internim aktom propisala korektivne faktore koji se primjenjuju na tržišnu procijenjenu vrijednost kolaterala, te očekivano vrijeme za naplatu iz takvih kolaterala. Sektor upravljanja i kontrole rizika, ukoliko za to postoje opravdani razlozi, primjenjuje i strože korektivne faktore pri procjeni budućih novčanih tokova iz prodaje takvih kolaterala.

Stupanjem na snagu IFRS 9 dana 01. siječnja 2018. godine Banka je izmijenila i uskladila metodologiju izračuna očekivanih kreditnih gubitaka u skladu sa zahtjevima standarda. Banka za rizične skupine A1 i A2 oblikuje vlastitu metodologiju izračuna očekivanih kreditnih gubitaka koja se zasniva na parametrima rizika: vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza (PD), gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD), koje primjenjuje na izloženost na datum procjene (E). Pri tome Banka koristi regulatorno određeni konverzijski faktor (CF) za izvan bilančne stavke koji iznosi 1. Ocjene parametara rizika koje Banka uzima u obzir kod utvrđivanja očekivanih kreditnih gubitaka zasnivaju se na proteklim događajima, trenutnim uvjetima te prognozama budućih ekonomskih okolnosti. Podaci o proteklim događajima odnose se najmanje na petogodišnje vremensko razdoblje, pri čemu Banka ove podatke odgovarajuće prilagodi za trenutne uvjete i buduće ekonomske okolnosti.

Za potrebe izračuna rizičnih parametara PD i LGD Banka koristi naprijed navedenu definiciju statusa neispunjenja obveza.

Za potrebe izračuna parametara rizika PD i LGD Banka sve izloženosti u vidu plasmana i izvanbilančnih obveza dijeli u određene segmente (portfelje) koji imaju slična ili ista obilježja.

Banka izračunava vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane tijekom određenog vremenskog perioda: jednogodišnji PD_{12} – period 12 mjeseci ili cjeloživotni - za vrijeme trajanja financijskog instrumenta Life time PD_{LT} za svaki pojedini portfelj, te posebno za poslovne subjekte posebno za segment stanovništva, a temelji se na izračunatoj povijesnoj stopi nastanka statusa neispunjavanja obveza (DR) na razini partije na razdoblju od pet godina.

Izračun jednogodišnjeg povijesnog PD_{12} -a računa se kao odnos zbroja partija plasmana koje su imale status default-a u svakoj od pojedinih godina u petogodišnjem razdoblju i zbroja ukupnog broja partija na kraju svake godine u promatranom

petogodišnjem razdoblju, pri čemu se ne uzimaju u obzir podaci za godinu koja je godina procjene T0 (budući da za takve partije ne postoji opservacijski period od godinu dana računajući od datuma procjene).

Cjeloživotni PD_{LT} temelji se na izračunatom povijesnom PD_{12} , a ovisi o dospijeću svake pojedine izloženosti primjenjujući Binomial Movement Approach.

LGD se računa za svaki portfelj zasebno i to na način da se po svakom portfelju ukupni izračunati gubici u promatranom razdoblju stavljaju u odnos s ukupnim iznosom stanja svih plasmana kod kojih je zabilježen status default-a u tom portfelju u promatranom razdoblju.

Kako bi izračunati povijesni PD i LDG imali forward looking komponentu prilagođavaju se budućim ekonomskim okolnostima na način da se tako izračunatim parametrima rizika dodaju određene marže konzervativnosti, a koje ovise o kretanjima slijedećih makroekonomskih parametara:

- GDP
- Nezaposlenost
- Tečaj
- Inflacija

odnosno ovise o stupnju u kojem se nalazi ekonomija promatrana kroz gore navedenim ekonomskim varijablama. Očekivani kreditni gubici po izloženostima u obliku plasmana i izvanbilančnih izloženosti u dvanaestomjesečnom razdoblju za rizičnu podskupinu A-1 računaju se po slijedećem obrascu:

$ECL = PD_{12} * LGD * E$ – pri čemu se uzima izračunati prilagođeni povijesni dvanaestomjesečni PD_{12} za pripadajuću izloženost i LGD ovisno o tome kojoj homogenoj skupini (portfelju) ta izloženost pripada, a E predstavlja izloženost na izvještajni datum.

Očekivani kreditni gubici za izloženosti tijekom vijeka trajanja za rizičnu podskupinu A-2 koje imaju jednokratno dospijeće dulje od godinu dana računaju se po slijedećem obrascu:

$ECL = PD_n * LGD * E$ – pri čemu se uzima izračunati cjeloživotni (Life time) PD_n za pripadajuću izloženost (n predstavlja broj godina do dospijeća u odnosu na izvještajni datum i zaokružuje se na viši broj) i LGD ovisno o tome kojoj homogenoj skupini ta izloženost pripada, a E predstavlja iznos izloženosti na izvještajni datum. Tako dobiveni ECL svodi se na sadašnju vrijednost primjenom efektivne kamatne stope na taj plasman i ovisno o broju godina do dospijeća (n).

Očekivani kreditni gubici za izloženosti tijekom vijeka trajanja za rizičnu podskupinu A-2 koji se amortiziraju tijekom godina računaju se tako da se izloženost dekomponira po iznosima u skladu s dospijećima pa se procjenjuje očekivani gubitak za svaku pojedini novčani tok koji se svode na sadašnju vrijednost a prema slijedećem obrascu:

$ECL = \sum(PD_n * LGD * E_n)$ – pri čemu PD_n predstavlja izračunati PD za onu godinu u kojoj dospijeva pojedini novčani tok, a E_n – iznos pojedine otplatne rate u toj godini, a LGD izračunati povijesni gubitak ovisno o tome kojoj homogenoj skupini ta izloženost pripada.

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravicima vrijednosti po djelatnostima

Glavne vrste djelatnosti	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanjene vrijednosti (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi plasmana na teret ispravaka vrijednosti	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	
							iznosi u tisućama HRK	
Financijsko posredovanje	3	-3	1	0	0	0	0	0
Industrija	29.869	-21.143	1.593	0	0	0	0	0
Trgovina	16.566	-9.490	194	0	0	0	0	0
Stanovništvo	73.835	-48.684	2.340	-354	0	0	0	0
Građevinarstvo	23.624	-18.247	1.927	0	0	0	0	0
Prijevoz, skladištenje, veze	157	-157	10	0	0	0	0	0
Država	0	0	0	0	0	0	0	0
Poljoprivreda	2.749	-1.530	635	0	0	0	0	0
Ostale usluge	16.638	-11.741	421	-107	0	0	0	0
Strane države	99	-99	1	0	0	0	0	0
UKUPNO	163.540	-111.094	7.122	-461	0	0	0	0

Izloženosti kod kojih je izvršeno umanj enje vrijednosti, dospjela nenaplaćena potraživanja i promjene u ispravcima vrijednosti po značajnim geografskim područjima

Značajna geografska područja	Iznos plasmana kod kojih je izvršeno umanj enje (ispravak) vrijednosti	Stanje ispravaka vrijednosti plasmana	Troškovi (prihodi od ukinutih) ispravaka vrijednosti	Otpisi plasmana na teret ispravaka vrijednosti	Iznos izvanbilančnih obveza za koji su izdvojena rezerviranja za identificirane gubitke	Stanje rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	Troškovi (prihodi od ukidanja) rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza
iznosi u tisućama HRK							
Zagrebačka županija i grad Zagreb	49.272	-28.028	3.277	-107	0	0	0
Krapinsko-zagorska županija	179	-179	-13	0	0	0	0
Sisačko-moslavačka županija	1.089	-871	-38	0	0	0	0
Karlovačka županija	24	-24	1	0	0	0	0
Varaždinska županija	13.466	-10.898	1.287	0	0	0	0
Koprivničko-križevačka županija	16	-16	1	0	0	0	0
Bjelovarsko-bilogorska županija	3	-3	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska županija	6.444	-2.060	30	-354	0	0	0
Ličko-senjska županija	306	-14	9	0	0	0	0
Virovitičko-podravska županija	7.162	-5.465	-9	0	0	0	0
Požeško-slavonska županija	12	-11	0	0	0	0	0
Brodsko-posavska županija	10.219	-8.661	280	0	0	0	0
Zadarska županija	7.779	-3.935	642	0	0	0	0
Osječko-baranjska županija	25.584	-22.191	-456	0	0	0	0
Šibensko-kninska županija	5.260	-2.670	344	0	0	0	0
Vukovarsko-srojem ska županija	1.924	-1.416	92	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska županija	30.080	-20.863	1.678	0	0	0	0
Istarska županija	4.582	-3.651	-7	0	0	0	0
Dubrovačko-neretvanska županija	23	-22	3	0	0	0	0
Međimurska županija	17	-17	0	0	0	0	0
Strane države	99	-99	1	0	0	0	0
UKUPNO	163.540	-111.094	7.122	-461	0	0	0

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezervacijama za izloženosti kod kojih je izvršeno umanj enje vrijednosti

Promjene u ispravcima vrijednosti i rezerviranjima (iznosi u tisućama HRK)	Početno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja	Povećanja ispravaka vrijednosti i rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Ostala usklađenja (u neto iznosu)	Smanjenja ispravaka vrijednosti/ ukinuta rezerviranja tijekom izvještajnog razdoblja	Otpisi na teret ispravaka vrijednosti tijekom izvještajnog razdoblja	Završno stanje ispravaka vrijednosti i rezerviranja
Umanjenje (ispravak) vrijednosti plasmana	110.339	121	3.904	2.809	-461	111.094
Rezerviranja za identificirane gubitke s osnove izvanbilančnih obveza	40	0	-40	0	0	0
Ispravci vrijednosti plasmana skupine A na skupnoj osnovi	9.376	3.741	-225	3.203	0	9.689
Rezerviranja za izvanbilančne obveze skupine A na skupnoj osnovi	1.256	1.345	-343	451	0	1.807

8. NEOPTEREĆENA IMOVINA

Na dan 31.12.2019. godina Banka je imala dio imovine opterećen. Sukladno Smjericama o objavi o opterećenju i neopterećenju imovini, opterećenom imovinom se smatra imovina koja je založena ili ako podliježe nekom obliku osiguranja, osiguranja kolateralom ili kreditnog poboljšanja bilančne ili izvanbilančne transakcije iz koje se ne može slobodno povući. Pregled knjigovodstvene i fer vrijednosti opterećene i neopterećene imovine prema vrsti je prikazan u sljedećim tabelama:

Obrazac A – Imovina (iznosi u tisućama HRK)

Stavka	Knjigovodstvena vrijednost opterećene imovine	Fer vrijednost opterećene imovine	Knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine	Fer vrijednost neopterećene imovine
Okvirni krediti			142.162	142.162
Vlasnički instrumenti			96.584	
Dužnički vrijednosni papiri	244.458	244.458	268.864	268.864
Financijski instrumenti središnje banke	171.721			
Kredit i predujmovi osim okvirnih kredita			991.437	
Ostala imovina			81.483	
Imovina izvještajne institucije	416.179	244.458	1.580.530	411.026

Obrazac B – Primljeni kolateral (iznosi u tisućama HRK)

Stavka	Fer vrijednost primljenog opterećenog kolaterala ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira	Fer vrijednost primljenog kolaterala ili izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira dostupnih za opterećenje
Kolateral koji je primila izvještajna institucija	0	0
Vlasnički instrumenti	0	0
Dužnički vrijednosni papiri	0	0
Kredit i predujmovi osim okvirnih kredita	0	0
Ostali primljeni kolateral	0	0
Izdani vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim vlastitih pokrivenih obveznica i vrijednosnih papira osiguranih imovinom	0	0
Ukupna imovina, primljeni kolaterali i izdani vlastiti dužnički vrijednosni papiri	410.412	0

Obrazac C – Opterećena imovina/primljeni kolateral i povezane obveze (iznosi u tisućama HRK)

Stavka	Usklađene obveze, potencijalne obveze ili pozajmljeni vrijednosni papiri	Imovina, primljeni kolateral ili izdani vlastiti dužnički vrijednosni papiri osim pokrivenih obveznica ili opterećenih vrijednosnih papira osiguranih imovinom (ABS)
Knjigovodstvena vrijednost odabranih financijskih obveza	1.132.036	244.458
Ostali izvori opterećenja	202.991	171.721
Ukupni izvori opterećenja	1.335.027	416.179

Vrijednosti navedene u prethodnoj tablicama odnose se na srednje vrijednosti izračunate excel funkcijom "medijan". Srednje vrijednosti izračunate su temeljem obrazaca za opterećenu imovinu dostavljenih regulatoru za izvještajna razdoblja 31. ožujka, 30. lipnja, 30. rujna i 31. prosinca 2019.godine.

Obrazac D- Informacije o važnosti opterećenja

U 2019. godini medijan omjera ukupnog iznosa založene imovine iznosi 21,00%.

Glavni izvori i vrste opterećenja odnose se na obveznu pričuvu položene i održane kod HNB-a te izloženosti proizašlih iz repo poslova.

Založena imovina na dan 31. prosinca 2019. godine sastoji se od repo izloženosti.

Razvoj opterećenja tijekom vremena za repo transakcije ovisi o likvidnoj poziciji i likvidnim potrebama Banke u tom razdoblju. Opći uvjeti standardnih ugovora - okvirni repo ugovor standardizirani su za sve sudionike na tržištu, dok su posebne odredbe u odnosu na pojedinu ugovornu stranu dodatno bilateralno usuglašene.

Stavke koje su navedene u „Obrascu A“, u stupcu “Knjigovodstvena vrijednost neopterećene imovine” redak “Ostala imovina” u najvećem udjelu odnosi se na gotovinu, nematerijalna imovina, odgođena porezna imovina, ulaganja u društva, nekretnine, postrojenja i druga dugotrajna imovina banke uglavnom ne smatra dostupnom za opterećenje u redovitom poslovanju. „Kredit i predujmovi osim okvirnih kredita“ sa udjelom od 62,73% koji bi se smatrali dostupnim za opterećenje u redovitom poslovanju.

Omjer „Imovine, primljenih kolaterala i izdanih vlastitih dužničkih vrijednosnih papira osim pokrivenih obveznica i opterećenih vrijednosnih papira osiguranih imovinom“ i „Usklađene obveze, potencijalne obveze ili vrijednosni papiri dani u zajam“ iznosi 112,45% zbog prekomjernog osiguranja kolateralom za transakcije zaduživanja.

9. IZLOŽENOSTI NA OSNOVI VLASNIČKIH ULAGANJA U KNJIZI BANKE

Vlasnička ulaganja koja su evidentirana u knjizi Banke, predstavljaju neizravna ulaganja u kapital tih društava izravnom kupnjom dionica tih istih društava i provedena su s namjerom ostvarivanja kapitalne dobiti, bez strateških razloga ulaska u vlasništvo tih istih poslovnih subjekata. Sva takva ulaganja Banka je rasporedila u portfelj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FOS). Jedino takvo ulaganje koje je provedeno iz strateških razloga predstavlja ulaganje Banke u tvrtku Zlatna punta d.o.o. u visini 1.994 tisuća HRK i predstavlja 5% ulaganja u odnosu na ukupni kapital društva.

Banka s osnovu ulaganja u dionice u knjizi Banke ima zanemarive postotke udjela u ukupnom kapitalu tih društava, a ukupna vrijednost tih ulaganja na 31.12.2019. godine iznosi tek 0,3% ukupne imovine Banke. Banka je posebnim internim aktom propisala način vrednovanja takve financijske imovine koristeći dva osnovna pristupa: a) Mark to market odnosno b) Mark to model.

Nakon početnog priznavanja, financijski instrumenti vrednuju se i iskazuju po fer vrijednosti koja se može odrediti ukoliko postoji objavljena cijena koja je kotirana na aktivnom tržištu financijskih instrumenata. Za vrednovanje dionica kojima se trguje na uređenom tržištu koristi se objavljena zaključna (prosječna) cijena na kraju trgovinskog dana. Vrednovanje FOS portfelja provodi se jednom mjesečno temeljem tih cijena. Promjene u vrijednosti FOS portfelja reflektiraju se kroz kapital Banke, sve do konačne realizacije prodaje.

U slučaju da Banka nije u stanju primijeniti Mark to market pristup odnosno usklađivanje prema tržištu, primijeniti će se vrednovanje temeljeno na Mark to model pristupu. Ako navodi tržišnih cijena nisu dostupni ili ukoliko se pojedinim financijskim instrumentom uopće ne trguje, ili ukoliko objavljena cijena ne odražava stvarnu fer vrijednost izvora metoda Mark to market zamjenjuje se metodom Mark to model. Najveći dio vlasničkih vrijednosnih papira ima kotirane cijene na Burzi, te se njihova vrijednost usklađuje sa cijenama koje su objavljene na burzi. Za vlasničke vrijednosnice koje nisu izlistane na burzi vrednovanje takvih ulaganja provodi se po trošku stjecanja umanjenom za umanjena vrijednosti. Za ta ulaganja ne postoji tržište, a tehnikom diskontiranih budućih novčanih tokova dobivaju se nedovoljno pouzdane procjene obzirom na veliku nesigurnost vezanu uz predviđanja budućih novčanih tokova.

Iznosi izloženosti po vlasničkim ulaganjima u knjizi banke

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Usporedba		
	Bilančni iznos	Fer vrijednost	Tržišna cijena u tisućama HRK
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije	0	0	0
- koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversific. portfeljima	0	0	0
- koja kotiraju na burzi	0	0	0
- ostala vlasnička ulaganja	0	0	0
Vlasnička ulaganja u financijske institucije	1.801	1.801	1.747
- koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversific. portfeljima	54	54	
- koja kotiraju na burzi	1.747	1.747	1.747
- ostala vlasnička ulaganja			
Vlasnička ulaganja u trgovačka društva	5.224	6.259	6.259
- koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversific. portfeljima	2.251	2.251	
- koja kotiraju na burzi	2.972	2.972	2.972
- ostala vlasnička ulaganja			

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke

Skupine vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Realizirani i nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	Kumulativni realizirani dobiti/gubici od prodaje ili prestanka držanja vlasničkih ulaganja na neki drugi način tijekom izvještajnog razdoblja	Nerealizirani dobiti/gubici od vlasničkih ulaganja u knjizi banke	
			Ukupno nerealizirani dobiti/ gubici	Iznos nerealiziranih gubitaka i iznos očekivanog gubitka po vlasničkim ulaganjima uključen u izračun osnovnog ili dop. kapitala u tisućama HRK
Vlasnička ulaganja u kreditne institucije				
- koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificir. portfeljima				
- koja kotiraju na burzi				
- ostala vlasnička ulaganja				
Vlasnička ulaganja u fin. institucije	340,8		340,8	340,8
- koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificir. portfeljima				
- koja kotiraju na burzi	340,8		340,8	340,8
- ostala vlasnička ulaganja				
Vlasnička ulaganja u trg. društva	404			404
- koja ne kotiraju na burzi, u dostatno diversificir. portfeljima	-54		-54	
- koja kotiraju na burzi	458			458
- ostala vlasnička ulaganja				
UKUPNO	745			745

10. IZLOŽENOST KAMATNOM RIZIKU U KNJIZI BANKE

Banka identificira kamatni rizik utvrđivanjem postojanja promjene kamatne stope u određenim proizvodima, pozicijama ili pojedinim segmentima bilance. Proizvodi, odnosno pozicije Banke su kamatno osjetljive i nose u sebi rizik kamatnih stopa ako promjena tržišnih kamatnih stopa dovodi do promjene vrijednosti u poziciji Banke.

Rizik ročne neusklađenosti ili rizik promjene cijena najčešći je oblik rizika promjene kamatne stope u Banci. Nastaje radi:

- ▶ ročne neusklađenosti dospjeća pozicija knjige banke za stavke uz fiksnu kamatnu stopu, (maturity risk) i
- ▶ rizika ponovnog određivanja cijene (repricing) za pozicije knjige banke uz promjenjivu kamatnu stopu.

Mjerenje i upravljanje izloženosti kamatnom riziku Banka provodi na slijedeće načine:

- ▶ Mjerenjem utjecaja promjene kamatnih stopa na visinu prihoda (mjeri se izračunom kamatnog GAP-a).
- ▶ Mjerenjem utjecaja promjene kamatnih stopa na promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke (Banka koristi pojednostavljeni izračun procjene propisan od strane regulatora).
- ▶ Postavljanjem limita za najveće dopuštene kamatne GAP-ove.
- ▶ Mjerenjem izloženosti pri stresnim tržišnim uvjetima.

Promjenu ekonomske vrijednosti knjige banke nastalu kao rezultat standardnog kamatnog šoka Sektor upravljanja i kontrole rizika računa pojednostavljenim izračunom procjene ekonomske vrijednosti knjige banke propisanim HNB Odlukom o upravljanju kamatnom riziku u knjizi banke. Pozicije ugovorene uz fiksnu kamatnu stopu raspoređuju se u vremenske razrede prema preostalom vremenu do dospjeća, a pozicije ugovorene uz promjenjivu kamatnu stopu raspoređuju se u vremenske razrede prema vremenu do slijedeće promjene kamatne stope. Za pozicije ugovorene uz administrativnu kamatnu stopu Banka ovisno o kojoj je vrsti kamatno osjetljive imovine ili obveze riječ utvrđuje vremenske razrede u kojima postoji mogućnost za promjenu kamatnih stopa. Banka prati promjene i učestalost promjena ugovorenih administrativnih kamatnih stopa, promjenu tržišnih kamatnih stopa i korelaciju tih promjena s promjenama administrativnih kamatnih stopa, ponašanje konkurencije i na temelju tih procjena nastoji raspoređivati svoje pozicije ugovorene uz administrativnu kamatnu stopu za potrebe izrade izvještaja o promjeni ekonomske vrijednosti knjige banke i u skladu s tim mijenjat će se pretpostavke za pozicije koje koristi za raspored takvih pozicija.

Banka najvećim dijelom kako na strani imovine tako i na strani obveza ugovara kamatne stope koje nisu vezane uz neke druge referentne tržišne kamatne stope, već mogućnost promjene istih regulirana je odlukama Uprave Banke.

Promjene ekonomske vrijednosti po valutama

Promjene ekonomske vrijednosti po valutama	Kamatni rizik u knjizi banke Standardni kamatni šok (+/- 200 baznih bodova) Smanjenje /povećanje ekonomske vrijednosti
Valuta HRK	1.387
Valuta EUR	7.375
Ostale valute (ukupno)	-24
UKUPNO	8.738
(PROMJENA EKONOMSKE VRIJEDNOSTI/REGULATORNI KAPITAL)*100	3,86%

Kontrola kamatnog rizika obavlja se tromjesečno, a po potrebi i u kraćim vremenskim intervalima, a provodi ga Sektor upravljanja i kontrole rizika.

11. FINANCIJSKA POLUGA

Banka izračunava omjer financijske poluge u skladu s dijelom sedmim Odluke (EU) 575/2013. Omjer financijske poluge izračunava se tako da se osnovni kapital Banke podijeli s mjerom ukupne izloženosti, te se izražava u postotku. Mjera ukupne izloženosti je zbroj vrijednosti izloženosti cjelokupne imovine i izvanbilančnih stavki koje se pri utvrđivanju osnovnog kapitala ne odbijaju.

Omjer financijske poluge računa se kao jednostavna aritmetička sredina mjesečnih omjera financijske poluge za tromjesečje. Banka objavljuje svoju informaciju o omjeru financijske poluge koristeći obje definicije mjere kapitala iz Članka 499. Uredbe (EU) 575/2013.

Omjer financijske poluge

Vrijednosti izloženosti	Izloženosti omjera financijske poluge 31.12.2018.
Izvanbilančne stavke s kreditnim konverzijskim faktorom 20 % u skladu s člankom 429. stavkom 10. CRR-a	100.429
Izvanbilančne stavke s kreditnim konverzijskim faktorom 50 % u skladu s člankom 429. stavkom 10. CRR-a	93.408
Izvanbilančne stavke s kreditnim konverzijskim faktorom 100 % u skladu s člankom 429. stavkom 10. CRR-a	29.931
Ostala imovina	1.959.377
Izloženost omjera financijske poluge – primjena definicije osnovnog kapitala nakon potpunog uvođenja novih odredaba	2.183.145
Izloženost omjera financijske poluge – primjena definicije osnovnog kapitala u prijelaznom razdoblju	2.183.145
Kapital	
Osnovni kapital – definicija nakon potpunog uvođenja novih odredaba	222.288
Osnovni kapital – definicija u prijelaznom razdoblju	156.499
Omjer financijske poluge	
Omjer financijske poluge – primjena definicije osnovnog kapitala nakon potpunog uvođenja novih odredaba	10,18%
Omjer financijske poluge – primjena prijelazne definicije osnovnog kapitala	10,18%

12. TEHNIKE SMANJENJA KREDITNOG RIZIKA

Banka za potrebe smanjenja kreditnog rizika koristi različite oblike materijalne odnosno nematerijalne kreditne zaštite. Banka u izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik uključuje samo one instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju sve uvjete za priznavanje u skladu s Uredbom (EU) 575/2013.

Kao oblik materijalne kreditne zaštite Banka koristi financijske kolaterale koristeći jednostavnu metodu financijskog kolaterala na način i pod uvjetima propisanim Uredbom (EU) 575/2013.

Osim financijskih kolaterala u skladu s propisanim Uredbom (EU) 575/2013 Banka prihvaća materijalnu kreditnu zaštitu i u obliku stambenih nekretnina koje zadovoljavaju kriterije priznavanja (prihvatljivosti)

Kao oblik nematerijalne kreditne zaštite Banka koristi garancije i jamstva u skladu s Uredbom (EU) 575/2013. Banka također koristi metodu supstitucije odnosno zamjene (metoda supstitucije) izloženosti korisnika s pružateljem zaštite. Kao najznačajniji davatelj jamstva odnosno pružatelj kreditne zaštite je HAMAG BICRO (Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije).

Kreditnom politikom Banke odnosno Pravilnikom o klasifikaciji izloženosti u rizične skupine i načinu utvrđivanja kreditnih gubitaka određene su vrste kolaterala koje Banka prihvaća u svrhu smanjenja kreditnog rizika i prihvaćanje pojedinih instrumenata osiguranja dio je sustava upravljanja kreditnim rizikom. Procjenjujući stupanj rizičnosti u odnosu na bonitet klijenta, te vrstu, visinu i ročnost plasmana, Banka određuje potrebne instrumente osiguranja, te mogućnost kombiniranja dva ili više instrumenta u cilju što efikasnije zaštite svojih potraživanja.

Procjenu materijalnih kolaterala u vidu nekretnina ili pokretnina za Banku obavljaju ovlašteni, stručni i neovisni vanjski procjenitelji kako bi se dobile objektivne tržišne procjene i otklonio potencijalni sukob interesa. Za vrijeme trajanja ugovornog odnosa Banka kontinuirano prati vrijednost nekretnina i to za poslovne nekretnine jednom godišnje, a za stambene nekretnine jednom u tri godine. Banka prati vrijednost nekretnina i češće ako su tržišni uvjeti podložni značajnim promjenama. Ako se na temelju praćenja ustanovi da bi moglo doći do značajnog smanjenja vrijednosti nekretnina u odnosu na uobičajene tržišne cijene, Banka obavezno od neovisnog procjenitelja traži provođenje ponovne procjene njihove vrijednosti.

Banka je uspostavila jedinstveni registar primljenih kolaterala, te na taj način osigurala praćenje koncentracije kako po vrsti kolaterala, tako i po davatelju kolaterala. Svi primljeni kolaterali u vidu nekretnina moraju imati važeću policu osiguranja vinkuliranu u korist Banke.

Kod prihvaćanja kolaterala po plasmanima Sektor upravljanja i kontrole rizika provjerava adekvatnost i primjerenost takvih kolaterala, obzirom na pravnu valjanost, utrživost i dostatnost. Pri tome Sektor upravljanja i kontrole rizika traži dodatna očitovanja od Sektora pravnih poslova kod utvrđivanja pravne valjanosti kolaterala.

Najznačajniji udio u primljenim kolateralima po plasmanima predstavlja prijenos prava vlasništva/založno pravo na stambenim odnosno poslovnim nekretninama. Obzirom na isto u okviru primijenjenih tehnika smanjenja kreditnog rizika ne postoji značajnija koncentracija tržišnih ili kreditnih rizika, već se uz iste značajnije veže rizik ulaganja u nekretnine.

Banka prati i upravlja koncentracijskim rizikom i kreditnim rizikom velike izloženosti prema davateljima kolaterala i pružateljima nematerijalne kreditne zaštite.

Iznosi izloženosti s obzirom na primijenjene tehnike smanjenja kreditnog rizika

Kategorija izloženosti	Ukupan iznos izloženosti pokriven priznatim vrstama materijalne kreditne zaštite (u tis. HRK)	Ukupan iznos izloženosti pokriven priznatim vrstama nematerijalne kreditne zaštite (u tis. HRK)
1) izloženosti prema središnjim državama ili središnjim bankama	0	0
2) izloženosti prema lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi	0	0
3) izloženosti prema javnim državnim tijelima	0	0
4) izloženosti prema multilateralnim razvojnim bankama	0	0
5) izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0
6) izloženosti prema institucijama	52.098	0
7) izloženosti prema trgovačkim društvima	60.565	69.286
8) izloženosti prema stanovništvu	5.799	0
9) izloženosti osigurane (stambenim) nekretninama	2.366	3.533
10) Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza	13	0
11) visokorizična potraživanja	16.545	0
12) izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
13) sekuritizacijske pozicije	0	0
14) izloženosti u obliku pokrivenih obveznica	0	0
15) izloženosti u obliku CIU-a (investicijski fondovi)	0	0
16) izloženosti u obliku vlasničkih ulaganja	0	0
17) ostale izloženosti	0	0
UKUPNO	137.386	72.818

STANDARDIZIRANI PRISTUP MJERENJU KREDITNOG RIZIKA

Izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0	402.357	467.533
2	25	9.652	9.652
3	50	52.112	52.112
4	75		
5	100	46.660	46.660
6	150		
UKUPNO		510.781	575.957

Izloženost prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0		
2	20	16.315	16.315
3	35		
4	75		
5	100		
6	150		
UKUPNO		16.315	16.315

Izloženosti prema institucijama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
1	0		
2	20	109.292	64.836
3	35		
4	75		
5	100		
6	150		
UKUPNO		109.292	64.836

Izloženosti prema trgovačkim društvima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
			iznos u tisućama HRK
1	0		
2	20		
3	35		
4	75		
5	100	975.538	845.687
6	150		
UKUPNO		975.538	845.687

Izloženosti prema stanovništvu

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
			iznos u tisućama HRK
1	0		
2	20		
3	35		
4	75	8.665	2.866
5	100		
6	150		
UKUPNO		8.665	2.866

Izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
			iznos u tisućama HRK
1	0		
2	20		
3	35		
4	75		
5	100	30.842	30.829
6	150	21.831	21.831
UKUPNO		52.673	52.660

Izloženost prema visokorizičnim stavkama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
			iznos u tisućama HRK
1	0		
2	20		
3	35		
4	75		
5	100		
6	150	196.610	180.065
UKUPNO		196.610	180.065

Izloženosti u obliku CIU-a (udjela u investicijskim fondovima)

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
			iznos u tisućama HRK
1	0		
2	20		
3	48	127.157	127.157
4	75		
5	100		
6	150		
UKUPNO		127.157	127.157

Izloženosti po vlasničkim ulaganjima

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
			iznos u tisućama HRK
1	0		
2	20		
3	35		
4	75		
5	100	7.024	7.024
6	150		
UKUPNO		7.024	7.024

Izloženosti osigurane (stambenim) nekretninama

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
			iznos u tisućama HRK
1	0		
2	20		
3	35	76.011	76.011
4	75		
5	100	22.761	16.862
6	150		
UKUPNO		98.772	92.873

Ostale izloženosti

Stupanj kreditne kvalitete	Ponder rizika (%)	Ukupni iznosi izloženosti prije primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika	Ukupni iznosi izloženosti nakon primjene tehnika smanjenja kreditnog rizika
			iznos u tisućama HRK
1	0	16.368	97.439
2	20		56.315
3	35		
4	75		
5	100	63.949	63.949
6	150		
UKUPNO		80.317	217.703

13. POLITIKA PRIMITAKA

Banka je donijela i provodi Politiku plaća (primitaka) u skladu s odredbama Zakona o kreditnim institucijama i podzakonskih akata vezanih uz primitke radnika, te veličinom i unutarnjom organizacijom Banke, vrstom, opsegom i složenosti poslova Banke, profilom rizičnosti Banke i poslovnom strategijom. Politika primitaka zasniva se na zaključcima analize rizika i primjeni načela razmjernosti.

Politikom plaća Banka se nije opredijelila za isplatu varijabilnih primitaka.

Nadzorni odbor Partner banke d.d. Zagreb je održao 128 sjednica na kojima je razmatrano cjelokupno poslovanje Banke. Obzirom da Nadzorni odbor Partner banke d.d. Zagreb obnaša i funkciju Odbora za primitke (ovlasti i odgovornosti) isti je u sklopu održanih sjednica preispitao temeljna načela Politike plaća i ocijenio usklađenost provođenja iste. Uprava i Nadzorni odbor su procijenili da se primjenom Politike plaća omogućuje i promiče odgovarajuće i djelotvorno upravljanje rizicima, te se ne potiče preuzimanje rizika koji prelaze razinu prihvatljivog rizika za Banku.

Nadzorni odbor je donio sljedeće odluke:

- ▶ **Odluku o varijabilnim primicima za 2019. godinu**
- ▶ **Odluku o primicima članova Uprave i osoba odgovornih za rad kontrolnih funkcija**
- ▶ **Odluku o varijabilnim primicima s osnova otpremnina za 2019. godinu**

Navedene Odluke ne predviđaju isplate varijabilnih primitaka, odnosno primitka članovima Uprave i osobama odgovornih za rad kontrolnih funkcija, stoga Banka nema informacije za javnu objavu za sljedeći set podataka:

- ▶ informacije o vezi između plaće i uspješnosti,
- ▶ najvažnije značajke sustava primitaka, uključujući informacije o kriterijima koji se primjenjuju za mjerenje uspješnosti i prilagodbu rizicima,
- ▶ omjere između fiksnih i varijabilnih primitaka,
- ▶ informacije o kriterijima uspješnosti na kojima se temelje prava na dionice, opcije ili varijabilne komponente primitaka,
- ▶ glavne parametre i obrazloženje svih shema varijabilnih komponenti.

Poslovna područja	Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	Fiksni primici (tis. HRK)	Varijabilni primici (tis. HRK)
Nadzorni odbor	3	242	-
Uprava	2	1.339	-
Poslovi prodaje	10	3.233	-
Poslovi podrške prodaji	4	1.660	-
Kontrolne funkcije	3	990	-
Posebne funkcije Banke	3	426	-
UKUPNO	25	7.890	

Poslovna područja	Broj radnika kojima se primici dodjeljuju	Fiksni primici (tis. HRK)	Varijabilni primici (tis. HRK)
Uprava	2	1.339	-
Ostali radnici čije profesionalne aktivnosti imaju materijalno značajan utjecaj na profil rizičnosti kreditne institucije	20	6.309	-
UKUPNO	22	7.648	-

Sukladno Delegiranoj Uredbi 604/2014 uz Upravu Partner banke, u gornjim tablicama, u kolonu broj radnika kojima se primici dodjeljuju uključeni su direktori Sektora i zamjenici direktora, Voditelji Ureda, osobe odgovorne za rad kontrolnih funkcija, osobe koje obnašaju posebne funkcije (Ovlaštena osoba za SPNFT, Voditelj sigurnosti informacijskog sustava) i Nadzorni odbor Banke.

Banka je u 2019. godini zaposlila 13 novih radnika za koje je isplaćeno 939 tisuća kuna tijekom godine, a za 3 radnika je isplaćena otpremnina u iznosu 68 tisuća kuna.

14. INFORMACIJE O IZLOŽENOSTI SEKURITIZACIJSKIM POZICIJAMA

Banka u 2019. godini nema izloženosti prema sekuritizacijskim pozicijama.

15. INFORMACIJE U VEZI SA SMJERNICAMA O OBJAVLJIVANJU NEPRIHODUJUĆIH I RESTRUKTURIRANIH IZLOŽENOSTI

Banka temeljem EBA-GL-2018-10 Smjernica o objavljivanju neprihodujućih i restrukturiranih izloženosti objavljuje slijedeće tablice.

Obrazac br.1 : Kreditna kvaliteta restrukturiranih izloženosti na dan 31. prosinca 2019. godine

(u tisućama kuna)	Bruto knjigovodstvena vrijednost/nominalni iznos izloženosti s mjerama restrukturiranja				Akumulirano umanjenje vrijednosti, akumulirane negativne promjene fer vrijednosti zbog kreditnog rizika i rezervacije		Primljeni kolateral i primljena financijska jamstva za restrukturirane izloženosti	
	Prihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja	Neprihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja		Prihodujućih restrukturiranih izloženosti	Neprihodujućih restrukturiranih izloženosti	Od čega kolateral i financijska jamstva primljena za neprihodujuće izloženosti s mjerama restrukturiranja		
		od čega: sa statusom neispunjavanja obveza	od čega: umanjeno					
Kreditni i predujmovi	1.318	36.709	36.709	36.709	-8	-19.518	0	0
Središnje banke	0	0	0	0	0	0	0	0
Opće države	0	0	0	0	0	0	0	0
Kreditne institucije	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostala financijska društva	0	0	0	0	0	0	0	0
Nefinancijska društva	903	14.453	14.453	14.453	-5	-7.741	0	0
Kućanstva	415	22.256	22.256	22.256	-3	-11.777	0	0
Dužnički vrijednosni papiri	0	0	0	0	0	0	0	0
Preuzete obveze po kreditima	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO	1.318	36.709	36.709	36.709	-8	-19.518	0	0

Obrazac br. 3 : Kreditna kvaliteta prihodujućih i neprihodujućih izloženosti po danima prekoračenog dospijeca na dan 31. prosinca 2019. godine

(u tisućama kn)	Bruto knjigovodstvena vrijednost/nominalni iznos													
	Prihodujuće				Neprihodujuće									
		Nisu dospelja ili dospelja ≤ 30 dana	Dospelja > 30 dana ≤ 90 dana		Mala vjerojatnost podmirenja koja nisu dospelja ili koja su dospelja ≤ 90 dana	Dospelja > 90 dana ≤ 180 dana	Dospelja > 180 dana ≤ 1 godina	Dospelja > 1 godina ≤ 2 godina	Dospelja > 2 godina ≤ 5 godina	Dospelja > 5 godina ≤ 7 godina	Dospelja > 7 godina	Od čega: sa statusom neispunjavanja obveza		
Kredit i predujmovi	1.481.850	1.318.310	1.262.335	55.976	163.540	4.522	22.129	2.144	5.452	26.800	4.527	97.966	163.540	
Središnje banke	232.136	232.136	232.136	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Opće države	19.302	19.301	19.301	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	
Kreditne institucije	50.856	50.856	50.856	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ostala financijska društva	3.588	3.566	3.566	0	22	0	0	0	0	3	13	6	22	
Nefinancijska društva	905.033	815.349	783.983	31.366	89.684	508	11.922	1.643	3.619	11.492	4.099	56.401	89.684	
Od čega: mala i srednja poduzeća	469.422	438.264	414.371	23.893	31.158	419	2.109	13	18	6	516	28.077	31.158	
Kućanstva	270.935	197.102	172.493	24.609	73.833	4.014	10.207	501	1.833	15.305	414	41.559	73.833	
Dužnički vrijednosni papiri	328.746	328.746	328.746	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Središnje banke	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Opće države	276.344	276.344	276.344	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kreditne institucije	3.082	3.082	3.082	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Ostala financijska društva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Nefinancijska društva	49.320	49.320	49.320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Izloženosti izvanbil. stavki	324.575	324.575			0							0		
Središnje banke	0	0			0							0		
Opće države	1.500	1.500			0							0		
Kreditne institucije	0	0			0							0		
Ostala financijska društva	2.199	2.199			0							0		
Nefinancijska društva	210.574	210.574			0							0		
Kućanstva	110.302	110.302			0							0		
UKUPNO	2.135.171	1.971.631			0							0		

Bruto NPL RATIO iznosi 11,04 %

Obrazac br. 4 : Prihodujućih i neprihodujućih izloženosti te povezana umanjena vrijednosti na dan 31. prosinca 2019. godine

(u tisućama kn)	Bruto knjigovodstvena vrijednost/nominalni iznos						Akumulirano umanjeno vrijednosti, akumulirane negativne promjene fer vrijednosti zbog kreditnog rizika i rezervacije						Akumuliran i djelomični otpis	Primljeni kolateral i primljena financijska jamstva	
	Prihodujuće			Neprihodujuće			Prihodujuće			Neprihodujuće				Prihodujući h izloženosti	Neprihodujući h izloženosti
		Od čega 1. faza	Od čega 2. faza		Od čega 2. faza	Od čega 3. faza		Od čega 1. faza	Od čega 2. faza		Od čega 2. faza	Od čega 3. faza			
Kreditni i predujmovi	1.318.310	1.230.459	87.851	163.540	0	163.540	-10.675	-9.964	-711	-	0	-111.094	0	0	0
Središnje banke	232.136	232.136	0	0	0	0	-1.880	-1.880	0	0	0	0	0	0	0
Opće države	19.301	19.301	0	1	0	1	-156	-156	0	-1	0	-1	0	0	0
Kreditne institucije	50.856	50.856	0	0	0	0	-416	-416	0	0	0	0	0	0	0
Ostala financijska društva	3.566	3.566	0	22	0	22	-25	-25	0	-21	0	-21	0	0	0
Nefinancijska društva	815.349	764.968	50.381	89.684	0	89.684	-6.602	-6.194	-408	-62.390	0	-62.390	0	0	0
Od čega: mala i srednja poduzeća	438.264	397.374	40.890	31.158	0	31.158	-3.549	-3.308	-241	-24.346	0	-24.346	0	0	0
Kućanstva	197.102	159.632	37.470	73.833	0	73.833	-1.596	-1.293	-303	-48.682	0	-48.682	0	0	0
Dužnički vrijednosni papiri	328.746	328.746	0	0	0	0	-361	-361	0	0	0	0	0	0	0
Središnje banke	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opće države	276.344	276.344	0	0	0	0	-53	-53	0	0	0	0	0	0	0
Kreditne institucije	3.082	3.082	0	0	0	0	-2	-2	0	0	0	0	0	0	0
Ostala financijska društva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nefinancijska društva	49.320	49.320	0	0	0	0	-306	-306	0	0	0	0	0	0	0
Izloženosti izvanbilančnih stavki	225.575			0			-1.807			0				0	0
Središnje banke	0			0			0			0				0	0
Opće države	1.500			0			-12			0				0	0
Kreditne institucije	0			0			0			0				0	0
Ostala financijska društva	2.199			0			-18			0				0	0
Nefinancijska društva	210.574			0			-1.682			0				0	0
Kućanstva	11.302			0			-95			0				0	0
UKUPNO	1.872.631			163.540			-12.843			0				0	0

Obrazac br. 9 : Kolateral dobiven preuzimanjem i provedbom postupka na dan 31. prosinca 2019.godine

(u tisućama kn)	Kolateral dobiven preuzimanjem	
	Vrijednost pri početnom preuzimanju	Akumulirane negativne promjene
Nekretnine, postrojenja i oprema (PP & E)	0	0
Osim PP & E	2.661	0
Stambene nekretnine	1.100	0
Poslovne nekretnine	745	0
Pokretne (automobili, brodovi za prijevoz idr.)	0	0
Vlasnički dužnički instrumenti	0	0
Ostalo	816	0
Ukupno	2.661	0